

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

STRELIISKY ude. és kamarai fényképező felvétele, V., Dorollya-utca 1

VASZKÓ PIROSKA, BUDAPEST

**AJÁNDÉKOZÁSI
akciónkat**

július hó 10-ig

bezárólag meghosszabbítottuk.

Kérjük kedves olvasóinkat, támogatásnak munkánkban fáradságukat **AJANDEKKAL** viszonozzuk.

Aki akár egy fél éves, akár egy egész éves előfizetőt szerez, ajándékul kapja az 1. számmal megjelölt, taftszelyemre készített, 14/20 cm nagyságú, különféle témájú (színű), művészi, aquarell kézfestményt. Az ajándék keret nélkül értendő.

1. szám.

2. szám.

Aki két fél éves, vagy két egész éves előfizetőt szerez, a 2. számú ábrán bemutatott, izléses, asztali, nikkelezett órát kapja ajándékba. Megjegyezzük, hogy az óra nem piaci áru, hanem finom szerkezetű és igen értékes ajándék.

Aki négy fél éves, vagy négy egész éves előfizetőt szerez, az a 4. számú ábrán bemutatott alpakka-ezüst retikült kapja ajándékba. Az értékes retikül 15 cm széles, 20 cm magas, láncmagassága 20 cm.

4. szám.

3. szám.

Aki három fél éves, vagy három egész éves előfizetőt szerez, az a 3. számmal megjelölt, nikkelezett, kitűnő ébresztő-szerkezettel ellátott órát kapja ajándékul.

Az újonnan szerzett egész éves előfizető megkapja nyolc darabból álló kézimunka-ajándékunkat. Ezen ajándékozási akciónk visszamenő hatállyal nem bír és mai naptól július hó 10-ig bezárólag tart.

Tisztelettel a KIADÓHIVATAL.

MAGYAR ASSZONYOK LAPJA

Szépirodalmi, társadalmi és háztartási folyóirat * Megjelenik minden hónapban háromszor: 1-én, 10-én, 20-án * Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Jókai-u. 37. (Berlini-tér sarok) * Telefon: Aut. 107-23 * Előfizetési ár: egész évre 20 P, félévre 10 P, negyedévre 6 P
Egyes szám ára: 80 fill. Ausztriában 1 Sh. 40 Gr. Franciaországban 6 Frc. Olaszországban 4 L. Amerikában egy évre 6 Dollár.

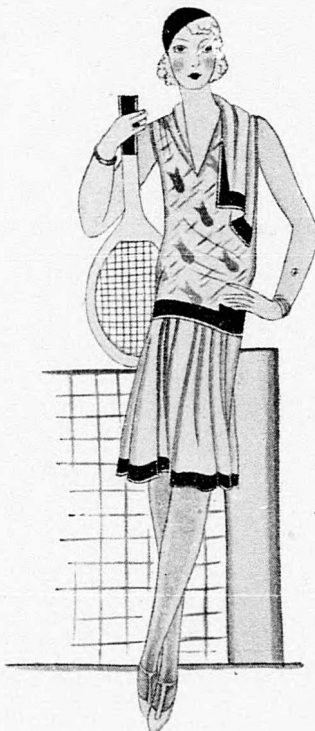
Főszerkesztő: KERTÉSZ BÉLA

NŐK A MOTORKERÉKPÁRON

Napsugár és langy szellő a szabadba csalogatja a város kőkaszárnáinak rablakóit, akik egy hosszú, dermesztő tél rideg karjaiból kibontakozva, sietnek a hívásnak eleget tenni. Ki gyalogszerrel, ki villamoson, ki motorkocsin menekül a természet zöldelő, virágnító, selyemfüves, balzsamos levegőjű térségeire. Budapest robotos népei: hivatalnokok és munkások, iparosok és kereskedők raja árasztja el vasárnaponként a kirándulóhelyeket, de hétköznapokon is feketélnék a város ligetei és erdői, árnyas hegyoldalai és a Duna távoli vadregényes partjai az Isten szabad ege alá vágyódó embersokaságtól. Automobilmek, motorkerékpárok és biciklik surrogálnak, száguldoznak az országúton, de az ártatlan szórakozás apró örömei közben gyakran hallatszik egy-egy kétségbeesett sikoly, súlyosan sebesültek és haldoklók hörgése is... Hiába, az ember nem tud józanul élni a szabadsággal, a térnek és az időnek az a korlátlansága, amelyet tökéletes gépek konstruálásával vitt ki, meggondolatlan és vakmerő kalandokba kergeti. Minden gép áldozatot követel, a munka gépe épp úgy, mint az élvezetre alkotott gép, de nagyon elszomorító, hogy az ember szinte lázasan hajszolja a minél nagyobb kockázatot, szinte kihívja a Végzetet, a bosszúálló Erynniseket, akik romlásba kergetik, halálba vonszolják áldozataikat.

A rohanás tébolya nem jár egymagában. Ott, ahol a józanság kerekéi megrendülnek és ördögi iramba kapnak, nem csak a fizikai értelemben vett emberi szervezet, de maga a lélek, az életnek ez a megfoghatatlan, szublimált formája is veszedelemben forog. A száguldó motor eloldja láncáról a lelkiismeretet, nemesebb énkünknek ezt a derék házörzőjét, meglazítja az erkölcs fékeit és viszi, ragadja magával a lelket... ki tudja, hová? De ne beszéljünk képletesen. Mondjuk ki nyíltan, őszintén, magyarán: a motorkerékpáron való páros száguldás a polgári erények útjáról a léhaság és könnyelműség örvényébe szédíti a fiatalságot. Garmadában fekszenek előttünk a levelek, anyák és apák írásai. Kérve-kérnek, emeljük fel szavunkat az egyre jobban elvaduló motorkerékpár-örület ellen. Nem a sport ellen, hanem a sport kinövésai, elfajulásai ellen, az ellen, hogy fiatal urak és fiatal leányok kettesben kirohannak a városból és kültelki korezmákban, kis falusi vendéglőkben pihenik ki az út fáradalmait. Sokan jogos felháborodással ostorozzák a motorkerékpáron ülő leányok szabados viselkedését, azt a nőiesnek éppen nem mondható testtartást és a szeméremről való azt a teljes megfélekedést, amely még a legmerészebb divatnál is többet enged láttatni.

Higgyék el, semmi hipokrizis nincs bennünk. Az vessen ránk először követ, aki nem gyönyörködött már a szép női test formáiban. De minket és velünk minden jóízű, ép erkölcsi érzékű embert az esztétika soha el nem évülő, tisztult szempontjai vezetnek, amelyek kortól és divattól függetlenek, mert örökérvényűek. Képmutatás nélkül állítjuk, hogy a motorkerékpáron nyargalászó nők fél-meztelensége az esztétikai és erkölcsi érzék súlyos inzultusát jelenti s egyebet, mint visszatetszést, nem ébreszt bennünk. Nem, nem így akarjuk látni a magyar leányokat, a fiatal asszonyokat. Nem abban az izléstelen pozitívában, amely a férfiak lovaglására emlékeztet. A női sport leglelkesebb hívei sem helyeselhetik, ha a nők sportolása révén maga a nőiesség szenved, ha a túlzásba vitt hetykeség, vagy inkább merészség a női becsület-fogalmat ingatja meg és zsugorítja össze bennünk. Ilyen sportot nem ismerünk és nem fogunk elismerni sohasem. Ilyen sportnak nincs erkölcsi jogosultsága. A nőietlenségből sportot csinálni, — ez egy kicsit túlságos merész értelmezése volna a sportnak.

Százat teszünk egy ellen, hogy tisztességes polgári családból való leányt nem lehet „kapni” olyan kerékpártúrákra, amelyek szülői, vagy testvéri felügyelet nélkül, az eszeveszett rohanás közben könnyen elveszthető erkölcsi érzék súlyos sérülésével végződhetnek, ha ugyan maga a test nem terül el véresen az örült iramodásban. A pesti utca nyelve máris talált egy megbélyegző szót a motorkerékpározó nőkre. Vigyázzanak a leányok és a fiatal asszonyok, nehogy végleg rajtuk ragadjon ez a csúfondáros bélyeg. Vigyázzanak, hogy össze ne tévesszék a vidámságot a „léhaság”-gal, és a szabadságot a „szabadosság”-gal! Vigyázzanak a testi épességükre és vigyázzanak a lelki épességükre! Vigyázzanak a magyar nő nemes erkölcesére, amelyeket ma még csak néhány könnyelmű vet kockára s nehogy azt higgyék, hogy ez valami „sikkés dolog”, ez a vak és dühödtt száguldozás, nehogy romboló divat legyen a szórványos izléstelenségből, nehogy a kettesben való kalandokból rendszer szövődjön, nehogy egy-két kóros eset járványt csináljon, amely a női erkölcsök gondosan ápolt kertjében elkorcsosítja és lehervasztja legszebb virágainkat.

Asszonyok, óvjátok a sport kicsapongásaitól gyermekeiteket! Leányok, vegyetek példát anyáitokról, akik a tisztesség aranyát adták néktek ajándékként. Ne tékozzátok el a múló gyönyörökért, amelyek romlás és veszedelmet rejtenek, mint mérges kigyót a forró klíma alatt zöldelő füvek. Ne rohanjatok az erkölcsi halálba!...

VIHAR...

Írta: *Alexej Kuprin*

Nem világított a hold. Sűrű, ólmos felhők takarták. Szél se fújt. Forró volt a levegő. Nehezen hagyta el a tüdőt a lélekzet. A madarak pilledten megbujtak. Csend. Vihar előtti súlyos, rejtelmes némaság...

Vjera ott állt a verandán, tett-vett a terített asztalon, meggyújtotta a gyertyákat, végigsimította a selymes damasztont, bámészkodott pár percig. Odament a párkányhoz. A fehér és lila orgonák feléje nyúltak. Lehajolt, beletemette arcát az illatos galyakba... Ajtó nyílt valahol. Csevegés lármája hallatszott ki a szobából. Odabenn vendégek. Igen, illenek már bemenni hozzájuk. Maga sem tudta miért, e pillanatban irtózott a kiöltözött, kellemkedő, szellemeskedő vendégseregétől. Nyugtalanúságot érzett. Mintha félt volna valamitől. Felnézett az égre, a felhőgomolyra, melynek szélét beara nyozta a bujkáló holdvilág.

Itt még minden csendes, de a távolban már villám cikkázott.

— Vihar lesz — gondolta —, és összeborzongott. Régi, gyermekes félelme mintha feléledt volna. Önkéntelenül az urára gondolt. Most olyan jól esne hozzásimulni, mint hajdan... igen-régen az apjához...

Ismét nyílt az ajtó. Újra fülebekapott a beszéd szétfolyó lármája. Lépések... Megállt mögötte az ura...

— Vjera, kicsi Vjera, mit csinálsz itt? Csak nem vagy beteg? Mutasd az arcodat!

Vjera mosolyogva fordult feléje. Szeme végtelen gyengédséggel simogotta végig a tanár barázdás, fáradt arcát.

— Ne haragudj Iván, kicsit kijöttem... jó, hogy itt vagy. vágytam utánad... olyan jó volna veled egyedül lenni...

— Ej be kár szívem, ha előre tudom, bizony nem hív meg Rissevszkyt. Azt hittem örömet szerzek neked, meg az asszonyoknak... gyönyörű hangja van. Arról nem is beszélve, hogy érdekes ember... különben nagy Don Juan hírében áll...

Vjera megborzongott.

— Utálok a Don Juan-típust.

A férfi elégedetten mosolygott. Magafelé fordította az asszonyka forró arcát.

— Gyönyörű vagy ma, Vjerám. Hogy csillog a szemed. Milyen piros a szád... Te, te én... én szinte félek... szinte fáj a szívem, ha ilyen szépnek látlak. A lelkiismeret bánt... Öreg ember vagyok én tehozzád, te harmine, én az ötvenen túl...

Abbahagyta, mert a szavak könnyet csaltak Vjera szemébe.

— Miért bántasz, Iván? — suttogta elkinzottan. — Hiszen tudod, tudnod kell...

— Tudom kis galambom... de... ne haragudj, hiszen oly természetes, ha eszembe jut, hogy meg sem érdekellek, én, a korhadó száraz fa, téged az élő, illatos friss virágot...

Vjera nem szólt semmit. Furcsa szorongás terjedt a mellében.

Bemenekült a szobába. A pletykázó, a csacsogó asszonyok közé.

Autó túlkölt a ház előtt...

— Most jönnek Rissevszkyék, — ugrott fel a háziúr. Már nyílt az ajtó. Az öreg Iltsenko doktor jött elől.

Mögötte magas, délceg, olajbarna-arcú férfi. Sötét arcában különös nézésű világos szemek ragyogtak. A szem végigsiklott a szobán. Vjera érezte, hogy rajta akadt meg... oly kellemetlen volt és összeborzongott, mint az imént odakünn.

Az idegen meghajolt előtte...

— Rissevszky vagyok...

Vjera erőlködött. Pár kedves szót akart mondani az új vendégnek. De hogyan, hogyan nem, most oly félszegnek, ostobának érezte magát. Alig jött ki szó a száján.

— Kellemetlen ember, — gondolta magában és lesütötte a szemét, mert érezte, hogy Rissevszky őt nézi. Szeme menekülően kereste az urát.

A tanár ott ült a kártyaasztalnál. Milyen különös, eddig még sohasem vette észre, hogy öreg, fonnyadt az ura arca... Nem, nem szabad erre gondolnia. Idegesen felugrott. Motyogott valamit és kiosont a gyerekaszobába.

A pötöm Alja ott ült a földön a dajkával. A babájával játszott. Nézte pár percig. A nyugtalanúsága mintha kissé lecsittult volna. Már azon volt, hogy odamegy a gyerekekhez. Meggondolta, visszafordult, bement a vendégekhez.

Az asszonyok nógatták Rissevszkyt:

— Énekeljen valamit, hallottuk, gyönyörű hangja van.

— Nagyságos asszonyom, lesz szíves kísérni, — fordult Vjerához.

A tanár elmosolyodott. Szegény Vjera, milyen kintan lehet. Mert amilyen tehetséges más irányban, a zenéhez bizony nincsen sok érzéke. Csak néha-néha játszott. Olyankor, ha egyedül volt otthon. Ő is csak lopva hallgatta néha-néha. De nini, Vjera nem szabadkozik. Szó nélkül leül a zongorához. Pár percig keresgélnek a kották között. Vjera szép keze rásimul a billentyűre. A férfi énekelni kezd.

De mi ez?... talán nem is Vjera játszik. A vendégek elbűvölten hallgatják. Mélycsengésű, csodálatosan tiszta a férfi hangja. Vjera játéka ideálisan simul hozzá. Vjera maga sem tudta, mi történt vele. Az volt az érzése, hogy egy rejtelmes erő mozgatja az ujjait. A félelmetes erő a férfi szeméből árad, különös szeméből, orgonazenegésű hangjából...

Elesedül az utolsó akkord is. A vendégek tapsoltak...

Vjera keze kimerülten hullott le a billentyűkről... halálosan fáradt volt. Mintha egész lénye, minden érzéke, idegszála kísérte volna a férfi dalát...

Percetek kellettek, amíg magához tért... a vacsora jutott eszébe. A terített asztal a verandán. Már éppen tessékélni akarta kifelé a vendégeket. De mi volt az?

Dörög az ég... vereskék villám cikkázott a láthatáron. A dörgés egyre közelebről hallatszik... itt a vihar. A vendégek rémülten felkerekedtek.

— Ne haragudj szívem... nem maradunk. Itt ér a vihar... haza sem tudnánk menni...

És már elő is álltak a kocsik, már hajtattak is el a vendégek.

Vjera megkönnyebbülten állt a zongora mellett.

De mit jelent ez? Az ura jön vissza, egyik karján az öreg doktor, a másikon... Rissevszky...

— Mit szólsz hozzá Vjera, visszahoztam az urakat... csak nem hagyhatom, hogy ilyen cudar időben Moszkváig baktassanak. Itt fognak aludni, punktum, ugye drágám, nem engedjük el őket?

Vjera mosolyogni próbált, de a világos, különös szemek újra arcára tapadtak. Odakünn villám cikkázott. Tompa morajjal közeledett a vihar. Sírní szeretett volna...

Máskor, ha félt, ha sírnivalója volt, az urához menekült. Férfivállon hamarabb elesített a zokogás. De most... most valahogy nem vágyott az ura keblére. Szinte félt tőle. Kerülte a tekintetét.

— Fáradt vagyok, a fejem fáj... nem haraguszna az urak. Az uram majd megmutatja a szobájukat.

Bűcsözött. Rissevszky keze fölé hajolt, megcsókolta a csuklóját.

Forró volt a csókja, égette a kezefejét.

Beszaladt a szobájába. Ledobálta magáról a ruhát. Belebújt a vékony selyemköntösbe. Olyan jól esett a testének ez a finom ruhadarab, mintha simogatta volna. Lebontotta a haját. Nem fésülte meg, nem fonta be, mint máskor. Odaállt a tükör elé. Belemélyítette tíz fehér ujját, hátrasímitotta homlokából a nehéz hajcsomót. Ugy nézett a tükörbe, félig lehúnyt pillák alól. Vizsgálta az arcát. A vonásai mögött keresett valakit. Egy félelmetes valakit, az új Vjerát, akit eddig nem ismert...

Lecsavarta a lámpát. Bebújt a párnák közé. Sírni szeretett volna, de a fojtogató könnyek mögött mintha öröm rejtőzött volna. Nagy érzelmek beköszöntő tavaszos boldogsága...

Félig aludt, félig ébren volt. Odakünn morajlott az ég. A villám be-bevilágított a szobába.

...Mi volt ez? Valaki... valaki halkán, álomszerűen dudolja a dalt, amit együtt adtak elő... férfihang... mélyzengésű... orgonabúgású... és dörög az ég és vilámlik... és mindjárt itt a vihar...

Dr. Seelmann Berthold Frigyesné sz. Fabinyi Marica egy hamburgi jelmezbálon.

Gyötrő izgatottság fogta el. Egész eddigi élete elhomályosult előtte. Nem gondolt a holnapra, a jövőre, már-már eljött az a perc, melyért odadobnak egy életet...

Félig ébren, félig mámorosan kiugrott az ágyból. Az ablakhoz rohant. Kitérta... A szél betódult, nekiesett a hajának... Az ég megrendült, recesen, roppanás, a villám szinte megvakította őket... egészen a közelben csapott be... Dereka megcsuklott, már-már belesimult az ölelésbe... ekkor fülébe jutott egy hang, gyenge, alig hallható, mégis mintha erősebb volna mennydörgésnél...

— Anyuka, anyuka, félek... Alja fél...

Már ott is volt mellette.

Kebléhez simult a kicsi fej.

— Mesélj Anyuka...

S anyuka mesélt...

— Volt egyszer, hol nem volt... — így kezdődött, ahogy minden szép mese kezdődni szokott... s Vjera sírva, zokogva borult az alvó gyermekre...

És odakünn akkor már javában esett az áldásthözó májusi zápor... Fordította: **Lányi Piroska**

BETEGEK

Irt: *Peterdy Sándor*

A csendes, gyönyörű völgyben zavartalanul csergedezett az élet. A természet pazar kezekkel, egy tékozló könnyelműségével halmozta el szépségeivel a kis fürdőhelyet, hogy minél nagyobb lelki gyönyörűséget szerezzen a betegeknek. De a beteg nagyon önző; rendszeren nem törődik mással, csak a maga bajával. Mert hiszen, ha szemei örömmel is révedeznek a tömött sorokban egymás mellett álló fenyőóriásokon, ha tüdeje meg is részegeedik a tiszta levegőtől, a következő pillanatban már eszébe jut a betegsége, már odatolakodik az a borongós gondolat: — mind ez nem használna az én bajomnak és ki tudja, meddig élvezem.

Egyik nap úgy múlik el, mint a másik. A betegek, amikor reggel találkoznak, megkérdezik egymástól: hogy aludtak, egy kicsit elpanaszkodnak, azután mindegyik megy vizet inni, vagy fürdeni, — már kinek mit irt elő a szigorú fürdőorvos. Az elmulás, a halál gondolata sohasem tud egészen eloszlan, mint egy sötét, nehéz felhő állandóan ott gomolyog a fejük felett.

Az egyik nap új vendég érkezett. A sétányon látták meg őt először. Arca piros-pozsgás volt, szemei élénken ragyogtak, mozdulatai rugalmasak, élénkek voltak. A fiatal ember alig lehetett huszonnégy-huszonöt éves.

— Szegény gyermek, — sóhajtott egy öreg báróné — már ő is ide került.

— Hja, a mai fiatalság — biccentett a fejével a főispán, akiről általánosan tudták, hogy évekig ő volt a megyének a legmulatósabb embere és a legismertebb gavalérja, aki egy pár villogó szemért minden boldomságra képes volt. A mai fiatalság csak habzsolja az életet, mintha attól félne, hogy holnapra semmi sem marad.

— Vajjon mi baja lehet? — töprengett egy harmadik.

— Majd megtudjuk .. Holnap bizonyára már kúrát fog kezdeni.

A másnap azonban nem elégitette ki a kíváncsiakat. A fiatal ember ott járt-kelt közöttük, meg-megnézte az eléje kerülőket egyiken-másikon tetőtől-talpig végigszalasztotta tekintetét, azután szóatanul továbbment. Nemsokára egy másik csoport előtt tűnt fel.

— Ugy látszik, — jegyezte meg kárörvendően a betegek egyike — a kúra nincs az úrfinak inyére, gondolkodik, hogy belekapjon-e.

— Persze, nehéz a béklyó az ilyen fiatal csikónak, nem szívesen tűri — nevetett egy kissé gúnyosan a főispán. — Pedig hiába...

— Azt hiszem, nem sokáig lesz ilyen piros, ilyen vidám, — epéskedett egy pergament arcú, tisztos korú hölgy.

— Nem bizony, — állapította meg bizonyos elégedett hangon a méltóságos asszony. — És majd nem járka ilyen fürgén... máról holnapra megtörik...

A fiatal ember azonban semmi kedvet nem mutatott a megtörésre. Már harmadik napja tartózkodott a fürdőhelyen, de még mindig nem elegyedett a betegek közé. Szerényen leült egy padra, nézte a vidéket, a járó-kelőket, azután ismét eltűnt. Hőféhér ruhája akárhányszor a fürdőt környező magas hegyek ormán villant meg.

— Hová fel nem mászik, — méltatlankodtak irigykedve a betegek, akiknek unalmas egyhangú életét egészen felkavarta a fiatal ember megjelenése.

— Lehetetlen, hogy beteg legyen, — tört ki haragosan az egyik.

— Majd megkérdezem a főorvost, — nyugtatta meg a társaságot a harmadik, — bár én minden nap ott vagyok a rendelésen, de ezt a fiatal embert még egyszer sem láttam.

— Akkor egészséges! — pattant fel a báróné. — Halatlan!

— Semmi baja... hát ez nem járja! — méltatlankod-

dott a főispán. — Mit keres akkor itt? Mit tolakodik ide közénk? Fitogtatni akarja paraszt egészségét? Ezt kikérjük magunknak...

Amikor a fiatal ember végigment a sétányon, ellenséges indulatú gyűlölködő tekintetek szegeződtek feléje.

— Kiállhatatlan egy alak — mormolta fogai között a báróné. — Szólni kell az igazgatónak, hogy küldje el innen... semmi keresni valója közöttünk...

— En azt hiszem, valami rossz fát tett a tűzre és most ide rejtőzött, azt remélve, hogy itt senki sem fogja kutatni — vélte a főispán.

— Van is valami a nézésében, ami egyáltalán nem biztató — kockáztatta meg egy bankárnak a felesége. — Kezdek félni ettől az embertől.

Nem is tudtak másról beszélni, mint az egészséges fiatal emberről, akit végre is annyira ellenszenvesnek találtak, hogy főlkeresték a fürdő főorvosát.

— Főorvos úr, ez türhetetlen — panaszkodott megbotránkozva a báróné — hogy valaki ennyire hivalkodva járkáljon közöttünk... Ez a hely a betegeké... aki egészséges, az menjen innen.

A méltóságos asszony, aki fiatal éveiben az egyik vidéki színpadon aratott nem annyira tehetségével, mint inkább a szépségével elég zajos sikereket, egészen belepírult a szónoklatba.

A főorvos egy ideig zavartan hallgatott, majd némi gondolkodás után így szólt:

— Tévednek, kérem... ez a fiatal ember nem egészséges... sőt ellenkezőleg... nagyon beteg...

— Ah! — röppent el a megelégedett felkiáltás — beteg? ... az már más... és mi a baja?

— Még magam sem tudom határozottan... most figyelem... nincs jó bőrben, annyi bizonyos...

A betegek most már megnyugodtak. Hiszen, ha beteg, akkor minden rendben van... akkor közérjük való... A piros arc, a ragyogó szemek csak látszat tehát... Akkor jól van...

Ezentúl a fiatal embert már nem nézték oly ellenséges szemekkel, sőt ellenkezőleg: bizonyos gyengéd részvétellel kísérték. Azon sem ütköztek meg, amikor egy nap a fürdő kedvencével, a kis Adriennel, a főorvos beteg leányával látták együtt.

— A fiatalok csak megtalálják egymást — bólogatott elégedetten a főispán.

— Legalább Adrienne elszórakozik egy kisére — jegezte meg a báróné. — Mégis inkább neki való társaság...

A fiatalok pedig ezalatt csendesen sétáltak a hegyoldalon végigkanyargó ösvényen.

— És jobban érzi magát, amióta itt van? — kérdezte Adrienne.

— Jobban... tegnap azon kaptam magam rajta, hogy már érdeklődöm az újságok... a természeti szépségek iránt... sőt már rajzolgattam is...

— Tud rajzolni?

— Egy kicsit kontárkodom... szívesen elpepecselek... Most pedig elárulok egy titkot is magának... látja ott azt a kis kunyhót? Abban egy egész kis műtermet rendeztem be magamnak...

— Jaj, be érdekes — kiáltott fel a leány. — Meg szabad nézmem?

— Nem bánom...

Bementek a kis kunyhóba. Adrienne meglepetve csapta össze kezeit: a kis műterem tele volt rajzokkal, vázlatokkal.

— Nini, — kiáltott fel vidáman, — ez a méltóságos asszony... itt meg a főispán... ez meg a...

Hirtelen elhallgatott.

— Ez pedig én vagyok... itt is... no meg itt is...

— Igen, — mondta a fiatal ember — az összes vendégekről készítettem vázlatokat... De egyik sincs kidolgozva...

— Kár — mondta Adrienne...

— Miért?

— Ha az enyém készen lenne egészen, elkértem volna... Szerénytelen vagyok?

— Isten ments...

— Tudja, én már évek óta nem vagyok egészséges...

és csupa hiúságból nem fényképeztettem le soha magam... Vártam, míg jobban nézek ki... Papa már eleget pörölt velem... Jó volna... kedves volna, ha névnapjára meglephetném a papát... Maga egy kicsit hazudna is a képen... egészségesebbnek festene meg... szebbnek, mint amilyen most vagyok... olyanakk, mint amilyen voltam... Szemeiben könnyek csillantak meg.

— És amilyen nemso-kára lesz — szólt a fiatal ember. — Jó... lefestem... Van egy ötletem. Naponkint erre sétálunk... azután titokban belopódzunk ide... és én lefestem, hogy senki se tudja meg... Aztán az édes apát majd meglepjük.

Adrienne boldogon tapsolt.

És ezentúl a fürdőtelepen ritkábban sétáltak együtt, hogy gyakori együttlétük ne legyen feltűnő, de mindennap találkoztak a műteremben, ahol a fiatal ember szorgalmasan dolgozott a képen.

Amikor egy ízben Adrienne nem volt a műteremben, az orvos surrant be hozzá.

— Nos, mennyire van, kedves művész, a leányom arcképével?

— Még néhány esetvonalás és azután egészen

kész... Azt hiszem, uram, meg lesz elégedve...

— Mutassa...

A festő félretolta a képről a leplet. Amint a leány arca előtűnt, az orvos zokogva borult a kerevetre.

— Igen... az ő... szegény, szerencsétlen édes gyermekem.

A művész vigasztalni próbálta.

— Főorvos úr... ön talán tévedett...

Az orvos fájdalmasan sóhajtott.

— Nem, barátom... az apa aggódó szeme ellenőrizte az orvost... az én szegény leányom napjai meg vannak számlálva. Legfőképpen, ha még két hónapig tud ellentállani a gyenge szervezet az alattomban pusztító kórnak... tovább nem... És rettenetes lett volna, ha szegény leányomnak egyetlen egy képe sem maradt volna... Köszönöm, nagyon köszönöm, hogy ily ügyesen csinálta a dolgot... A boldogtalan ugye nem is sejtí, hogy én hívtam önt ide... hogy én bíztam meg a kép elkészítésével?

— Nem sejt semmit...

A főorvos hirtelen letörölte könnyeit, ujjait ajkaira tette.

— Kérem... vigyázzon... ne árulja el magát...

Gobelin-retikül minta. (Gottlieb-modell)

Azután gyorsan kiosont az ajtón. Észrevette ugyanis, hogy Adrienne közeledik a műterem felé.

Csakhamar belépett a leány. Mosolyogva, vidáman üdvözölte a fiatal embert.

— Itt vagyok... nem látott meg senki...

Az arckép néhány nap múlva elkészült és Adrienne boldog titkolódzással vitte szobájába, hogy édes atyja népnapijg ott gondosan elrejtse.

Másnap a fiatal embert nem látták a fürdő vendégei.

— Vajjon hova lett? — érdeklődtek. Hogy pedig aztán sem látták, megkérdezték az orvost.

— Tévedtem, — adta meg a felvilágosítást az orvos

— a fiatal ember nem volt oly beteg, hogy itt maradhatt volna, miért is azonnal elküldöttem.

A betegek nagy megelégedéssel vették ezt tudomásul.

EGY DIVATOS, SZÉP ÚRHÖLGY NAPJA PERIKLES KORÁBAN

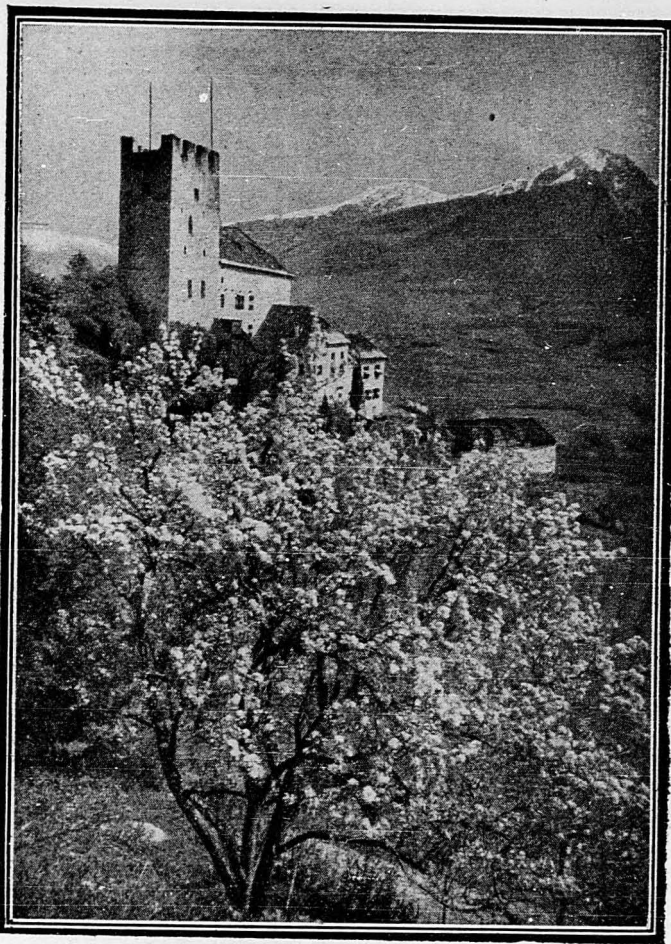
Irta: Berend Miklósné

A női lakosztály udvarában illatos esend volt. Csak a szelidített galambok szárnya suhogott. A párosi márványmedencéből vízszög szökött a magosba. Az ezüstös vízsepek bepermetezték a rózsabokrokat, reszkettek a fügefák levelén, beharmatozták a mirtuszbokrokat. Folyondár símult az oszlopok karsú törzsére. Keskeny kezecke hártja félre a jácintzínű függönyt. Barnafürtű szolgálóleány lebeg ki a kertbe. Olyan könnyű és kecses, mint a felhő. Rövid chitont visel, karjait széles aranykarikák övezik. A perkál-kötényes mai „háztartási alkalmazottak“, sőt a feketeruhás, fehér bőbitás, kackiás szobacicusok is bizony irigyelhetnék. A kis ioniai mindenesleányt méltán hívhatjuk mindenesnek, mert nem csak a házi munka körül szorgoskodik, de tudja a női öltöztetés minden kifinomult titkát, muzsikál és táncol is asszonya szórakoztatására.

A kis szolgáló — félig cseléd, félig társalkodónő — belemosolyog a kora reggeli napba, azután visszaszökken a Gyneceon mélyébe. A ház úrnője épen most hagyta el ágyát. Ott áll az elefántcsontszékek, faragott zsámolyok és egymásra szórt párnák között. Mezitelen lába belesüpped a Babylonban szőtt szőnyeg virágos mezejébe. Füstölő gőzölgő a sarokban. Nárdusillat száll a falat borító aranyzóvetekre.

A kis szolgáló félrevonja a belső szobát elzáró függönyt. A szép úrnő belép az öltözőkamrába, ahová sohasem hatolhat férfiszem. Itt a reggeli fürdő órája, azaz helyesebben mondva, a langyos zuhanýé, mert tudnunk kell, hogy az angol lady reggeli „tubje“ csak halovány másolata az ó-görög zuhanýnak. A szép hölgy lekuporodik a rózsaszínű-márvány fürdőmedencébe és ifjú szépségét odakinálja a reázduló vízszög üdítő frissességének. Öt szolgálóleány — félig rabszolgák, félig tündérek — nagy füles korszóbból öntözi asszonyát. A többiek illatszereket vegyitenek, keverik a festéket, előkészítik az illatos kenőesőket. Az alabástrom- és porfir-edények halkan megesörrennek a karsú ujjak között. Az úrnő kikel a medencéből. Alabástrom-tál fölé hajtja sáfránnyal aranyzínűre mosott hajzatát. Megmártja a gondosan vegyített aranyfolyadékban. A lányok már várnak a finom lenből szőtt szárítókendővel. Szárazra dörzsölik a mesebeli aranygyapjura emlékeztető, szőke hajcsudát. Ez a hajápoló eljárás olyan, mint a mai champoon-kezelés. Az athénbeli divathölgyek büszkéek szép hajzatukra. Iris-, rózs- és almaillatu esszenciákkal kenetik. A hajsütővas meleg, az egyik szolgáló felveti a nagyfontosságú kérdést:

A Leberberg-várkastély Tiroiban.

— Milyen hajviseletet parancsolsz mára, asszonyom? A szép hölgy elgondolkozva néz a simára csiszolt bronztükörbe. Habozik.

— Csavarjuk magasra a hajadat és göndörítsük fűrtökbe a füled körül?

A szép divathölgy megrázza a fejét. Nem, ez a hajviselet túlságosan meghosszabbítja az arcát.

— Szorítsuk aranyhálóba?

Nem, az sem jó, túlságosan nehézkes, vastaggá gömbölytené a fejét.

A szép hölgy végre a legdivatosabb frizurára szánja el magát. Hímzett szalaggal körülövezi homlokán a lágyan hullámozott haját. A szalag vége nyakába hull, áttekeri és kontyba köti az omló zuhatagba göndörített fűrtöket.

A frizura elkészült. Hamar a fejékeket! A ládák kiürülnek. Hajtók, diadémek, széles fésűk csillognak.

— Mit választasz asszonyom? Talán ezt az abronesot, amelyről aranyból formált kis tücskök lógnak?

Az aranytücskök felvillannak, egymásba ütődnek, vígan összecsengenek a fej negédes mozdulatára. A tücskökkel díszített aranyabrones megkoronázza a remekül sikerült frizurát. Felhangzik a komornak hízelgő elismerése:

— Milyen szép vagy így, asszonyom!...

Legfőbb ideje, hogy munkába vegyék úrnőjük hamvas arcát. A fehér kenőes még fehérebb teszi a bársonyos bőrt. Egy kis pirt az orcákra. Bibort az ajkakra, korált a körmökre. Fekete korom emelje a szemöldök finom ívét. A tökéletessé kendőzött arc után az egész test sorra kerül. A lábakat egyiptomi illatszerekbe fűrésztik. A nyakat, a vállat, a térdeket ámbrával öntözik. Gyengéd kék színnel kiemelik a bőrön áttetsző erek hálózatát.

A gyönyörű élő szobrot ékszerrel díszítik. Gyöngysort a nyakra. Smaragdláncot a kebelre, granátövet a karsú derékra, tekergő aranykarikát a vékony csuklóra és bokára.

Rio de Janeiro látképe

Megfésülve, beillatosítva, gondosan kendőzve és éksztől ragyogva: az athéni divathölgy készen áll, már nincs más hátra, mint hogy felöltözködjön. A ruha felöltésével a szép hölgy hamar elkészül. Féloldalt összevarrt finom fátyoling — amely olyan vékony és áttetsző, mintha Arachne szötte volna —, takarja szoborszerű szépségét. Az ó-görög chiton veszedelmesen hasonlít a mai zorszett-kombinéhez. Arany tű tartja össze a vállán, öv szoritja derekára a szépen himzett chitont. A chiton felett könnyű, ezer redőbe simuló himation, amely szabadon hagyja a mezitelen karokat. A peplon gyöngéd szívárvány-színekben játszik.

Önagysága befejezte toalettjét. Elhagyja az öltözőkamrát. Parancsokat oszt, szolgálóit utasítja, háztartásával foglalkozik. A házi gondok elfoglalják a villás-reggeli idejéig.

A „lunch“ egyenértékű egy hizni nem akaró mai divathölgy villás-reggelijével. Lágytojás, toast és egy csésze tea: ma, szelet piritott kenyér, pohárnyi Chio-ban szüretelt borba mártva, egy harapás hús: a régi Athénben. Az egyetlen komoly étkezés az estéli lakoma. Akkor sáfrányba pácolt halak, töltött pulykák, szopós malacok kerülnek sorra. Ő, a szép hölgy nem torkos, csak büszke a konyhájára. A szakácsát Rhodosból hozatta és karavánok szállítják számára a Copai tavában halászott fehérhúsu, hizott halakat és a pirospepys, fürgé pisztrángokat.

De az esti lakoma ideje még messze van. Mit tegyünk villásreggeli után? A szép úrhölgy kedveli az irodalmat. Aristophanes is az ő női bűbája hódolói közé tartozik és mára elküldötte legújabb nagyszerű színjátékát. A finom papiruszkeres szétgöngyölödik a rózsáskörmű ujjacskák között. Az olvasmány felettébb érdekfeszítő. Az aranyos szandálba bújtatott, kifestett, mezitelen lábacskák táncosan szandálnak a márványpadlón. Olvasás után a bonyolult mintájú himzés következik, azután megszólal a szépformájú, zengő lant. Olyan lágyan dalol, mintha sephyr simogatná. Majd egy kis kockajáték, hogy elülze a déli óra lankadt álmoságát. Jól esik a pihenés a szökőkutak csobogása mellett, a puha párnák között, amelyek olyan ragyogó színűek, mintha Liberty szötte volna őket. De a déli szieszta csak rövid ideig tarthat, mert önagyságának ma fogadónapja van. Délután kettőtől négyig érkeznek a szép barátnők, akik épp úgy szeretik az izgalmas pletykát és ugyanúgy hordják a híreket, mint a mai délutáni tea-szűrok buzgó látogatói.

— Hallottad-e már, kedvesem?... Hol élsz te, hogy nem is tudod, hogy mi készül?... Perikles meg akarja változtatni Athén ősi törvényeit, hogy feleségül vehesse Aspsiát!

— Hallatlan!...

Az illatos nőifejek összehajolnak.

A háziasszony smaragdláncát, jáspisnyelű tükrét mutogatja.

— Milyen hatásosan omlik a peplonod máma. Ki re-

dőzte? — szól félig irigyen, félig elismerően az egyik szép barátnő.

A háziasszony önelégülten mosolyog:

— Brysis, az új rabnőm. Phidiastól vásároltam. A többiek sápadoznak.

Hja persze, ha valaki a nagy Phidiastól vásárolhatja a rableányt, aki frissiben leutánozhatja a híres művész legújabb alkotását... Az aztán olyan utólérhetetlenül redőzött peplont viselhet, mint maga Athene Parthenos.

A háziasszony gonosz kis mosollyal figyelő barátnőit. A jó barátnők pukkasztása éppen olyan kedvelt sport volt az ó-korban, akárcsak ma.

De csítt: az erkélyen csengős dob csördül. A háziasszony meglepetéssel kedveskedik vendégeinek. Három miletosbeli táncosnő perdül az asszonyszobába. Tarka fátyolok lebegnek, kareszú derekak hajlanak, fehér karok vonaglanak. A táncosnő szökken, mint a foltospárdue és lankad, mint a tovatűnő álom. A kigyózó dereku első táncosnő bemutatja akrobataművészetét. Ledobja a fátyolruhát. Kezére áll, lábával veri a csörgődobot.

Négy óra. A délutáni fogadóóra lepergett. A szép úrnő felemelkedik párnáiról, hegyes szalmakalapot borít fejére. Elsétál az Agera-ra, ahol hódoló imádói várják. A piactéren pénzváltók kiáltoznak, borbélyok dolgoznak, árusok kínálják portékáikat. A tömeg hullámszik. A hegyes-sapkás ijjasok — az ókor forgalmi rendőrei — alig tudják szabadon tartani a térséget. Templomok lépcsőin, szobrok talpazatánál összeverődnek a különböző klikkekre oszló emberesportok. A két égen báránnyelűk usznak. A legkeresettebb hetaira keresztülvonul a téren. Szép leány, Corinthus-beli. Pazarló hírben áll. A megvesztegető mosolyával sem takarékoskodik. Az előkelő urihölgyek, feddhetlen erényük tudatában, gögösen elfordítják tőle a fejüket, Odébb athléták, táncosok, és szépen fésült gazdag léhűtők tolakodnak egy kampósbotra támaszkodó vénember körül. A szofista böles elmélkedik, kételkedő elmésége fölkorbaesolja az előkelő hallgatóság kíváncsiságát.

De az éjszaka leszál. Hűvös szél kerekedik. A szép divathölgy haza siet, hogy a szolgálóitól font rózsakoszorút fejére illessze és még lengébb, még kacérabb ruhába öltözködjön az esti lakomához. Ma este Aristophanest várja vacsorára...

És férje-ura?... — kérdezi talán valamelyik érdeklődő olvasó. Miért hallgat a krónika az athénbeli divatos, szép úrhölgy férjéről?

Igen, a férj... A férj az Agorán maradt. Politizál, fontos államügyeket tárgyal. Színházba megy. A szép Corinthus-beli hetairánál vacsorázik a barátaival. Hogy méltón megünnepelje a farsang, azaz a Dionysos-i ünnepek előestéjét.

Hölgyeim, a Perikles-korabeli férjek még rosszabbak voltak, mint a maiak.

SZERETEM A CSENDET

Szeretem a csendet. A meghitt estéket.
A bibliát, szoltárt, albumot, sok képet.
Az ősi címert s órát a falon,
Szeretem nagyon!..
Mert bennük ott él, hűen visszajár,
Ami kedves volt, ami ma is fáj.

A feketekendős alkonyatok jöttét,
Mert eszembe hozzák édesanyám jöttét.
Esték csillagát az ablakomon,
Szeretem nagyon!..
Ha lelkemre száll szép gyermekkorom,
Anyám imáit elimádkozom.

Jászberény

DOMBY BÉLA

A TÜKÖR

(Japán mese)

Echigo tartományban, Matsuyama faluban, messze a nagyvilág zsvájától, élt egyszer egy boldog házaspár, egyetlen egy forrón imádott leánykájával. Életük csupa harmónia, békeség és szépség volt, mígnem egyszer az apának hirtelen a fővárosba, Tokióba kellett mennie. Sok-sok száz kilométer, talán ezernél is több kilométer távolságra feküdt Tokió a kis japán falútól, nem esoda hát, hogy szívzorongva, sűrű könnyhullajtás közben búcsúzott a férfi feleségétől és kisleányától. Soha még a falú határán túl nem járt sem egyikük, sem másikuk s így érthető volt a nagy szomorúság, amely hatalmába kerítette őket, amikor a családfőnek a császárvárosba kellett utaznia. Az

— Találd ki szívem, mit hoztam neked? — mondta ragyogó arccal a férfi.

Az asszonyka kíváncsi szemmel nézett rá, amelyből szeretet és odaadás áradt.

— Akármit hoztál, kedves nekem, mivel hogy te hoztad.

A férfi mélyen belenyúlt egyik táskájába és csillogó tárgyat vett ki belőle.

— Nézd csak, édesem, — fordult feleségéhez — nézd csak! Tudod, mi ez?

Az asszony csodálkozva, de értetlenül nézett a csillámló fényes holmira.

— Tükör! — kiáltotta a férfi mosolygva — úgy hívják: tükör. Nézz csak bele, majd látni fogsz valamit!

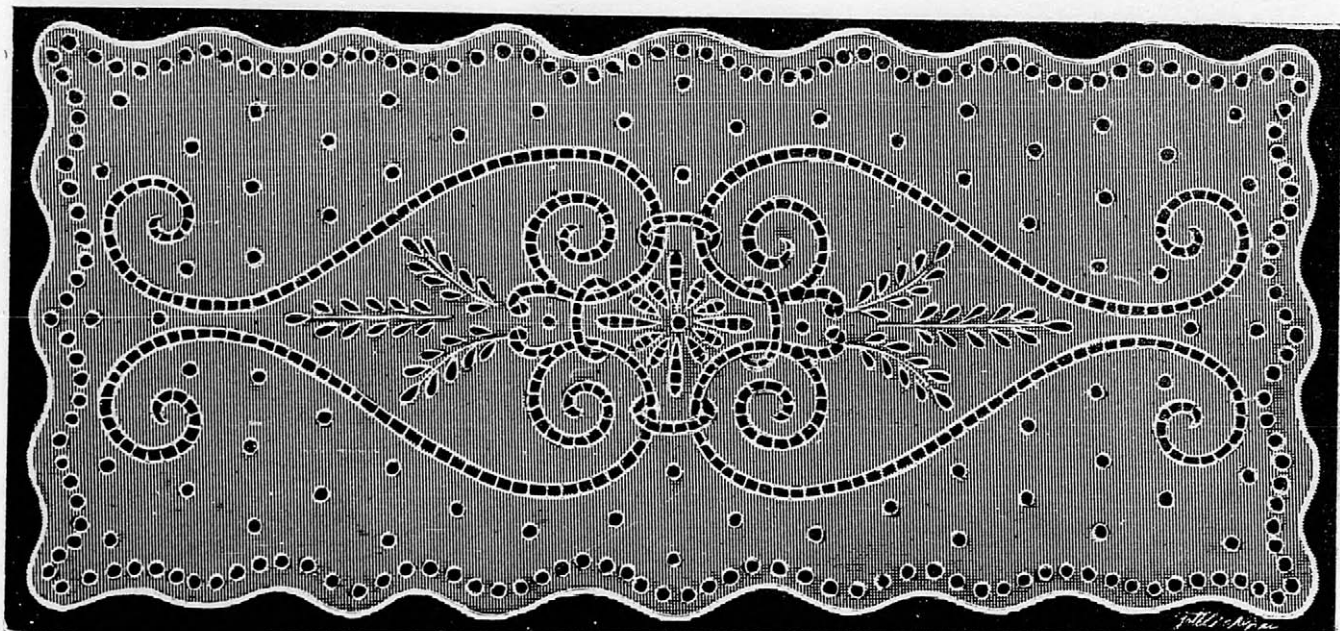
Virágokkal gazdagon díszített kis szelencét nyújtott át neki, amelynek belsejében egy fémlap volt. A fekete tere lakkozott szelencén arany hie-

mán, csak itt nálunk, a mi falunkban nem ismerik még ezt a dolgot. Azért is választottam ajándékkul neked.

És teltek-múltak az évek, a kislány közben viruló hajadonna serdült és szépségével meghódította az egész falú szívét. Valahányszor ránézett édesanyja, a tulajdon ifjúsága jutott az eszébe és a hiúság sok-sok kísértése. Épp ezért, hogy leányát a fennhéjázástól és bűnös gondolatoktól megóvjá, elrejtette a tükröt. Hiába kereste a férje, nem tudta megtalálni.

Eppen cseresznyeérés ideje volt és nagyban készülődtek a szép tavaszi ünnepre, mikor az anya komolyan megbetegedett. Érezte, hogy nem sokára magukhoz szólítják az istenek és elbúcsúzott leányától.

— Édes gyermekem — mondta nyugodtan — nekem mennem kell, itt kell, hogy hagyjalak téged. Ha

Futó (Gottlieb-modell).

asszony hamarosan összeszedte magát. A falúbeliéktől sok szép mesét hallott a birodalom hatalmasairól és a császári palota pompájáról, s mikor férje megígérte, hogy szép ajándékokat hoz majd neki, ez valahogyan megnyugattta.

Négy hosszú hét telt el, míg végre visszaérkezett a férfi. A tenger aggodalom után, amit a szegény asszony átélt, reszketve simúlt urához, a kis leány pedig, aki erre az örömnappra új kék kimonóját vette föl, sikoltva vetette magát édesapja nyakába. Mikor azután egy kosárkából egymás után kerültek elő a szebbnél-szebb, csillogónál-csillogóbb játékszerek, amelyeket Tokióban vásárolt az édesapja, boldogan tapsikolt apró tenyeréivel, odavolt a gyönyörűségtől. Az asszony ezer kérdéssel ostromolta férjét, aki nem győzött csodákat mesélni a japán főváros szépségeiről és látnivalóiról.

roglifák egy böles mondást hirdettek, a belseje ragyogott és tündöklött. Az asszonyka belenézett. Csinos arcoeska mosolygott rá vissza, két nagy világító szemmel és egészséges cseresznyeszáj mögül villogó fogakkal.

— Nos, mit láttál? — firtatta tréfásan a férfi és boldog volt, hogy ilyen csodálatos ajándékkal lephette meg a feleségét.

— Hogy mit láttam? Egy csinos asszonyt, félig nyitott ajkakkal és nagy szemekkel. Olyanokkal, mint az enyémem.

— Oh, te csacsi! — nevetett a férj. — Hiszen ez a te saját kedves kis arcoeskád. Tokióban mindenkinek van egy ilyen tükre, amelyben megláthatja az ember a saját arcát és mindazt, ami az emberben van. Ott minden házban van ilyen tükör. Gyönyörű rámakba foglalva lógnak a szobák falain, nagy diszes termekben és szegény emberek hajlékaiban egyfor-

már nem leszek itt, nyisd föl azt a narancsvirágos ládikót, amelyben a menyasszonyi ruhámat őrzöm. Elsárgult fátyolok közé csavarva, egy kis feketére lakkozott dobozt találsz ott. Ha ezt kinyitod és belenézel, látni fogsz valamit benne. Ugy hívják azt a csillogó tárgyat, hogy tükör. Nézzél bele minden este, mielőtt aludni térsz. És ha a nap mosolygó arca reggel felragvog, keresd mindig az én arcomat abban a tükörben. És ha meglátod benne, akkor tudni fogod, hogy én örködök feletted.

A leány könnyek közt fogadta meg, hogy édesanyjának ezt az utolsó, forró kívánságát teljesíteni fogja. Aztán sóhajtott egyet és kilehelte lelkét az anya.

És a leány minden este és minden reggel belenézett a tükörbe és elhunyt anyját látta benne fiatalos szépségében, félig kinyitott ajkaival, szomorú nagy szeméivel. Megható

szavakat gügyögött ehhez az élő archoz, rábizta bimbózdó lelkének első titkait, majd szerelmes szívének első örömeit. De csakhamar észrevette, hogy az arca, amely a tükörből tekint rá vissza, üdőbb és szebb, mint az édesanyjáé, akinek olyan viaszárga volt az arca a halál órájában. A tükörkép mégis annyira tetszett neki, hogy folyton belenézett, ami föltűnt édesapjának. Mikor kérdést intézett hozzá, a leány ezt felelte:

— Mindig anyám arcába nézek, ahogy ezt neki megigértém a halálos

ágyán. Minden dolgomat megvallo-
m neki, mert jó és ildomos akarok lenni,
hogy meg legyen velem elégedve. Ezt
teszem minden nap és boldog vagyok,
hiszen láthatom az ő drága orcaját.

Az apának könnyek szivárogtak
szemeiből, annyira meghatották ezek
az egyszerű szavak. De sohase merte
megvallani az igazat, azt, hogy a
leány a tulajdon arcát látja abban a
tükörben...

És az a benső, mély vonzalom nap-
ról-napra hasonlóbbá tette a leányt
édesanyjáéhoz.

Egy napon előkelő japán nemes
érkezett a faluba, mert híre terjedt,
hogy még Tokióban sincs olyan gyö-
nyörűséges teremtes, mint Matsu-
yama gyöngye. Az ifjú feleségül vette
az árvaleányt, aki még ma is boldo-
gan él családja körében, de minden
este és minden reggel belenez abba a
tükörbe, amelyből édesanyja nagy
szemei, szesznyecskéi, villogó fogai
tekintenek rá vissza.

Németből átdolgozta:

Molnár Jenőné

SZEMTŐL SZEMBE

MEDDŐ VITA arról beszélni,
vajjon a férfi, vagy a nő szellemi
munkája ér-e többet. Főlöszleges
szószaporítás, üres szalmacséplés.
Nem csak a tudomány finom mű-
szereivel, de a valóságos élet min-
dennapi mérlegén is pontosan le-
mértett már a két nem szellemi
produkciónak mennyisége és mi-
lyensége s vészóparipán való lovag-

lásnál nem különb mutatóvány az, amelyik ezt az eredményt megmásítani, vagy éppen elszakmatolni szeretné. Orvosnők, tanárnők, gyógyszerésznők, sőt számos kultúrországban ügyvéd- és mérnöknők, a magasabb művészet birodalmában íróknők, festőknők, szobrászknők, színésznők, énekesnők, zeneművésznők, a gazdasági életben földbirtokosnők, kereskedő- és iparosasszonyok, az adminisztrációban tisztviselőknők egész légiója: eleven argumentum a nők szellemi tevékenységének értéké, súlya és jelentősége mellett. A tudományos kutatók sorában, laboratóriumokban, klinikákon, az élettan és vegyészet műhelyeiben egyre gyakoribb jelenség az önállóan dolgozó, tudós nő. A lírai költészet és a regényirodalom éppúgy, mint a festészet és a szobrászat, igen kiváló mesternőket mutathat fel. Színpadokon és hangversenydobogókon a művésznőt forró ünneplések gyözik meg fölényes diadalairól. És kint a földeken, bent az irodákban, gyárakban s mindenütt, ahol szorgos munka folyik, nem csupán serény kezeivel, de gondolkozó és kitaláló szellemével, invenciójával, ötletességével is ott találjuk a nőt. Hogy a férfiak közt több a tehetség? Ma még igen, mert a férfi nem osztotta meg a tevékenység teljes körét a nővel. De ki meri állítani, hogy ötven év múlva, amikor már a második, harmadik női szellem-garnitúra áll az alkotás egész vonalán, nem termelődik-e ki mennyiségileg is annyi talentum, mint a férfiak közül? És ki az a balga, aki azt hiszi, hogy ugyanannak a fajnak, vérnek, ugyanannak a társadalomnak női tagjai kevesebb lelki és szellemi tulajdonnal vannak megáldva, mint a férfi-sarjadékai? Nem, ne essünk bele elmúlt idők hamis ideológiájába és ahelyett, hogy céltalan vitázással két táborra szakítsunk az amúgy is megviselt idegzetű társadalmat, forrjunk össze egy szebb jövő kiharcolásában s abban a szilárd elhatározásban, hogy férfiak és nők egyforma buzgalommal igyekezzünk minél többet tanulni, minél többet tudni, minél többet akarni és minél többet alkotni.

*

KEZDETBE volt a kávéház. Aztán jött a konjunk-
tura és minden utcasarkon kivirított a lázbeteg gazdaság
tipikus penészvirága: a bank- és váltóüzlet. Majd ismét
fordult egyet Fortuna szekere, a hű-hős bankházak vissza-
alakultak kávéházakká, alkalmi vállalatok helyiségeiből,
sőt kávémerésekből viszont automobil-üzletek lettek. Wel-
che Wendung durch Gottes Fügung! Ha pontos keresz-
tetszetét akarod kapni Budapest kapkodó, lihegő, keser-
ves gazdasági életének, vedd a kezébe valamely nagyfor-

galmú helyen álló sarokház üzlethelységeinek bérlő-listá-
ját és pontosan leolvashatod róla, mint valami láztáblá-
ról, a kórságoknak azt a változatos sorát, amely Trianon
óta sorvasztja és pusztítja ennek a szomorú nagyvárosnak
legyöngült szervezetét. Kávéház, bank, textilvállalat, au-
tomobil-üzlet... első tekintetre azt hinné az ember, hogy
hiszen ez mind a jólét, a gazdagság, a tobzódó gyönyörök
jele. Közlelebről nézve látjuk csak, hogy a beteg túltermé-
lés, az egészségtelen verseny verejtékes erőfeszítésével ál-
lunk szembe, amely a megmaradt kevés fogyasztóból

Tavaszi kalapdivat (halvány rózsaszínű tollakból)

minden raffinériával akarja kisajtolni a még náluk sejtett filléreket. Ebbe a zsvajos vásárba, amely nem tud megtelni a szolid forgalom, az egészséges üzleti élet áramáva; majdnem mindennap beledörnyül egy revolverlövés, amely életet olt ki. Lassanként az egész régi békebeli Magyarország gazdasági garnitúrája elkopik, kit a beteljesült Végzet, kit a kétségbeesés pillanatnyai, de halálos örülete ragad ki a még élők és küzködők hadsoraiból. Szörnyű új háború ez, amelynek csak sebesültjei, rokkantjai és elesettjei vannak, de nincsenek vöröskeresztes gyógyítói. Mindenki a saját gondját-baját cipeli a trianoni kalvárián, mígnem egy stációnál lerogy... nincs tovább! Unosuntalan halljuk a társadalmi szolidarizmus szózatát. Gyönyörű szimfónia! Csakhogy amire a szimfónia zengő hangfoszlányai eljutnak a szenvedőkhöz, halotti marssá komorulnak a lélekemelő dallamok. S már csak a lelket emelik, szó szerint, fel a magasba, míg a test elhullott a nyomorúság porában.

MESE A MESÉRŐL

Irta: Fráter Lajos

A gyerek meglapulva les ki a konyhasarokból. Nézi az anyját, aki kint áll a gangon, a konyhaajtó előtt. Egyik keze a csipőjén, másik kezében pattogva, szikrázva hintál a tüzesedő vasaló. Most egypárszor megrázza a vasat, belefúj az apró, kipirosodó lyukakba és a belőle felszálló, fehér hamuesővel bejön

a konyhába.

A szobában, egyetlen szobájukban, ma az apja az úr. Ma vasárnap van: munkaszünet.

Az apja bentről kiabál. Furesán hallatszik a hangja a csukott ajtó mögül, mint mikor a szomszédéknál van veszekedés.

— Megint most vasalsz? Mikor már mennék?

Az anyja bespricceli az inget. Behajtja az ing két ujját, összegöngyöli, rácsapkod és úgy mondja:

— Mingyár meg lesz az inged. Csak ne perelj már megint.

Felcsapódik a szoba ajtaja. Az apja hálóingben megáll az ajtóban.

— Még hogy én ne pereljek?! Az ember egész héten dolgozik, mint egy állat és vasárnapra nincs inge.

A gyerek még jobban összehúzza vékony kis testét.

— Jaj! most megüti! — rémül, — már megint megüti.

Az anyja szeliden feleli, de már sirás rezeg a hangjában:

— Ha nem volt pénz szénre... csak este hoztál pénzt...

A gyerek most arra gondol, ha megnő és keresni fog, a sok pénzt mind odaadja majd az anyjának, hogy ne veszekedjen vele az apja.

— MÉR nem vasaltál az este? — süvít az apja hangja.

— Este mostam csak ki, szappan is kellett, — tördeli a szót az anyja, míg szeme az urára sandít, hogy esetleg idejében félreugorhasson.

De az morogva indul a szekrény felé. Kiveszi fekete ruháját. Olyan furesa ez is, ahogy a hosszú hálóingben áll és magasra tartja a felaggatott fekete ruhát, mint valami bűvész. Nevetni kellene ezen. De most nem szabad nevetni, csak ha már elment.

— Kikefélted?

— Ki.

Most egyszerre dörren a hangja:

— A cipőm!... Azt mér nem pucoltad ki?!...

Most nem felel az anyja. Mit felel? Elfelejtette.

Morogva jön ki az apja, leül a hokedlira, előveszi a subikós keféket.

— Még ezt sem lehet megkapni az asszonytól! Minek nősül akkor az ember?!

Száll a kefe alól a por a gyerekre. Megmozdul, hogy arrébb húzódjon.

— Te mit kényeskedsz?! Ficsúr! Annyit sem ér, mint a cipőmön a sár. Már te is lepucolhattad volna.

Végre felöltözik. Ahogy így kiöltözve előtte áll a nagy, erős ember: az apja, valami hatalmasság árad belőle a gyerek felé. Felnéz rá. Szeretne most elmenni vele, örülni, mint csodálják meg az úton az emberek, meg az egyetlenben hogy figyel rá mindenki.

Néha beszélt erről az apja és ő odaadással hallgatta. Szerette volna megkérni, hogy beszéljen még, de már horkolt, nagy, tátottszájú hortyogással, mert olyankor részeg volt.

Most becsapja maga mögött az ajtót, a gyerek össze-rezzen, csaknem beleharap a nyelvébe, ahogy kinyögi a kezitcsókolom-ot.

Csönd van sokáig. Az anyja szomorú és ő se mozdul, pedig most lehetne mindent játszani, nincs itt az apja. Akár a vicéék macskáját is behúzhatná.

Igy ülnek ketten. Aztán felkel az anyja, a kályhához indul, hogy begyújtson. Ahogy elmegy mellette, megsimogatja, s ő szeretné átölelni az anyja nyakát, odabújni az anyja mellére.

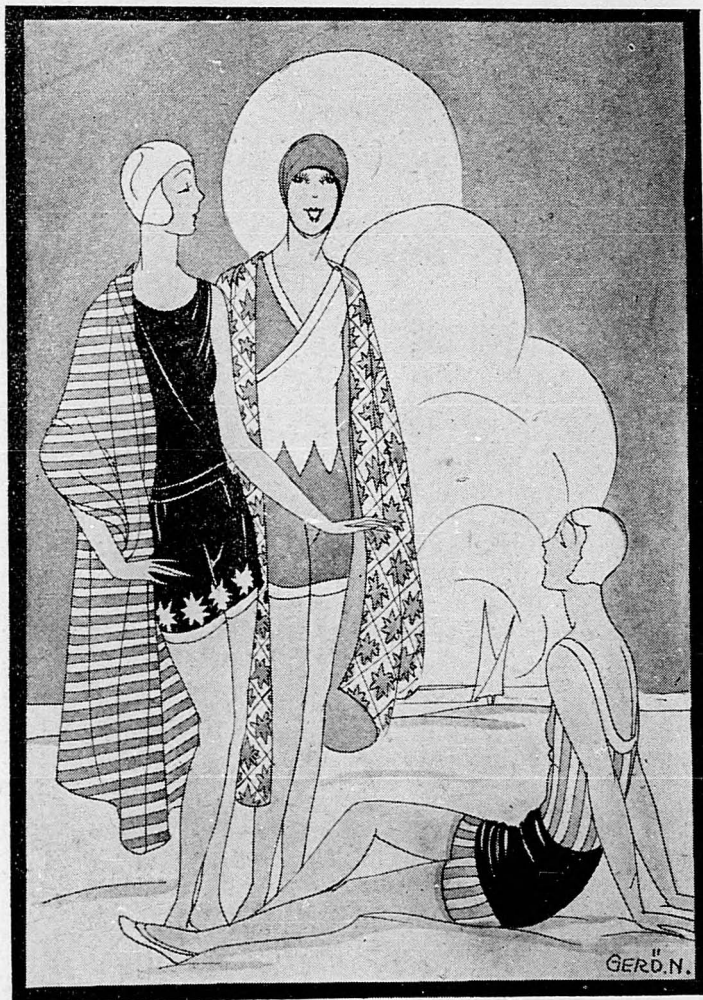
Csak ne volna ilyen vad az apja. Milyen csöndben élnének mindnyájan. Mindig az anyja mellett lehetne, ha mosni megy is, ott maradhatna vele. Játshatna egész nap, míg csak megnő.

*

Föl, rotyog a fazékban, lábasban az ebéd; már terített, vasárnapi asztal is van.

Az anyja az órára pislog folyton. És megint szomorú, pedig az előbb már énekelt is.

Ő nem ismeri az órát, csak gondolja, hogy már késő lehet, mert az anyja ki-kifigyel, ha valaki elmegy az ajtójuk előtt. Ő is összerезzen, hogy talán megjön az apja.

Pedig jó ebéd van. Jó lenne már enni. De inkább csak ne jöjjön az apja, akárhogy is csiklandozza az orrát a sok jó szag.

— Adok neked levest, Janika, úgy látszik, későn jön az apád, — simogatja az anyja hangja és már meri is a lábasból a jó levest.

Janika gyorsan kanalazza magába, közben mosolyogva sandít az anyjára, aki ránéz és mégsem néz rá, mintha túlnézne rajta révedező szemmel.

— Anya nem eszik?

— Nem, Janikám, majd csak apával, — feleli és remegve les újra az ajtóra, gyorsan elkapja a tányért, hogy az ura ne lássa meg, hogy előre mert adni a gyerekeknek.

De nincs baj. Csak a szomszéd volt. Nem az apja.

— Adok húst is, Janika.

— Anya is egyen.

— Nem eszem, kis fiam, nem vagyok éhes.

Jöllakott. Álmos restség puhul fel a gyerekben. Az asztalra fekszik két karja, keresztezett karja fölé bukik a feje, s Janika elalszik.

*

— Kelj fel, Janika, feküdj le a szobába, — költögeti az anyja.

Janika megmozdul. Lassan felemeli fejét.

Egész sötét van már. Látja a tiszta tányérokat az apja helyén. Még nem volt itthon az apja. Most egyszerre valami boldogság szállja meg. Nem fog többet hazajönni. Egész biztos, nem fog.

Az anyja húzza a cipőjét, lassan levetkezteti. Ő átöleli a nyakát.

— Anya, holnap veled megyek a Milkóékhoz. Olyan jól fogunk játszani a Zolival.

— Jó, fiam, csak feküdj le.

Lefekszik. Az anyja az ágy szélére ül. Janika behúnyja a szemét.

— Mesélek. Jó?

Janika csak bólint. Szélid mosolygás terül szét az arcán, ahogy indul, száll a mese.

— Elt egyszer Tündérorszámban egy király, annak nem volt fia. Csak egy gyönyörűséges szép lánya, a királylány, akit úgy hívtak: Aranyka. Akármilyen gazdag is volt ez a király, a palotája aranyból volt, az ablakok s ajtók kilinsei gyémántból, pincéjében hordószám állt a sok drágakő, igazgyöngy, nem volt mégsem boldog a király, mert nem volt fia s ha meghal, nem volt kire hagyni tengersok vagyonát.

A gyerek arca még szélesebb mosolygásra húzódik. Szempillája alól kipislant anyjára

— Jé, hát mégis lennének gazdag királyok? Én nem hiszem, — gondolja és csodálkozik, hogy az anyja hisz a tündérekben, akik megjutalmazták a jókat. Az ő anyja mennyit kinlódik. Mégsem jön egy tündér sem. Egész biztos, hogy nincsenek tündérek, se aranypalotás királyok.

Lassan elalszik. Az anyja lábujjhegyen feláll az ágya mellől. Kendőt kerit a vállára, rázárja az ajtót s elindul, hogy megkeresse valamelyik korcsmában az urát.

*

Ugyanekkor a szomszédban, túl a lépcsőházon, az anya bemegy a gyerekoszobába. Selyemlámé belépő omlik el rajta, lábán kigyóőr-cipő, csillogó kövekkel kirakott csattal.

— Fräulein, a gyermeket fektesse le. Azt hiszem, nem jövök későn haza. Ma vasárnap van, nem lehet sehova se menni, minden úgy tele van. Csak a nagyságos úrért megyek a kaszinóba.

Most a gyerekhez megy. Egy kicsit magához szorítja, éppen csak annyira, hogy ne gyűrje össze a selyem raffinált redőit.

— Majd a Fräulein mesél neked, Aranyka, míg mi haza jövünk, — mondja és csókot lehel a gyerek homlokára, melyen még így is meglátszik a rúzs nyoma.

— Ugy-e, milyen szép az én anyukám? — kotyog Aranyka, míg a Fräulein vetkőzteti.

— Na, most mesélj valami szépet, — kéri azután, hogy már ágyban van.

S a Fräulein sóhajt, megfogja Aranyka kis kezét és mesélni kezd:

— Volt egyszer egy kisfiú. Egy nagyon szegény kisfiú. Ugy hívták: Janika. Janika papája gyárban dolgozott. A mamája meg mosni járt. De azért mégis nagyon, de nagyon szegények voltak, mert ami pénzt a papája keresett, mindig elitta. Aztán, mikor meg elfogyott a pénz, még azt is elkérte, amit Janika anyuskája keresett.

— Mért adta oda a Janika anyukája?

— Oda kellett adni, kis Aranykám, mert, ha nem adta oda, addig verte anyukáját, addig verte, míg csak oda nem adta. Nagyon, nagyon rossz ember volt a Janika papája.

Most Aranyka hirtelen felül az ágyban.

— Rossz ember volt?

Mi az, hogy rossz ember volt? Van rossz ember is? Én csak rossz gyerekekről hallottam. Milyen a rossz ember?

A Fräulein zavarban van.

— Olyan, mint a Janika papája.

Aranyka láthatóan megnyugszik.

— Hiszen ez csak mese, — gondolja, — a mesében lehet. Mert a nagyon nem lehetnek rosszak.

Aztán lassan lehúnyódik a szeme, még félálomban megsimogatja Janikát, akit a papája most ver el a nadrágszíjjal és már alszik.

*

Egyszerre felébred Janika. Vastag sötétség van a szobában. Semmisen mozdul. Az ágy is üres. A konyha is sötét. Janika felszepeg.

— Mama! Mama!

Senki sem felel.

Hol van az anyja? Talán elvitte az apja? Vagy nagyon megverte?

Remegni kezd és kis öklével verdesi a falat.

— Mama! Mama!

Vékonyak a nagyvárosi falak, még egy gyermekököl döngetésére is megremegnek, s a szundikáló Fräulein felébred.

— Mama! Mama! — És döng a fal.

Aranyka is megmozdul az ágyban. Felnyitja szemét.

— Miért kopogsz, kisgyerek? — kérdi a falnak kiabálva a Fräulein.

— Mama! Mama! — ordít még kétségbeesettebben Janika.

— Hol a mamád? — kiabál át a Fräulein.

— Nem tudom, — feleli a gyerek és egyszerre abbahagyja a sirást.

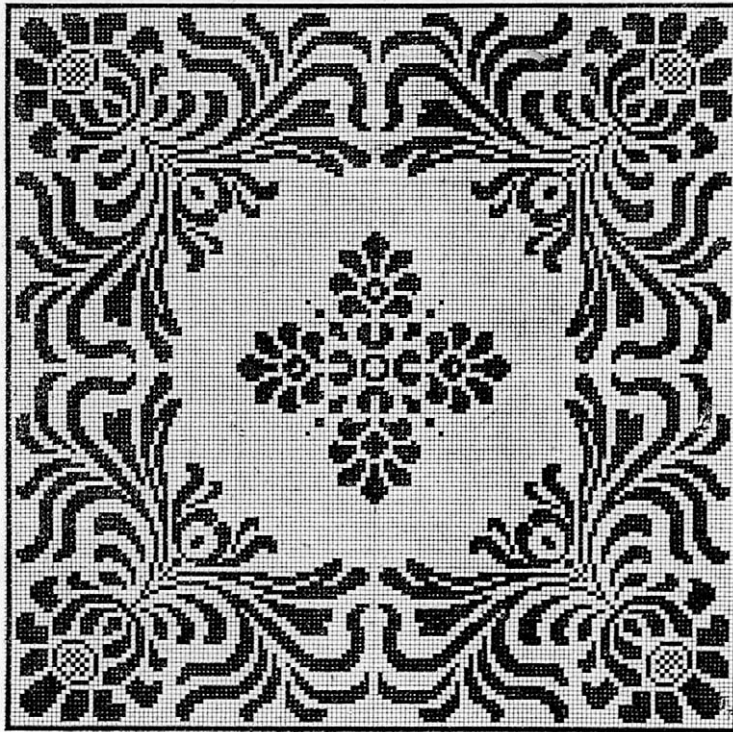
— Ki az? — kérdi Aranyka.

— Egy kisgyerek.

— Hogy hívják?

— Hogy hívnak, kisgyerek? — kiabál át újra a Fräulein.

— Janika, — húzza a szót a gyerek.

File-terítő. (Lásd kézimunkamellékletünket.)

— Janika?! A Janika! Akiről az előbb meséltél, — és vékonyka hangján átkiabál ő is. — Rossz ember a papád?

— Jaj, nagyon rossz! Talán agyonverte a mamát, — és újabb sírásba fog. — Mama! Mama!

— Hát mégis vannak rossz emberek? Vagy ez is csak mese? Ez is? — gondolja és újra kiabál. — Janika, ne sírj, neked adom a kis kályhám, meg még sok jätéket.

— Nem lehet, — kiabál vissza Janika, — itt a fal.

Janika az idősebb, ő már tudja, hogy közben van a fal. De mégis kíváncsi, hogy ki is az a kisgyerek?

— Hogy hívnak téged? — kérdi hangtölcseérré formált tenyerét odanyomva a falhoz.

— Aranyka.

— Aranyka? A királyleány, akiről anya mesélt. Hát mégis vannak tündérek? Meg nagyon gazdag királyok? — gondolja és boldogan dől hátra az ágyban. Behünyja a szemét és rögtön elalszik.

Aranyka is a párnára hajtja fürtös fejét. Ő is alszik. És köztük boltosodik a fal.

Innen fehérre meszelve, túl girlandos bonzókutyásan, játékokkal, kislányokkal, fiúkkal, törpékkel és tündérekkel.

TÁRSASÁGBÓL

Halló, Nagyságos Asszonyom, viccet méltóztat parancsolni? A legnagyobb készséggel, hisz tudja, hogy a Maga részére mindig van friss fenntartott viccem. Dehogyan megy érte a szomszédba.

Egy asszony kétségbeesetten kérdezi a eselédjétől:

— Hát Juli, az Isten szerelméért, miért akar maga elmenni? Tejbe-vajba fűrésztjük. Hiszen nálam jó helye van.

— Nem is panaszodom én, nagysága kérem, csak az a baj, hogy a Móricket sétálni kell vinni és kiszul a szemem, mert azt hiszik, hogy az enyém...

Ugy-e, most kikapok ezért a rossz viccért?...

Hallgassa meg kérem, társasági hireimet is.

Wenckheim Ferenéné grófnő Angliából hazaérkezett és jelenleg kápolnásnyéki kastélyában tartózkodik. — Gróf Kálnoky Mária a Riviérán üdül. — Báró Gerliczy Félix és családja hosszabb autóturát tett Felső-Olaszországban. — A pápa Hosszu Márton festőművészt a Nagy Szent Gergely-lovagrend parancsnokává nevezte ki. — A Magyar Tudományos Akadémia Herczeg Ferencet alelnökévé választotta.

Most pedig himen-hireimet adom le. Hoyos-Wenckheim Ilona grófnőt eljegyezte Erdödy Pálffy Károly gróf, Budapesten. — Niederkirchner Annuska és Hambalkó Imre a múlt héten a csepeli róm. kath. plébánia-templomban házasságot kötöttek. — Dajka Irénkét feleségül vette Knotz László. Az esküvői szertartást a városmajori róm. kath. plébániai templom lelkésze pontifikálta. — Hebenstreit Erzsébet és Kiss Ferenc pünkösdi hétfőjén tartotta esküvőjét a győri székesegyházban.

Két férfi beszélget a kávéházban.

Azt mondja az egyik:

— Én a viláért sem engedném meg a feleségemnek, hogy eton-frizurát hordjon.

— De hiszen önagsága már eton-frizurát visel.

— Jó, jó, de nem az én engedelmemmel..

... Halló, ugy-e érdeklí Nagyságos Asszonyomat, hogy John Gilbert, a kitünő filmsztár, új szerződést kötött a Metro-gyárral. A szerződés értelmében minden szerepléséért százötvenezer dollárt kap. — Mary Pickford új filmje, a „Couquette“ az első héten a new-yorki Rivoli-színházban 49.113 dollárt jövedelmezett. — Vécsey Ferenc, a világhírű magyar hegedűművész, most állapotodott meg egy amerikai turnéra vonatkozóan. Első hangversenyét Neww-Yorkban tartja, onnan tovább indul és tizenégy nagyvárosban fog hangversenyezni.

Felhivom Nagyságos Asszony figyelmét, hogy a magyar társadalmi és politikai élet június 16-án nagy zarándokutat rendez Rómába abból az alkalomból, hogy a Vatikán és az olasz királyi kormány között megegyezés jött létre. Ebből az örömből Magyarország is részt kér és a magyar nemzet bensőségesen akarja megünnepelni a béke létrejöttét. A zarándoklást Serédy Jusztinián hercegprímás és Vass József népjóléti miniszter vezetik.

Bemondom nyaralásra elutazott előfizetőink névsorát is: Varsányi Irén Brioniban, Pickler Elza Siófokon, özv. Vész Mihályné Soltvadkerten, Monos Erzsébet Adádon, Heller Hugóné Kispálban, Kuthy Julia és Francic Gizella Pusztaberényben nyaralnak.

Halló... Böszörményi Jenő Szentéről „Magyar ég alatt“ című. Kelemen Ferenc polgári iskolai tanár Makóról „A leánynevelés főkérdései“ című és Szávay Zoltán „Ismeretlen út“ és „Hullanak a falevelek“ című könyveiket küldték be bírálatra. A felsorolt könyveket érdemesnek találjuk arra, hogy előfizetőinknek is figyelmükbe ajánljuk. Böszörményi Jenő novellái tipikus magyar témakörökkel és őszinte, becsületes, úgyszólván földszagú figuráival magyar reneszánszunk méltó és korszerű kifejezői. Vonalvezetése és főként az új magyar irodalomban úgyszólván teljesen kipusztult jóízű és egészséges humora feltétlenül kedves meglepetéssel szolgál. — Kelemen Ferenc egy polgári leányiskolai tanár alapos szakértelmével és hozzáértésével nyúlt ehhez a rendkívül kényes nevelési problémához, amelyet minden lányos-szülőnek annál is inkább a leg-öszintebben ajánlhatunk, mert az korunk és magyar életünk legsúlyosabb problémája és punctum saliens-e, amelyből a legtöbb erőt meríthetjük Nagy-Magyarország visszaszerzéséhez. — Szávay Zoltán verseit nem kell külön ismertetnünk éppen a mi lapunk olvasóival. Az ő versei már a magyarság közkinésze. Kevés rigmusfaragónk van, aki a legtipikusabb magyar érzéseket, fájdalmat, szenvedést, a magyar föld hangulatát és a magyar élet megnyilvánulását olyan finom és mesteri versminiatűrökbe tudná rögzíteni, mint éppen Szávay Zoltán. Most pedig egy kis anekdotát és azután bucsuzom.

— Nos, sikerült kikutatni az őseimet, tanár ur?

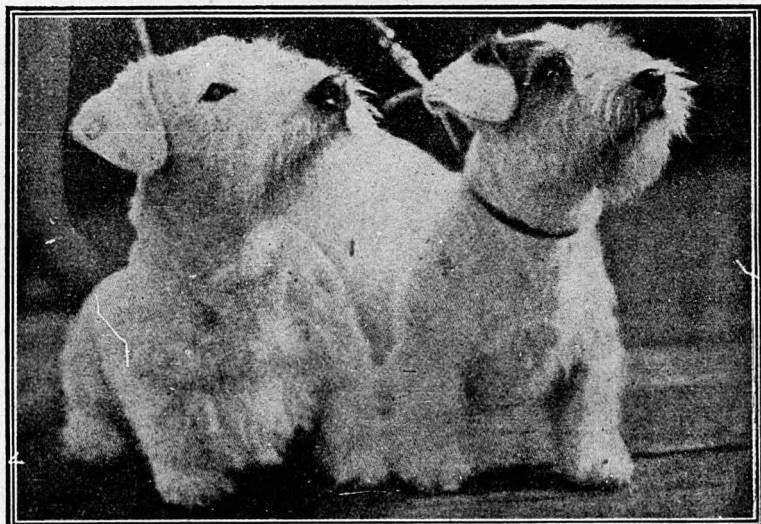
— Igen, méltóságos ur.

— És mennyit kér a munkájáért?

— A munkámért semmit. De kérek ötezer pengő hallgatási díjat.

Kezeit csókolom.

Kérjük, olvassa el figyelmesen lapunk első, belső oldalán közölt ajándékozási akciónkra vonatkozó felhívásunkat.

Pym és Pott

„Revue des Monats“

a londoni Chrystal Palace-ban megtartott kiállításon az első díjat nyerték.

KOMÉDIA

A SÍRŐEMBER

Két ember beszélget a kávéházban. Szemüveges barna az egyik, monoklis szőke a másik. Én a szomszéd asztalnál ülök és akarva, nem akarva, minden szót hallok. Pontosán jegyzem a párbeszédet.

A barna: Jónapot, jónapot... Hogy van?

A szőke: Micsoda kérdés! Hogy én hogy vagyok? Hát vagyok én úgy egyáltalában? Hát élet ez, létezés ez? Na, és maga, kedves barátom?

A barna: Köszönöm, csak megvagyok valahogy. Mint szegény ember, gazdag városban.

A szőke: Boldog ember! Irigylem magát.

A barna: Miért? Talán csak nincs valami baj!

A szőke: Baj?... Mit mond maga? Baj? Ez nem kifejezés. Ahhoz, hogy az én bajaimat megértse, egy új kifejezést kellene feltalálni.

A barna: Az istenért, ne ijesszen meg! Ugy beszél, mintha valami nagy szerencsétlenség érte volna.

A szőke: Szerencsétlenség — azt éppen nem mondhatnám. Tudja, az én állapotom valahol a baj és a szerencsétlenség közt lebeg.

A barna: Azt akarja talán mondani, hogy gondjai vannak?

A szőke: Látja, most megközelítette a dolgot. De nem gondjaim vannak, hanem gondok a hatványon. Az és gondjaimat csak logaritmus-táblázattal lehetne kiszámítani.

A barna: Pardon, nem akarok indiszkrét lenni, de talán az üzlet?

A szőke: Hogy mondta? Üzlet? Látja, erre is valami új szót kéne kitalálni. Mert szerintem az üzlet ott kezdődik, ahol megy.

A barna: Persze... No és a magáé?

A szőke: Hagyjuk! Maga ezt úgysem érti, maga nem üzletember, maga nem is tudja, milyen boldog ember maga.

A barna: Hát az éppen nem vagyok.

A szőke: Pfuj, nem szégyeli magát? Csak nem fog itt nekem panaszkodni! Csak nem akarja velem elhitetni, hogy álmatlan éjszakái vannak, hogy nappal kábultan, lidércnyomással a mellében jár-ke, hogy folytonos csete-pátéi vannak a személyzetével... mit beszélek?... hiszen magának nincsenek is alkalmazottjai... Maga egyedül áll, mint a kisujjam... Mondja, van magának egyáltalán fogalma arról, milyen boldog ember maga! Mit? boldog?? Szerencsefi! Isten kiválasztotta, az égiek kegyeltje!

A barna: Túlzás, túlzás! Azért, hogy nem kesergek...

A szőke: Aki nem kesereg, barátom, annak rendben van a szénája.

A barna: Soha életemben nem volt egy vasvillára való szénám se.

A szőke: No lássa! Bezzeg én... Hogy csak a szénaszállítás miatt mennyi keserűségem van!

A barna: Nem volna jobb szalmával?...

A szőke: Könnyű magának! Maga itt ül egész délután a kávéházban és szalnaszálon szívja a limonádét. Csak ne mondja most nekem azt, hogy ez az utolsó szalmaszál, amibe kapaszkodik.

A barna: Nem mondok semmit, annyira lesújt a helyzete.

A szőke: Sajnálkozni azért még nem kell rajtam. Persze irigyelni sem lehet. Ha nekem olyan tiszta lenne a fejem, mint a magáé, ha ilyen gondtalanul be tudnék ülni a kávéházba! Mos is halálos rettegésben vagyok. Képzelve, a soffőröm három napja nem ír.

A barna: Mért? Hát hol van a soffőrje?

A szőke: Egy új Mercedes-kocsit vettem és a feleségem minden bejelentés nélkül elment vele.

A barna: De hisz, maga arról panaszkodik, hogy a soffőrje nem írt már három napja.

A szőke: No hallja! Ilyen jó soffőr nincs egész Budapesten.

A barna: Igazán lesújtó.

A szőke: De ez még semmi. Tegnap a hűvösvölgyi vilámban rövidzárlat volt.

A barna: Csak nem támadt tűz belőle?

A szőke: Nem érti? Rövidzárlat volt. Egyik főhitelezőm, egy rövidáruüzlet tulajdonosa zár alá vette.

A barna: De a négy sarokháza még megvan, remélem!

A szőke: Még csak az kéne, hogy egészen koldusbotra jussak! De azokkal a lakókkal is annyi bajom van. Például egy orvosnak fölemeltem a laktbérért és most azt írta nekem, hogy a legközelebbi asztmatikus rohamomnál gondoljak rá áhitattal. Azóta úgy kínoz az asztmám... Isten tudja, mintha valami köze lenne az asztmának a lelkismerethez.

A barna: Ne nyugtalankodjon, kedves barátom. Magának nem lehet asztmája. Az asztmához szív kell.

A szőke: Egy meteorológusnak, aki a körüti házamban lakik, felmondtam, mert kétszer nagyobb bért ajánlott fel egy vidéki földbirtokos. Na és képzelje, az az ember azóta folyton rossz időt jósol.

A barna: Ezt nem értem.

A szőke: Azt írta nekem legutóbb is, hogy „jön még a kutyára dér“, meg hogy „vigyázzak, egyszer majd belém csap az istennyila.“

A barna: Ne törődjön vele! Látja, én nem is olvasom a meteorológiai jelentéseket.

A szőke: Mondom, maga egy boldog ember. No de most sietek. Alászolgája!

A barna: Hova megy?

A szőke: Jó, hogy kérdi. Tudja, ez is egy rettenetes dolog. Ma estére egy kis társaság lesz nálam. Nem sokan, mindössze huszonöt-harminc vendég. És az a piszok csemegekereskedő, csak hűsz személyre való ananászt és kaliforniai barackot küldött. Már rohanok is. Látja, ilyen hajszolt életem van nekem.

A barna: Csak rohanjon! A viszontlátásra!

A szőke (az autójában, egyedül): A esirkefogó! Biztosan meg akart pumpolni! Egy ilyen éhenkórásban nincs semmi szemérem.

A barna (egyedül a kávéházban): Szegény ember! Ugy megesett rajta a szívem. Ha még soká panaszkodik, öt pengőt adtam volna neki kölcsön.
Eugenius.

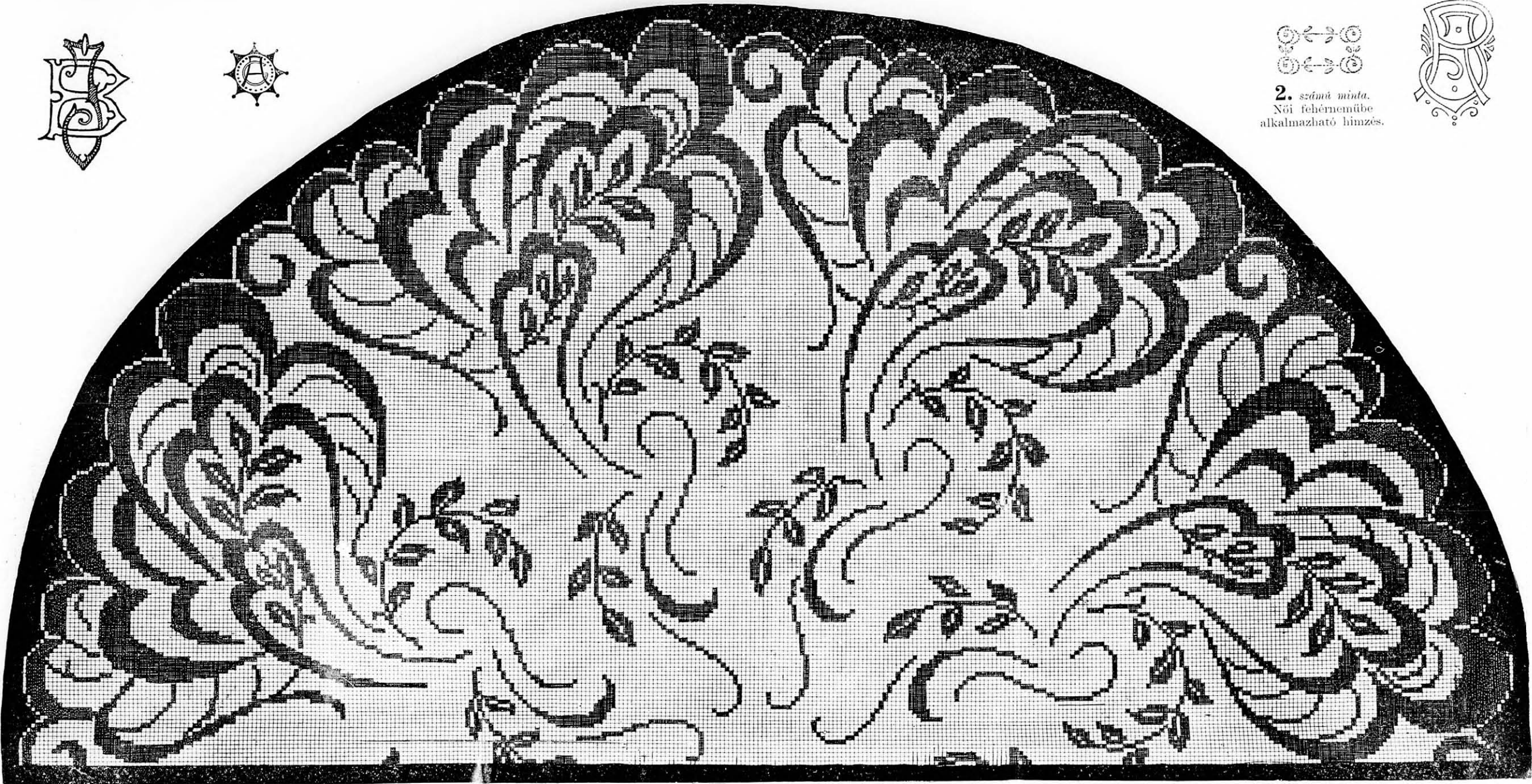

Budapest 72, postafiók 46.

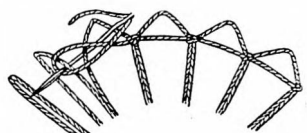
Kérjen árjegyzéket és rendelőlapot!

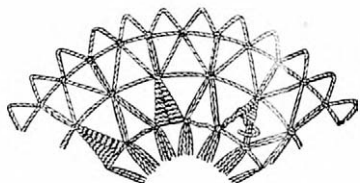
2. számú minta.
Női fehérneműbe
alkalmazható himzés.

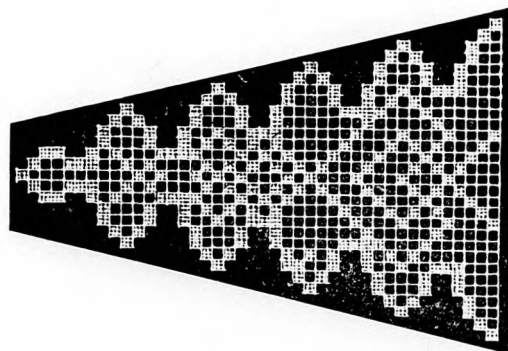
1. számú minta. Kerek asztalterítő. 586 szem. Horgolt, vagy rece kivételben. *Gottlieb Gyula* iparművésznél is kapható, Bpest, IV., Hajó-u. 12—14. Telefon: Aut. 811—26.

3. számú minta.
Théza-csipke készítési módja.

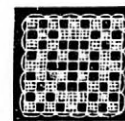
4. számú minta.
Théza-csipkecsillag.

5. számú minta. Rece-motivum női fehérneműbe.

6. számú minta.
Théza-csipke-motivum.

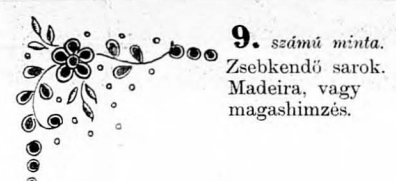

7. számú minta.
Zsebkendőbe rece-motivum.

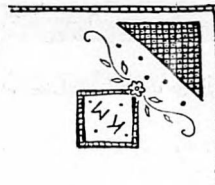

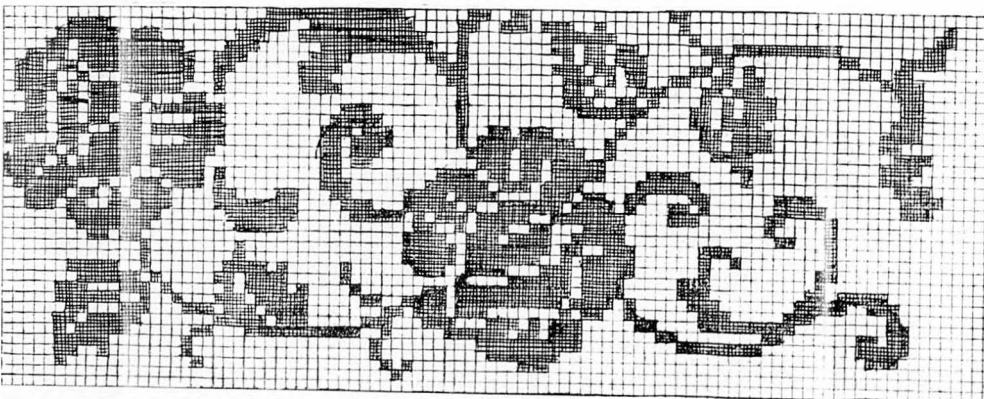
8. számú minta. Magyar stilusu rece, vagy horgolt miliő. 160 szem széles, 160 szem hosszú. Egy szem 8 mm.
Tervezte: Tóbiás Lászlóné.

9. számú minta.
Zsebkendő sarok.
Madeira, vagy
magashímzés.

10. számú minta.
Zsebkendősarok
ajourozva és
madeirával.

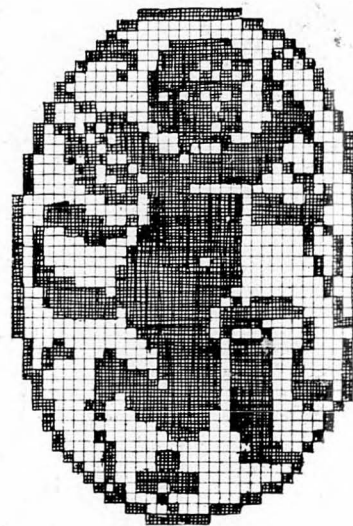

11. számú minta. — Rece, vagy horgolt betét. 36 szem széles.

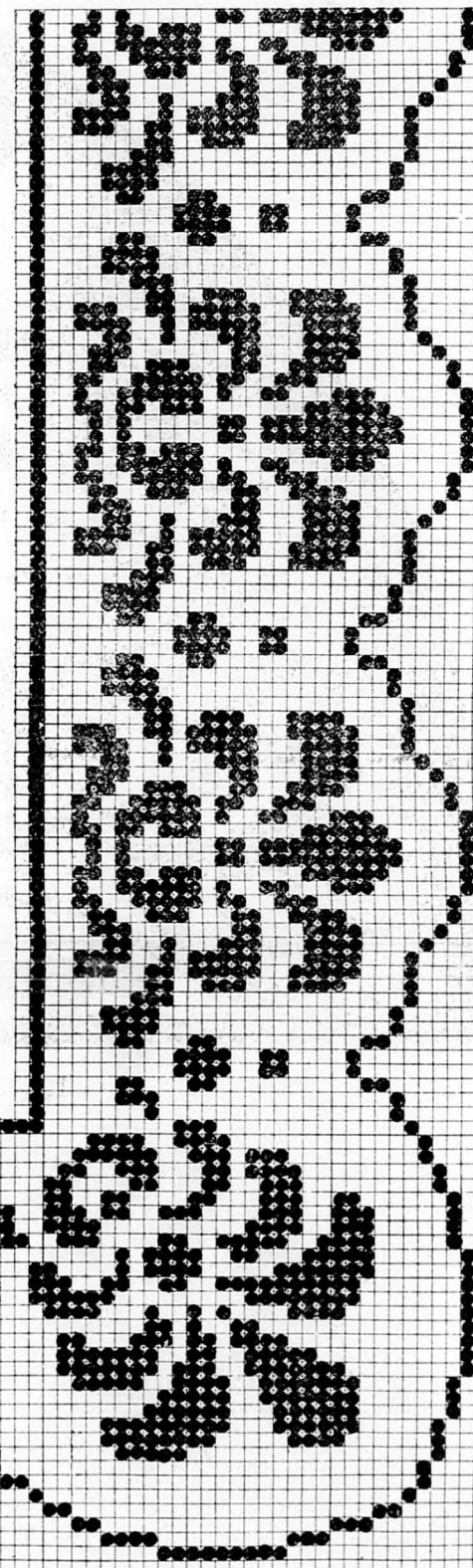
Irenke

M. N. MUSEUM
NYILAP 52743M

12. számú minta.
Rece-motivum kocsitakaróhoz.

13. számú minta. — Rece, vagy horgolt csipke. 31 szem széles. Négyzetű terítőkre alkalmas.

Tervezte: Tóbiás Lászlóné.

HOGYAN ŐRIZZE MEG SZÉPSÉGÉT A DOLGOZÓ NŐ?

Egyik német lap szépségversenyt rendez nők számára, de nem afféle megszokott, mindennapi vetélkedést szebbnél-szebb fiatal leányok között, hanem csakis a *dolgozó asszonyok* számára. Azt állítja ugyanis ez a lap, hogy a munka igenis megszépíti a nőt, vagy ha nem is szépíti, úgy egészen különös, egyéni bájosságot kölcsönöz neki, amely alkalmas arra, hogy megkülönböztesse a nemdolgozó nőktől.

Nehéz probléma. Miért volna a dolgozó nő szebb, mint az, aki délelőtt tizenegykor kel, ilatos teát reggelizik, sonkával, vajjal, dzsemmel, utána félórát szentel teste, arca ápolásának, majd nyolcvan lóerős autóján a citybe suhan, hogy szabónőjével megbeszélje a legfrissebb kosztümtervet és a fehérnemű-szalónjában két tucat újabb világoskék krepdesin-ingecskét csináltasson magának. Az ember azt hinné és joggal, hogy ebből a sok pénzáldozatból megszülethet a női szépség, ellentétben a szegény dolgozó nő agyongyötört testével.

... Volt békeidőben egy édes, naiv közmondás: *a munka nemesít*. Azért kell naivnak nevezni, mert hiszen akkortájt, a háború előtt, kicsikét szegényleni való volt Magyarországon a komoly, elmélyedő munka és sokkal népszerűbbek voltak a társaságokban azok a férfiak és nők, akik apjuk vagyónából szép, csöndes, izgalom- és elfoglaltságnélküli életet folytattak. A közmondást azok a szegény dolgozó polgárok találták ki, akik látták, hogy nem tudnak konkurrálni a szalónok előkelőivel és így a „munka árán” igyekeztek „nemességi” oklevelet szerezni. *A munka nemesít, de a munkátlanság direkt gróft csinál az emberből*, ez volt a mentalitás a háborúelőtti, boldog Magyarországon.

... Szép-e tehát az asszony, aki önálló, aki dolgozik, aki korán reggel a hivatalba siet, a bankba, a szerkesztőségbe, az építészeti irodába, a gyógyszerertárba, a klinikára, a telefonközpontba, az iskolába, aki kis déli szünettel estig dolgozik, holt-fáradtan megy haza, napjában egyszer eszik meleg ételt, talán nem is annyira pénzhányból, mint inkább a rendelkezésre álló kevés idő következtében, aki hetenként egyszer, vasárnap ér rá, hogy nő voltára ébredjen, hogy a szépségével, testének tréningjével foglalkozzék...

Ez a nő bizony szükségszerűen elveszti a szépségét. És a német szépségversenyt csak vigasztalásképpen találták ki a számára, ugyanúgy, mint a dolgozó férfi részére a „munka nemesít” békebeli, tragikómikus mondatát.

Viszont azt látjuk, hogy napjainkban a munka igenis nagyon komoly, tiszteltreméltó valami lett. Nem lehetséges-e, — hogy továbbfolytasuk a hasonlatot, — hogy az asszony

megőrizze szépségét, *annak ellenére, hogy fiatalságát, idegeit felőrli a munka?*

Kétségkívül van megoldás. Csak-hogy ehhez mindenekelőtt nagyon alaposan át kellene szervezni az üzemeiket, ahol a nőtket foglalkoztatják, de főleg a magyarországiakat. Be kellene vezetni az osztatlan munkaidőt, vagyis a reggel nyolctól délután négy óráig folyó, megszakítás nélküli munkát. Ha a nő a kora délutáni óráktól kezdve szabadon rendelkezik az ideje fölött, úgy ráeszmél arra, hogy neki is joga van az élethez, neki is joga van szépek lenni, neki is joga van a tetszeni-vágyáshoz.

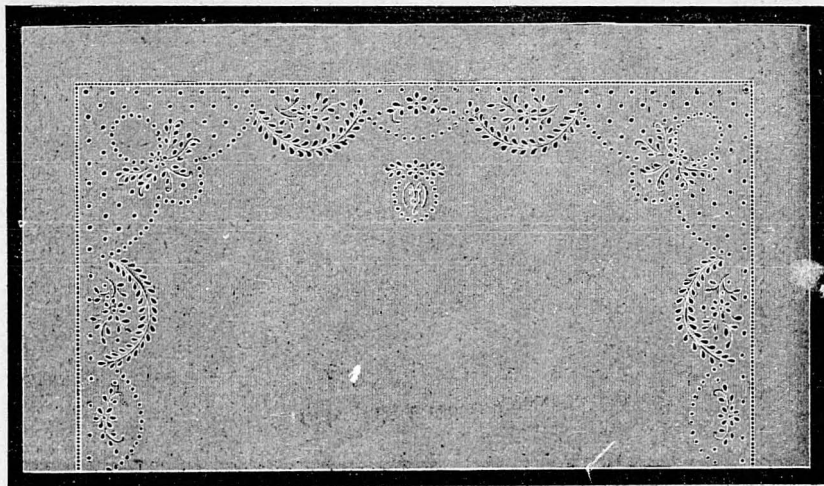
És melyek azok az eszközök, amelyekkel a fárasztó munka mellett is megőrizhetik a nők a fiatalaságukat, a szépségüket? Csak másodsorban a kozmetikai szalónok és *elsősorban a sport.*

mára elviselhetővé teszi az év többi részének öldöklő munka-tempóját.

Tehát: nevetés, öröm, kedély. — *Ne vess mindenkor —, ez az amerikai jelszó, ne vess az élet minden szituációjában, ezzel megszépíted a mások életét, de mindenekelőtt a magadét.*

Amerika kétségkívül a sportnak, a nevetésnek, az örömmek, az élet friss, aktuális kiélvezésének köszönheti gyönyörű emberpéldányait.

A napokban tért vissza Amerikából egy barátom. Pár hétig volt New-Yorkban üzleti okokból. A legelőkelőbb hotelben, a Waldorff-Astoriában lakott. Rengeteget kellett telefonálnia és feltűnt neki, hogy a hotel-központ kisasszonya mindig változatlan kedvességgel, fáradhatatlan figyelmességgel állott rendelkezésére, segített neki ott is, ahol barátom angol nyelvtudása felmondta a szolgálatot és így tovább.

Párnahuzat. Gottlieb-modell.

De nem az a sport, amit az iskolában tanítanak és ami alkalmas arra, hogy egy életre megutáltassa az emberrel a testedzést. Zárt termekben egyhangú, ötletlen mozdulatok: az úgynevezett svéd torna — ahogy kísérletekkel bizonyították, — inkább a test tökéletes, beteges elfáradását idézik elő, semmint a felfrissítő, élénkítő rugalmasságot.

Evezés, úszás, turisztika, sok séta friss levegőben, tenisz: ezek azok a sportok, amelyek alkalmasak arra, hogy az idegeket és a testet rendbehozzák.

Aztán van még egy nagyon fontos elv: *nem szabad elszakadni a mától.* Takarékoskodjunk tizenegy hónapon át, de a tizenkettedikben utazzunk a legelőkelőbb, legdrágább fürdőhelyekre, akár külföldre is, — ott is akadnak szerény panziók, ahol az élet nem kerül lényegesen többre, mintha idehaza maradtunk volna. Egy ilyen függetlenségben és zavartalan örömben eltöltött hónap a dolgozó nő szá-

Távozása előtt ismerősöm felkereste hivatalában a kisasszonyt, hogy megköszönje a kedvességét. A kislány ott ült egymagában egy beláthatatlan arányú, komplikált kapcsolótábla előtt, kezei villámgyorsan dolgoztak, talán félóránként akad egy-két perces pihenője, de előtte nagy fehér tábla, amelyre a fiatal lány maga írta fel figyelmeztetésül:

— *Ne felejtse el nevetni!*

És ez a tábla, az őszinte mosoly és nevetés tartotta frissen, élénken, a szolgálat kemény próbáin át is, zavartalan jókedvben a telefonoskisasszonyt.

A dolgozó nő ne felejtse el, hogy az élet szépségeinek megismerésére legalább annyi joga van, mint az asszonyoknak, akiket férjeik tartanak el. A dolgozó nőnek meg kell tanulnia az örömet, a mosolyt, meg kell ismernie a sportot és ki kell dolgoznia magának egy minél biztosabb módszert, amellyel pillanatok alatt elfelejtheti munkája után, hogy neki dolgoznia kell a mindennapiért. *Berend Pál.*

EGY DÉLAMERIKÁBAN LAKÓ ELŐFIZETŐNK LEVELE DÉLAMERIKARÓL

Hej, te gazdagon megáldott, buján termő föld, talán azért vagy olyan bőkezű, mert az idevándoroltak véres verejtéke, összetört reményeinek és sok csalódásainak keserves könnye áztatta rögeidet? Bő szaruidból öntöd méhednek drága termését, de jaj, nagy árat kívánsz érte: a lelkét veszed annak, aki tele munka- és életkedvvel jön, hogy meghódítson. Ide láncolod magadhoz, s nem engeded többet vissza hazájába, mert aki megszokta az itteni életet, nem tud többet az európai viszonyokba illeszkedni és mégis mindig visszavágyik oda, ahol bölcsőjét ringatták. Hiába szidja, hiába gyűlöli az új hazát, mégsem tud elszakadni tőle. Olyan ez a viszony, mint a férfiaké a nőhöz: mindig szidják Éva lányát, sokszor gyűlölik is, de élni nélküle mégsem tudnak.

De ha látni akarjuk Délamerika érdekességeit és furcsaságait, akkor nézzünk széjjel egy globetrotter józan tekintetével. Már amikor a nagy oceánjáró az első kikötőhöz, a csodás fekvésű Rio de Janeirohoz ér, eláll a lélekzetünk, olyan fönséges a látvány, melyet ez az öböl, a partján elhúzódó furcsa várossal és a szokatlan formájú „Cukorsüveg” nevű hegyvel nyújt. A kikötőtől egészen a Cukorsüvegig húzódik a város szeszélyes palotáival és szegényes gunyhóival. Olyan groteszk a képe, mintha jókedvű manók, nem pedig józan

(itt rancsónak nevezik). A széles főúton, mely a kikötőtől a város végéig vezet, pompás autók suhannak tova anélkül, hogy túlkölnének. Ezen aztán minden idegen csodálkozik. Hát itten nincsen szükség jelzésre, túlkölésre, és a nagy világvárosok tipikus, ideg- és dobhártyaórló lármájára? Bizony, kedves olvasó, itt Brazília fővárosában, ahol a néger faj éppenolyan jogokat élvez, mint a fehér, tehát az egyetlen állam egész Amerikában, ahol a fekete is „úr” (feltéve, ha pénze van), ilyen csöndben bonyolítják le a város élénk forgalmát. Itt látjuk először, hogy nincs is szükség túlkölésre. A járók nyugodtan átmennek a járda másik oldalára, a sofförnek eszébe sem jut rájuk ijeszteni. Hatalmas, robogó autóját ha kell, hihetetlen ügyességgel meglassítja. Nem morog a járók után, sőt barátságos arcot vág még akkor is, ha öreg nénike akadt az útjába. Hát még ha fiatal! No de ezek még Európában sem panaszkodhatnak.

Szokatlan látvány a sok elegáns néger nő, kik párisi toalettnben, karmínpirosra ruzsozott ajakkal korzóznak. Hej, mennyivel bájosabbak lennének ósanyáik lenge öltözetében, mint így, a fehér nőket utánozva! Egyetlen vágyuk az, hogy olyanok legyenek mint fehér testvéreik. Még az üdvösségüket és ráadásul csokoládés színű bőrüket is odaadnák annak, aki lehérré varázsolná őket. Ki is próbálják a világ mindenfajta szépitőszert. De nemcsak ők, hanem minden amerikai nő ért az arcápolás művészetéhez. Az a szívós akarat, melynek

segítségével olyan szép és üde az itteni nők arca, onnan ered, hogy mindenáron el akarják kerülni még a gyanuját is annak, hogy néger vagy indiánus volt valamelyik ősük. Észak-amerikában válóok, ha bebizonyul, hogy egyik fél feketék leszármazottja.

A déli órákban csak a dolgozó nők láthatók az utcán. Akinek nem okvetlenül kell, dehogy is tenné ki hosszú órák keserves eredményét; a széppé ápolat bőrére a forró tropikus nap sütésének. Ezért ilyenkor a város képe kevésbé érdekes, mert valljuk csak be őszintén, akármilyen szép is egy város, ha nem tarkítja a nők színes élénk serege, szürkévé válik. Pedig Rio de Janeiro szép, már a fekvésénél fogva is. Buenos Ayres, Argentína fővárosa is vetélkedik a „legszebb dél-amerikai város” címéért, de hiába, az ha mégolyan művészi is, sohasem éri utól a természetet pompás alkotásait. A természettől megtagadott szépségeket parkokkal és sétányokkal pótolják. A város maga sokkal nagyobb, mint Rio de Janeiro. Egyik főútja 12 km. hosszú, vagyis hatszor olyan hosszú, mint az Andrassy-út Pesten és háromszor olyan széles. Karsú pálmák és a legelőkelőbb paloták szegélyezik. D. u. 5 óra tájban van itt az autókörző. Ennek érdekességét leírással csak megközelíteni lehet. Egy sorban 6 autó van, melyből 3 megy, 3 jön olyan sűrű egymásutánban, hogy nem

amerikaiak építették volna. A modern és antik, a keleti és a nyugati építőművészet minden fajta stílusa képviselve van itt. Nem ritka látvány a legpompásabb palota mellett a lehető legszegényebb, sárból és egy pár lécből összetákolat rozoga gunyhó

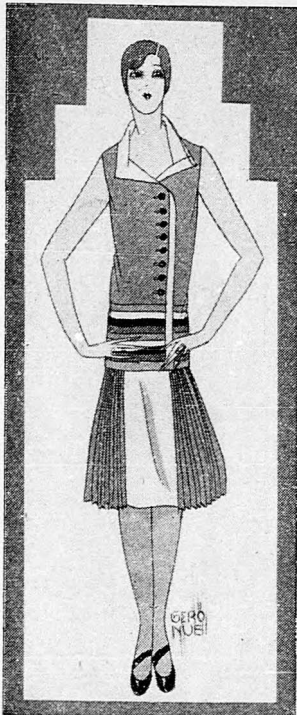

tudnak tempóban haladni, hanem minduntalan megállnak, míg annyi hely lesz üres, hogy újra néhány métert előre mehetnek. A közbenlévő szünetet arra használják föl, hogy átbeszélgetnek, vagy ha nem ismerik egymást, átmosolyognak az autózók

egymásra. Azt sejtethjük, hogy a legtöbb kormánynál nő ül. A férfiak kevésbé érnek rá, de azért van olyan is elég, akinek naponta van annyi ideje, hogy autójával kikorzózzon és az elegáns és szebbnél szebb nőkben, meg autókban gyönyörködjék. A férfiak is általában jól vannak öltözve. Még a legegyszerűbb foglalkozásának is van egy öltönye, melyben ha az utcára lép, senkisémondaná, hogy háziszolga, inas vagy más ilyenféle, olyan jó szabású — leginkább sötét — ruhában járnak. Az utcán mind egyformán gentleman benyomását keltik. A nők a világerért sem mennének ki egyedül sétálni, bevásárolni, vagy cukrászdába, kávéháza. A mama csak a nagymamával, a lánya csak a mamával vagy nevelőnővel, a nevelőnő a szobalánnyal, az pedig csak a szakácsnő gardirozásával élvezheti a kimenőjét. Azért ne higgyük, hogy az erkölcsök sokkal jobbak, mint Európában, legfeljebb az erkölcstelenség van jobban leplezve. Az argentiniai férfi csak olyan leányt vesz el, akit féltve, mint egy üvegházi növényt, neveltek fel. Ez elég neki, legfeljebb egy kicsit csinos legyen, de főzni, takarítani, kézimunkázni, vagy bármi más női munkához nem kell értenie. Ezért nem is ért semmihez és nem is törekszik másra az itteni nő, csak arra, hogy csinos legyen, jól öltözzék és olyan ártatlannak lássék, mint a ma született bárány. Nem hiába mondják, hogy Argentínában asszonyok és kutyának jó sora van. Ezt persze nem lehet szó szerint venni, mert sok idevándorolt nőnek, akár asszony, akár leány, nehezebb a sorsa, mint talán odahaza

volt. (Azért említem meg ezt, mert talán sok magyar leány még kedvet talál kapni ahhoz, hogy kijöjjen szerencsétpróbálni).

A „Sala para familias” is egy nálunk nem ismert specialitás. Vagyis

minden vendéglőnek eskávéháznak van egy elkülönített terme családok, illetve női társaságok számára Egész Buenos Ayresben csak a legelőkelőbb cukrászdába és kávéháza, az úgynevezett

Richmondba ülnek be a nők bármely terembe, de egyedül még itt sem comme il faut. És cigarettáznai? A világerterm! Délamerikai nő, aki a jó hírnevére ad, az nem vesz cigarettát a szájába. Az idejött európai nő is hamar leszokja, mert érzi a feltűnést és megszólást.

Argentínában nem válnak annyian, mint a vén Európában, nemcsak azért, mert a törvény nem választja el őket, (ha mindenáron válni akarnak, úgy átmennek a szomszéd Uruguay államba, ott kevés pénzért elválasztják őket), hanem azért, mert a családtagok jobban egymásra vannak utalva, ezért összetartanak. Jól tudják, hogy elsősorban a házastársban bízhatnak meg, mert minden idegen csakis érdekből közeledik felebarátjához. Az önzetlenség itt a legritkább drágakő. Az idevándorolt európaiak, különösen a magyarok, a legsajnálattreméltóbbak, mert sok keserű tapasztalattukba és csalódásukba kerül, míg megtanulnak ők is önzökké és bizalmatlanokká válni. Csak ebben az egyben hasonlít Délamerika az Egyesült Államokhoz, más mindenben szinte az ellenkezője. Ott örült iramban hajszolják a pénzt és a munkát, itt délen kényelmesen él a tősgyökeres honos. Sehoh sem láttam embereket úgy pihenni és klasszikus nyugalommal a semmittevést élvezni, mint itten. A munkát messziről nagy érdeklődéssel nézik, de hozzányulni, azt már nem! Nem hiába mondják itt a spanyol közmondást „lindo es el trabajo, visto de lejo”. Vagyis: Szép a munka, de csak messziről nézve!

M. G. de Pischel.

FIATAL GAZDASSZONYOK TIZPARANCSOLATA

I. Nagytakarítást mindig holdfogytán kell rendezni, mert régi öregjeink szerint úgy fogy a por, piszok, légy és pók a lakásban. Ellenben kertben veteményezni, virágot, fát, cserjét ültetni, avagy fát átültetni újholdkór tanácsos, mert a holddal az is nő, cseperedik.

II. Butoraink tisztításához semmi esetben sem használjunk brunolint, avagy, mint régebben szoktuk, szeszt, mert az nagyon rontja a butor politurját, hanem fehér viaszos terpenint-pasztát, attól szépen tisztul a bútor. Világos bútorokhoz világos pasztát, sötétéhez sötétet.

III. Ezüstevőszközeinket szódabikarbónával tisztítsuk, attól visszanyerik új színüket.

IV. Fürdőkádat és fehérzománcú edényeket nem szabad lúgban, vagy sósavval tisztítani, mert azok teljesen lemarják a zománcot. Üzletben kapható emailpor, azzal a zománcot sértetlenül lehet tisztítani. Ha a tisztítandó tárgy nagyon elhasznált, úgy a porból petróleummal pépet készítünk,

azzal bekenjük a zománcot, 8—10 percig rajthagyjuk, utána forró szappanos vízzel lemossuk és szárazra töröljük.

V. Fekete, vagy sötétszínű ruhákat vadgesztenyében mosunk. A gesztenyét összettel megszedjük, szellős helyen tartjuk. Használkor babszemnagyságúra zúzzuk, felfőzzük, körülbelül 30 percig forraljuk, szitán átszűrjük és langymelegen mossuk benne. A kimosott szövetet ecetes vízben öblítjük.

VI. Csipkefüggőnyeinket, horgolt vitrázsokat, kis kötött terítőket sohase mángoroljuk, avagy vasaljuk. Mosás után főtt rizskeményítőbe tesszük, — megjegyzem, sem mosás—, sem keményítésnél nem szabad csavarni, csak kinyomkodni. két lécre rajzszegekkel (ez nem rontja) erősen kifeszítjük. A lécre feszített függőnyöket napon, kisebb távolságra elhelyezett székek-, vagy asztalokra tesszük. Így nagyon szép, egyenletes szélük lesznek függőnyeink és elkerüljük a drága tisztítót.

VII. Hogy jó házikenyérünk legyen, úgy — egyéb kelt tésztahoz is — fellette fontos, hogy különösen télen a lisztet legalább 4—5 nappal sütés előtt melegre tegyük.

VIII. A főzelékeknel a szénhidrátot kívül igen nagy jelentősége van az ásvány- és vitamin tartalomnak is. Azzal az eljárással, hogy a főzelékek főzésénél az első levet leöntik, táplálékunkat megfosztjuk a legértékesebb anyagoktól.

IX. Husleves főzéskor a húst hideg vízbe tegyük főni, ha kitünő levest akarunk. Ha azonban nem a jó leves a fontos, hanem a főtt hús, akkor a marhahúst forró vízbe tegyük, mert így a hús felületén a fehérje azonnal megalvad és a sók és egyéb ízek bent maradnak a husban.

X. Ha a tejet forralás közben nem őrizhetjük és megakadályozni szeretnénk, hogy ne fusson ki, öntsünk hozzá egy fél pohár vizet, mert a tej forralása közben a víz nagyrésze úgyis elpárolog.

Kiss Endréné.

SZINHÁZI BEMUTATÓK

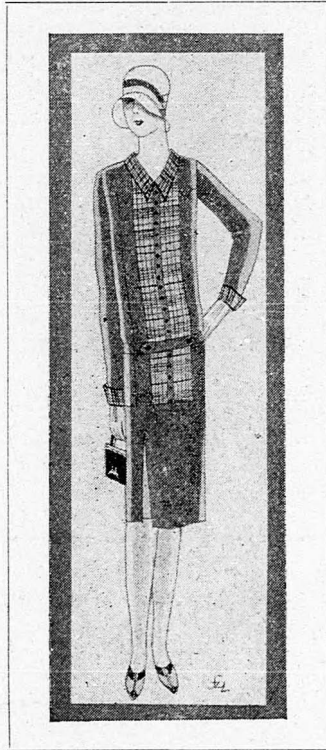
TOPÁZ

(A Vígsház premierje)

Molièrehez mérk Pagnol, a fiatal francia drámaíró, aki a vidéki néptanító szerény katedrjáról lépett a világhódító párizsi színpadra. Nem megyünk bele az irodalmi összehasonlítás mindig bizonytalan játékába, már csak azért sem, mert Pagnol egészen a „ma” embere, akivel szemben hiányzik a történelmi mérték, az a pár szép esztendő, amelynek tűz- és vízpróbáját Molière diadalmasan kiállta. De tagadhatatlan: a hanyatlás számos jelét mutató francia színműirodalomba Pagnol friss vért, nagyszerű lendületet vitt, elmozdítva a patronná merevült párizsi színjátékot, a házassági háromszöget és a léha szerelmi kalandok túlon túl ismert, százszor és százszor felszántott talajáról, amelyben már a friss ötlet magva nem fogan meg. Pagnol erőteljes kézzel markolt bele a jelenkor legsúlyosabb problémájába: Pénz ő felsége bonyolult világába. A téma nem új. Mióta a kapitalista termelési rendszer a milliárdosok és milliomosok irigyelt osztályát kitenyészette, közgazdászoknak és bölcselőknek, társadalomtudósoknak és politikusoknak épp úgy, mint az íróknak nem kis fejtörést okozott a munkának a tőkéhez való viszonya és az a kiváló aránytalanság, amely — hogy egy szélsőséggel illusztráljuk a dolgot — a vakmerő tőzsdéi spekuláció által szereshető vagyon és a robotos szellemi vagy fizikai munkával elérhető kereset között van. Pagnol is érzi az igazságtalanságot, amely a tág lelkiismeretű ember könnyű pénzszerzése és a szerény, becsületes ember megélhetése közt, mint valami szörnyű felkiáltójel mered, de úgy találjuk, hogy mesterségesen felnagyította a társadalmi és gazdasági körképet, hogy sokkal gonoszabbnak festette a visszaélést és sokkal együgyűbbnek a tisztességet, mint ahogy ezt a valóság tükrözteti elénk.

Mit akar bebizonyítani Pagnol ebben a renkiariból finom irodalmi eszközökkel megírt, hajszálpontos technikával fölépített, szellemes dialógusokkal kápráztató vígjátékában? Nem kevesebbet, mint azt, hogy még a legbecsületesebb, legjámborabb ember lelke mélyén is ott szunnyad a becstelen úton megszerezhető pénz ördöge, hogy — magyaránd mondva — minden ember panamista, csak éppen alkalom kell hozzá. Ha áll ez a tétel, akkor nem marad más hátra, mint földhöz csapni a polgári morál alapjára épített minden büntetőtörvénykönyvét a civilizált világnak és végképp lemondani arról, hogy az emberiséget keresztényi erkölcsökkel meg lehet szelidíteni, sőt meg lehet téríteni is, akkor egyszerűen menjünk vissza az erdőbe és kezdjük előlről kőbaltával ezt a mi nyomorúságos, kulturára képtelen

életünket. De vajjon nyugodt lélekkel állítható-e, hogy a huszadik század tele van Topázokkal, olyan emberekkel, akik esztendőnkön keresztül a csöndes munka alázatos szerzetesei, akik az igazság és a becsület harcosai, de csak addig, amíg a véletlen olyan helyre nem sodorja őket, ahol könnyelműség és lelkiismeretlenség, cinizmus és Mammon-imádat, bűn és gyalázat foglalja el az erkölcs oltárát, amíg oda nem jutnak, ahol a korrupció varázsvesszejével fakasztanak pénzforrást a közvagyonból. Topáz nagyon szegény, nagyon ügyefogyott, az ujjahegyéig becsületes és igazságszerető tanár volt, aki a rábizott ifjakat a legszigorúbb erkölcsi elvekre oktatta. Mikor aztán egy panamista párizsi városi tanácsos közelébe kerül, máról-holnapra megváltozik és a

csak egy véres társadalmi szatira félelmetes benyomását teszi ez a nagyszabású színdarab. A tömegekre való hatása, sajnos, nem ez. Az irodalmi és művészi stílusba rejtett célnatot a gyöngébb kritikájú közönség nem érti el, ő csak azt fogja látni, hogy egy nyomorgó és megalázkodó tanár a panamák meredek felkúszva dúsgazdag és fennhéjázó lesz, ő csak azt fogja hallani, amint Topáz tanár a meggyőződés mellhangján harsogja: „A pénz minden. Pénzért mindent meg lehet vásárolni, szépséget, boldogságot, életet, mindent”. Pagnol a francia színpad legnagyobb értékei közé soroljuk, de jobb szeretnők, ha az erkölcsi igazságszolgáltatás örök igéjének állítana oltárt a színpadon, nem pedig az emberi gyarlóságnak, amely pillanatnyilag győzedelmeskedhetik, de az emberiség trónusán csak bitorló lehet, szerencsés lázadó, nem pedig a szívek királya.

A Vígsház tökéletes előadásban tolmácsolta a darabot. Törzs Jenő, mint Topáz tanár, sikereiben gazdag pályája egyik legnagyobb sikerét aratta. A kettős jellemű ember alakját csodálatos elhithető erővel vetítette a színpadra. Góth Sándor, egy panamázó francia szenátort a Comédie Française-be kívánczó mesteri stílusban szólaltatott meg. Nagyszerű volt Maklár Zoltán, egy szögletes tanár szerepében. Mály Gerő ezúttal nem volt helyén. Lázár Mária a szépségén kívül jelentős színészi kvalitásokat is mutatott. Gazi Mariska és Szegheő Endre jelentettek még vígjátékai hívt. A rendezés Jób Dániel gondos munkája. Zilahy Lajos fordítása kitűnő.

SZERELMI Á-B-C

(Az Új Színház premierje)

Hat évvel ezelőtt írta Jacques Nathanson, a huszonkét éves korában feltűnt francia író ezt a merész témájú vígjátékot. Amilyen tehetséges a szerző, annyira sajnálni való, hogy a szerelmi élet olyan figuráira pazarolta szellemét, akiktől utálattal fordul el az épérzésű ember, Lehet, hogy a párizsi Babel nagyobb számban termeli ki a szerelem vámszedőit és nyomorultjait, lehet, hogy ott ezek a csatornalakók típus-számba mennek. Mi semmiesetre sem kérünk belőlük. A témától eltekintve, lehetetlen kétségbevonni Nathanson rendkívüli drámaírói képességeit. Frappánsul szövi jeleneteit és túláradó szellemességgel beszélgeti alakjait. A magyar fordítás Heltai Jenő sikerült munkája. A Új Színház meglepően friss és elegáns vígjátéki stílust varázsolt a kis színpadra. Berczy Géza és Justh Gyula az előadásból egész fejlel magasodott ki. Tóth Böske bebizonyította, hogy a társalgási színésznőkben oly szegény magyar színpad egyik legvonzóbb erőssége. Keleti László ismét egy briliáns epizód-alakítással terelte magára a figyelmet. Berczy Ernő rendezése mintaszere.

Üres szívvel, kiábrándultan hagyjuk ott a színpadot, azt a tagadhatatlanul csillogó játékot, amelyben Pagnol zsenijével ismerkedtünk meg. A kiválasztottakra, a szellem nemeseire

Hat évvel ezelőtt írta Jacques Nathanson, a huszonkét éves korában feltűnt francia író ezt a merész témájú vígjátékot. Amilyen tehetséges a szerző, annyira sajnálni való, hogy a szerelmi élet olyan figuráira pazarolta szellemét, akiktől utálattal fordul el az épérzésű ember, Lehet, hogy a párizsi Babel nagyobb számban termeli ki a szerelem vámszedőit és nyomorultjait, lehet, hogy ott ezek a csatornalakók típus-számba mennek. Mi semmiesetre sem kérünk belőlük. A témától eltekintve, lehetetlen kétségbevonni Nathanson rendkívüli drámaírói képességeit. Frappánsul szövi jeleneteit és túláradó szellemességgel beszélgeti alakjait. A magyar fordítás Heltai Jenő sikerült munkája. A Új Színház meglepően friss és elegáns vígjátéki stílust varázsolt a kis színpadra. Berczy Géza és Justh Gyula az előadásból egész fejlel magasodott ki. Tóth Böske bebizonyította, hogy a társalgási színésznőkben oly szegény magyar színpad egyik legvonzóbb erőssége. Keleti László ismét egy briliáns epizód-alakítással terelte magára a figyelmet. Berczy Ernő rendezése mintaszere.

Penge.

A KÖNYVNYITÓ ASSZONY

— Regény. —

Írta: Rácz Pál

VI.

Hazamenet elhatározta, hogy hallgatni fog kalandjáról. Ha édesapja megtudná, hogy mit cselekedett, megbüntetné. A kaponyai állomáson aztán, mikor a rájuk várakozó bricska hátsó ülésén elhelyezkedett, elhatározóan nyelt egyet, hogy titkát a lelke fenekére űzze és szórakozottan hallgatta a cselédeány beszámolóját, amit a városi útról tartott a serkedező bajszú hetyke kocsiútnak.

A Gencsivel való találkozása új tapasztalatokat hozott neki. Bátorabbnak és okosabbnak érezte magát, olyanak, mint aki belekukkantott az élet legtitokzatosabb iskolájába. Igaz, hogy csak egy pillanatra, nem is a legkönnyebb módon, de mégis...

A mérnök ez alkalommal botrányosan unalmas volt. Ásitást rejtőn tette fel a banális kérdést:

— Mi újság a városban?

Boriska önkéntelenül is Margitra gondolt, akivel az utcasarkon találkozott. Már majd elkövette a legnagyobb tapintatlanságot, amikor észbekapva kitért:

— Semmi... Az emberek sietnek. Sietnek élni, sietnek aludni, sietnek mindent tudni és sietnek felejteni... Csupa sietés az egész város, mintha sajnálná az órától a perceket, a perctől a pillanatot...

A mérnök csodálkozva nézett rá és szükségtelemül őszinte lett:

— Boriska, maga néha bámulatosan szellemes.

A leány nem vette zokon.

— Úgy-e, csak néha!

Hátrasímitotta homlokán a lecsúszott szőke fürtöket, miközben gondolataival nagy vargabetűt csinált.

— Mondja csak...

— Mit?

— ...Beszéljünk a szerelemről, vagy a szeretetről, ahogy tetszik.

Gencsin e szavakra vérhullám szökött át. Vajon mit akar ez a lány?

— Igazán zavarban vagyok, Boriska. Nem tudom, miért akarja beszélgetésünket erre a tárgyra terelni. És főként, miért ilyen hirtelen.

Boriska tanári modorral felelt:

— Ne csináljon messzemenő következtetéseket. Én csupán azt akarom tudni, miről érzi meg az ember, hogy valóban szerelmes. Mi az a lényeges tartalom, amiről a szerelem felismerhető?

A mérnök a porban piszkált vékony sétatálcájával.

— Erre a kérdésre igazán nehéz felelni. Sokféle elmélet van erről. Nem akarnám magam is szaporítani egygyel, amelyről én sem tudnám, hogy valódi-e.

— De mégis! Véleménye csak van róla?

— Van... Aki szerelmes, az szerelme tárgyáért rajong... Mindig vele szeretne lenni, az övé szeretne lenni... Különbben a részletek változóak, főként vérmérséklet dolga...

A leány intett:

— Elég! Lásna, most már értem. Ilyen a szerelem. És a szeretet?

— Az egészen más.

A leány szellemeskedve jegyezte meg:

— Nemde, jégbehűtött szerelem?

A mérnök nevetett.

— Lehet, hogy az — és hirtelen a leány elé állott, hogy mondjon neki valamit; valami szépet, de valami életbevágót. A leány azonban elkomolyodott. Arcáról egy most támadt gondolat lemosta az átlátszó pirt. Nagyon is sokat tudott meg egyszerre. Többet, mint amennyit

akart és kettévágta a beszélgetésüket, szeszélyesen és indokolatlanul.

Boriskára nézve a rákövetkező őszi napok terhes viaskodást jelentettek. A mérnök ebből a belső küzdelemből mitsem vett észre, pedig Boriska napról-napra halványabbá és zavartabbá lett. A hosszú őszi esték aztán egész unalmaságukban kezdték kirozgni, mert az elcsepegtetett lelki méreg hatása érezhetővé vált.

Úgy néha, a sötét és zimankós éjszakákon, mikor álmatlanul hanykolódott forró ágyában, előjött a könyvnyitó asszony babonás szép arca és félrevert harangként kongtak át szavai a sötétben: „Nem fogja szeretni férjét, pokol lesz az élete... földi pokol...”

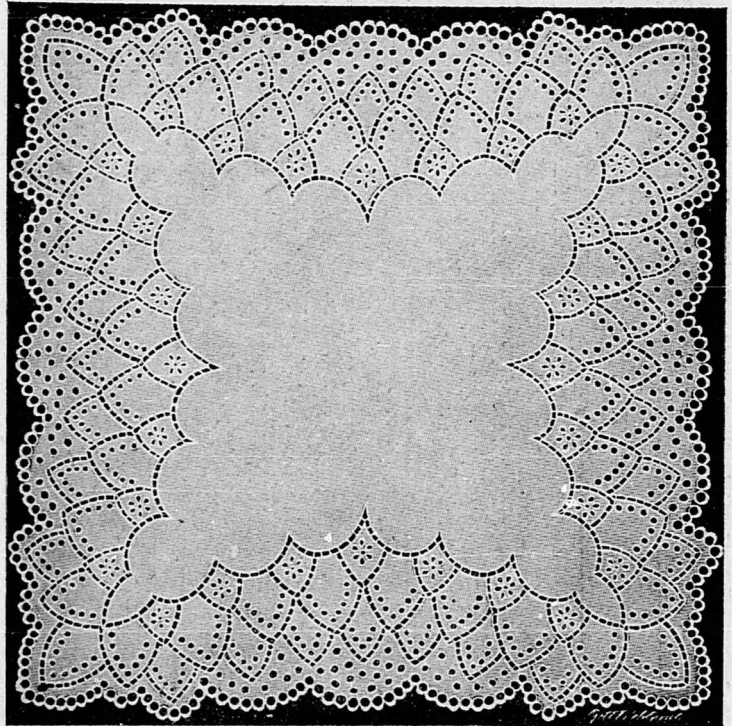
Sírva bújt ilyenkor a párnák közé, mert azt hitte, a hang végigkongta az egész paróchiát.

Máskor meg ökölbe szorított kézzel sújtott le fehér ágya dagadt párnáira, ha a felgyülemlett dac utat tört szíve falán:

— Azért is! Azért is!

Ilyenkor birokra kelt a beléoltott méreg hatalmával és véresre harapott ajka ismét és ismét csak azt suttogetta:

— Azért se úgy lesz! Azért se!...

Asztalközép. (Gottlieb-modell)

Majd ismét a jőzansága és akaratereje kerekedett fölül és elhatározta, hogy hadat üzen a sorsának és sohasem megy férjhez.

— Azért se!

Csökönnyösen ismételte elhatározását és hátravetette büszke szép fejét:

— Ha a szerelmem csak hazugsággá romlik és fenekén az élet pokla vár?

Azért se!...

Elhatározta tehát, hogy azért se úgy lesz, ahogy az a könyv mutatta és lelke már olyan veszélyes lejtőkre tévedt, ahol nem érezhette, hogy az egész babona szőra sem érdemes valami és nem egyéb, mint kíváncsi emberek büntetése. Nem érezte és nem vette észre, mert az titka volt, melytől szabadulni nem is akart, nem is tudott.

Ennek tulajdonítható, hogy mikor Gencsi egy csendes novemberi este a nagy ebédlőben a plébánoshoz lépett és meghajította magát, Boriska idegesen ugrott fel az asztal mellől. Ajka önkéntelenül szétnyílt és feszülten figyelt. A tovaszaladó másodpercek, mint súlyos kavicsok

hullottak zakatoló szívére. Keze ökölben kinlódott, szeme lázasan égett.

Senkise figyelt rá. A pap is, a papné is Gencsire nézett. A mérnök pedig megszólalt. Hangja befutkározta az alacsony termet és úgy hallotta mindenki, hogy visszatért.

— Főtisztelendő uram! Egyedül járom az élet útait. Párna volna szükségem, akivel lelkem, szívem megfelezném. A bennem élő szeretet megmutatta, hogy kihez forduljak...

És odafordult. Kezével rámutatott és ránézett Boriskára, de amikor meglátta a leány eltorzult vonásait, amikor észrevette szemében az örületes lángot, ajkán a kín vonaglását, kezén a görcsös feszültséget: torkán akadt a szó és köhécselni kezdett:

— ...Igen... hogy Boriskához forduljak... akit szeretek... és aki... viszontszeret...

A leány arcán e szavakra látható rémület szántott át, szeméből a láng kialudt és a halál hideg, fagyos tekintete meredt ki onnan, míg lába önkéntelen lépett párat az asztal körül. A végzetet azonban már meg nem állíthatta. Borzasztóan érezte, hogy Gencsi miként mondta ki szerelmükre a halálos ítéletet:

— Tisztelettel kérem meg a kezét...

Tegenyi a leányához hajolt. Átölelte, magához vonta szőke kis fejét. Hozzásimult borostás arcával puha hajához és úgy kérdezte:

— Igen, Boriskám? Igen?...

A leány eszelősen tépte ki magát apja karjai közül. Görcsösen kapaszkodott bele egy ott álló karosszékebe és nehezen, kinlódva, majdnem örfjögve dobta el magától a megmérgezettnek képelt jövőt:

— Nem, apám! Sohase leszek a Károly felesége!...

Gencsi otthagya a havas falut. Lelke nagyot billent azóta, hogy Boriskától kosarat kapott. Bárhogy elemezte is azt a jelenetet, aminek okozója volt, titok, rejtély maradt előtte. A kép különben erősen emlékebe vésődött, különösen, amikor az ájult leányt a hófehér párnákba sűpedve látta. A szép fiatal test, mint egy ledöntött szobor, egy mesteri alkotás, terült végig az ágyon és duzzadt keblén ott sirt láthatatlanul, álmódzó ifjúsága.

Gencsi nem értette és ahogy keressélni kezdte az összefüggést az események halmaza között, megütödvé állt meg gondolata a rég elfeledett könyvnyitó asszony alakja előtt. Szinte ismét látta a száját, ahogy ejtegette a szavakat: „Önnek sohasem lesz felesége“...

A foga megcsikordult. Ketté szerette volna harapni gondolatát. Mi is történt itt voltaképpen? Már a második eset. Mi ez? Úgyesen kiszámított merénylet a boldogsága ellen? Vagy láthatatlanul, titkon irányító kezek munkája?

— Eh! Ostobaság! — háritotta el magától ezt a feltolakodó emléket, de szeme előtt ott égett a könyvnyitó asszony babonázó szeme.

— Mi lesz ebből? — kérdezte ilyenkor magától és fáradt teste sokszor ernyedten nyúlt el gondolatainak súlya alatt.

Később már nem is próbált a könyvnyitó asszony jóslatának komolyságában kételkedni és elkövetkezett az az idő, hogy a töprengésben lerongyolódott lelke, mint koldus járt a józan öntudat küszöbére, hogy megkapja a maga vigasztaló táplálékát.

Körülbelül ebben a lelki állapotában történt vele, hogy egy farsangi napon, mikor a fényes szánkók csilingelését hallgatta téli bundájának prémje mögül, ösztönös vágyakozása támadt a templom után. A levegőben kövér pelyhek imbolyogtak. Egyik-másik az arcához esapódott. Hideg volt és könnyű, mintha szellem csókja érintette volna bőrét. Majd elolvadt és legurult a kabátjára, melyen már szernyi hasonló sorsú társa ült. A templom előtt virágos szánkókban csörögtek a türelmetlen, pántlikás lovak.

Gencsit érdekelte a templomi esküvő és belépett a festett boltívek alá.

A templomban sokan voltak. A főoltár apró villanykörte ritmikusan hunyorogtak le a fehér hajú öreg papra, aki a fiatal párt eskette.

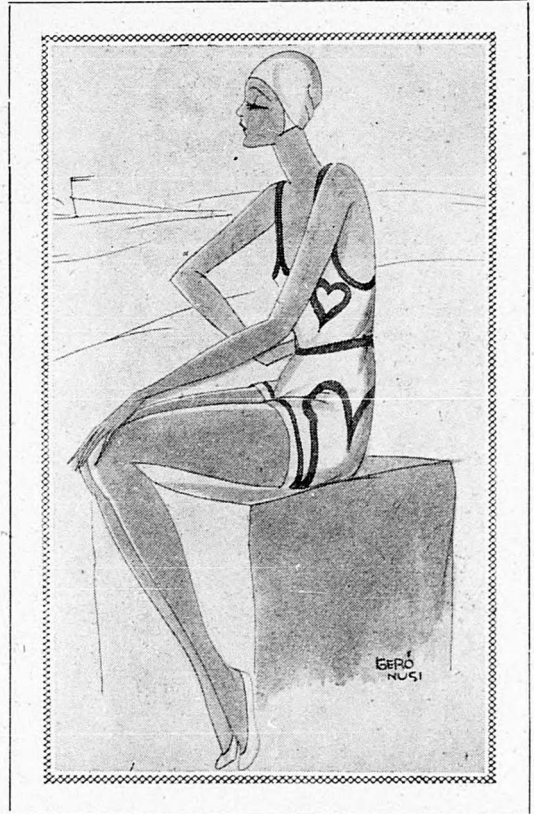
Gencsit bántotta a fény, bántotta a bíráló suttogás, az elfojtott vihogás, ami innen is, onnan is felcsapott otromba hangszárnyaival. Egy oszlop mögé húzódva hallgatta az aggastyán halk szavú prédikációját. Előtte a két káplán bűjt össze egy pár sürgős, bizalmas szóra. Ismerte mind a kettőt. Egyszer találkozott velük a városi szőlőhegyen, amelyre csendesen ballagó vicinális kapaszkodik fel. Félórai út az egész. Reggel megyen, este jön. Gyalog messzi volna. A plébánia szőlőjében is járt egyszer. Ősz volt. A nyolevnanhatéves fehér plébános kedves marasztalással kínálta meg akkor:

— Olyan öreg, mint én vagyok.

A borra mondta, mely kristály volt és erős.

— Ki tudja, leszek-e én itt még egyszer?

Évente csak kétszer szokott volt kijárni. Cseresznye-éréskor, meg amikor szüreteltek. A káplánok gazdálkodtak helyette is.

A két pap hátrafordult. Gencsi feléjük bölintott és szeretett volna visszahúzódn. De a két vig fiú közrefogta.

— Hallja az öreget?

Gencsi intett.

— Hallom. Szép a szava.

A fény erősen vibrált a csillár hosszú prizmaín és Gencsi hiába erőlködött, nem tudta felismerni az oltár előtt álló fiatal párt.

— Kik esküsznek? — fordult kíváncsian az egyik paphoz.

— Teleházy Margitka... egy valami Lajkó nevű fiatalemberrel...

Könnyedén mondta, de Gencsinek kalapácsütéshez hasonlónak tetszett. Forogni kezdett körötte a templom. A pillérek, mintha a vállára borultak volna és ő izzadt homlokkal, erőlködve, de tartotta őket. Fizikai fájdalmai lehettek, mert biztatta magát. Csak addig bírja, míg kimennek... Margit, meg Péter... Azután majd szépen, nyugodtan összeroskad... A pillérek eltemetik... és beteljesül a jóslás: sohasem lesz felesége...

A két pap bámulva nézett utána, de ő már nem látta a káplánokat.

Odafurakodott a kijárat elé és vérbeborult szemmel várt. Keze ökölbe szorult, úgy hogy csontjai ropogtak benne.

... Aztán nézett tényt semmi. Margit a fátyol alól ránézett... átnézett rajta, mint a levegőn... egyet, kétőt lépett a márványlépcsőkön... és a következő pillanatban eltűnt a kavargó tömegben.

A mérnök kiegyenesedett. Csodálkozott magán, hogy össze nem roskadt. Csendesen, kimérten indult előre a havas úton. Mintha háta mögött a sorsa kullogott volna utána, korbáccsal a kezében, hogy végighajszolja egy életen át, a sirig... Nagyon nehéz volt a feje...

Másnap orvoshoz ment.

— Beteg vagyok!

Az orvos a vállára tette két kezét és úgy nézett a Gencsi sápadt arcába.

— Látom.

— Valami úgy nyomja az agyam... Csak az agyam. Gondolataimban nincsen sorrend. Csapong erre, csapong arra. Visszahúroolja multamat. Minden kicsiséget, minden jelentéktelen apróságot... és odarakja elibém, hogy rá-gódjak rajta.

Az orvos vidáman ropogtatta meg a vállpereceit.

— Semmi komolyabb baj! Egy kis idegesség. Semmi más! Tudja mit, kedves barátom?...

Hosszú szünetet tartott, hogy betegét felvillanyozza: — ... Házasodjék meg...

Gencsi felszíszent. Bármit mondott volna ez az orvos, csak ezt ne, csak ezt az egyet ne. Töprengések között ment haza. Valami rettenetes sejtés kelevénye fakadt fel benne, aminek mérge szétfolyt a lelkében. Honnan, mikor kapta, nem volt tisztában vele, de amikor otthon a tükör elé állott és abban rámeredő kísértetet fedezett fel, kétségbeesetten markolt a hajába és fázósan kuporodott össze egy sarokban, hogy még egyszer, utoljára próbálja meg gondolatait sorrendbe rakogatni.

Hosszú erőködés után jutott el ismét az orvosig. Hogy is mondta csak?

— Házasodjék meg!...

És mit is mondott egyszer az az ostoba könyvnyitő asszony?

— Önnek sohasem lesz felesége...

Örjögve kacagott fel. Hangja megrázta a kis szoba nehéz levegőjét és hozzávágódott az ablaküvegekhez.

A hivatalban csodálkozva nézték rajta a változást. Azt hitték, hogy mélységes elvonultsága mellett a múltakra hány sirhantot. Egyik-másik hivatalnok-társa örült is neki hogy végre elfeledte Margitot...

Gencsiben azonban a hivatali munka alatt is súlyos kérdések tornyosultak és mindjobban beleyökeresedett az az elhatározás, minden rendszertől, hogy ennek a kínzó bizonytalanságnak, melyben lelke tévelyeg, véget vet. Néha, mikor hosszú alvás után idegei megnyugodva pihentek, kissé szégyelte is magát, hogy az élet nagy komolyságainak közepette ezekbe a röögőbe botlott, amiket valamikor egy jósnő dobált eléje és amik azóta csodálatos következetességgel gurúlnak lába előtt.

Mikor aztán ismét belesüppedt a kiáltó világba és látta maga körül a célkereső tülekedést, érezte, hogy rá kell cáfolnia a jóslatra. Most már csakugyan a teljesülésben való kételyei hajszolták és ideges nyugtalansággal vetette magát a nőülés felé.

A legkülönbözőbb rangú családoknál jelent meg olykor-olykor, minden rendszer nélkül. Mindenütt komolyan és hidegen lépett fel:

— Van szerencsém megkérni a leánya kezét...

Úgy, mint ahogy a regényekben olvasta. Feszés volt és nevétségesen furcsa.

Az óvatos mamák utána kérdezősködtek és mikor múltjában eljutottak Teleházy Margit esetéig, begombolkoztak:

— Sajnos, nem vagyunk abban a helyzetben, hogy leányunkat férjhez adjuk.

Gencsinek egy arcizma sem rándult meg ilyenkor. Kalapját vette és elment. Nyugodtan és előkelően lépett tova, hogy tovább hajszolja magát.

Ment tovább a maga szomorú útján. Már minden leányt megkért és minden anya kikoszarta. Nem tágitott.

— Csak tovább, tovább... — biztatta lankadó akaraterejét, mintha valami örületes versenyen volna. A városban híre ment. Az anyák már félték tőle. A leányok ki-nevették.

— Valami van ezzel az emberrel — jegyezte meg egy zsidóasszony.

— Semmi — mondták mások, — csak mindenáron házasodni akar. A szerencsétlen...

— Peches — állapították meg sokan.

— Valami nagy hibájának kell lennie, hogy nem akad számára eladó leány!

Gencsi meg ezalatt bomlottól harcolt. Úgy képzelte, hogy sorsa még mindig a háta mögött van és hajszolja őt.

— Nem hagyom magam — hördült fel egyszer, mikor ismét kikoszarták. És nem hagyta magát. Lelkileg összezúzottan, de erősödő hittel vánszorgott előre. Majd ismét feladta a harcot és belátta, hogy élete legnagyobb ostobaságait követte el ezzel a leánykérő komédiával, melylyel nevétségessé és lehetetlenné tette magát. Ilyenkor hálásan gondolt ezekre a józan perceire, de azért csakhamar ismét elbűsította a sikertelenség és úgy érezte, hogy valami nagy mélység felé rohan...

*

A cicomás kioszk terraszán ülve, egy pohár konyak mellett nézte Gencsi a fák alatt kavargó hangos nép-ünnepély bántó tarkaságát. Valahol a liget tisztásán suszorgó rakétákat eregettek az esti égbolt felé, ahonnan színes lángtojások hullottak vissza a hajlázó fenyőkre. A hűvös esti szellő, mint egy virgonc céda nő, csókolta sorra a fákat és néha belemarkolt a Gencsi dús, rendezetlen hajába, hogy homlokára húzza a vaskos fürtöket.

Lajkó Péter is odatévedt. Becsulta a szabadjára eresztett zene. Gondolat nélkül nézett szerte a széles terrazon és meglátta Gencsit. Odalépett az asztalához és halkán, bizonyos elfogódással kérdezte:

— Szabad?

A mérnök rá se nézett. Nem is látta, ki az, csak úgy szokásból dörmögte:

— Tessék!...

A jegyző leült és odaköszönt a mérnöknek:

— Szervusz.

Gencsi véres, álmatlan szemmel pislantott rá:

— Szervusz.

Látszott, hogy nehezen ismeri fel egykori legjobb barátját. Roskadt válla megremegett, ahogy feléje fordult.

— Te vagy az, Péter?...

Lajkó melegen szölt át az asztalon.

— Én vagyok, Károly... Köszönöm, hogy megismertél.

A lelki lerongyolódott ember nem vette fel a szót. Bután bámulta a ritmikusan mozgó párokat és fel-fel-fakadt tekintete a pattingó színes rakétákon.

Lajkó azonban tapogatni kezdte a szívét.

— Talán beteg vagy, Károly?...

A mérnök ismét ránézett; álmosan és fáradtan. A tekintetében nem volt semmi kifejezés. A bukdácsoló öntudat utolsó erőködése látszott véres pillái alól. Kiitta az erős konyakot és megrázta bozontos fejét:

— Á... nem, nem vagyok beteg.

— De mégis, bánt valami.

A mérnök fogai megcsikordultak. Nagyot csapott öklével az asztalra, úgy, hogy a konyakos pohár lebillent.

— Bánt! Bánt ez a rongyos, cudar élet!...

Megtörölte szemét, melyen nyoma sem volt a könnyeknek és odamutatta zsebkezdőjét hajdani barátjának:

— ...Ládd, hogy sírok!...

Lajkó résztvevően húzódott közelebb hozzá:

— Hát mi bajod, kenyeres pajtás? Mondd el nekem őszintén. Hátha én segíteni tudnék rajtad... Hiszen mindig szerettelek. Jó pajtásom voltál, hű barátom voltál, míg a sors el nem szakított tőlem... Bocsáss meg! Hidd el, nem én vagyok az oka...

Gencsi nem értette a törvénytörési jegyzőt.

— Mit bocsássak meg?... Barátom, te félrebeszél! Te nem tudod, hogy az én tragédiám hol kezdődött!... Az a tragédiám, amely összetépett engem, mint a rongyot a gép... Neked sejtelmek sincs arról, ami énben nem tombol... Te haladsz egy jól kiépített életúton, míg én? Ejh!... Pincér!... Még egy stampedlit...

Lajkó idegenkedve nézett a konyakos pohárra.

— Talán innánk egy pohár bort?

— Bort?

— Igen, bort!

Gencsi a kezével intett.

— Az már nekem nem használ!

— De nem is árt meg úgy, mint ez a konyak.

— Hadd ártsjon! Nekem már úgyis mindegy...

Lajkó ismét vigasztalni próbálta:

— Dehogyan mindegy! Tudom, mire gondolsz. Ha meg tudnál nekem bocsátani, akkor még mindent jövőtehetnének... Mert hidd el, hidd el, kedves Karcsikám, hogy sokat szenvedtem azóta miattad. A vádoló lelkiismeret nem hágy nyugton. Miért kellett ennek történnie? Magam sem tudom, de érzem, hogy jóvá kell tennem valamiképpen ezt a hibát... Emberek vagyunk, gyarlók vagyunk, de azért mégis...

A pincér bort hozott. Lajkó töltött és kocintottak.

— Hát nem haragszol?...

Gencsi az arcába bámult.

— Nem haragszom... hiszen a barátom vagy... Na, úgy-e, hogy a barátom vagy...

Élesen kacagott és kiürítette a borospoharat. Lent, a parkban színes papíreső hullott a tipegő párok fejére és szigorú pontossággal bűgött a nagybűgő.

Éjfélre járt az idő, amikor az egymásra talált barátok eltávoztak a kioszk teraszáról. Szótlanul botorkáltak végig a gyérvilágú mellékutcákon, míg az egyik utcasarkon Gencsi megtorpant.

— Én erre megyek...

Lajkó fontoskodva kérdezte:

— Erre lakol?

— Erre...

— Akkor elkísérlek.

Gencsi tiltakozott:

— Köszönöm! Majd csak magam megyek.

Lajkó küzdött magával. Még szeretett volna mondani valamit. Azért csak tovább indult vele a keskeny gyalogjárón.

— Te! Karcsi te! Akarnék neked valamit mondani!

— Hát csak mondd!

— De se az idő, se a te hangulatod nem alkalmas most erre. Nagyon leköteleznél, ha megígérnéd, hogy holnap, a hivatal után, találkozunk valahol.

Gencsi komikus ügyetlenséggel csóválta a fejét.

— Nem lehet.

— Hát mikor lehet?

— Ha tetszik, délután... Itt a kioszkban... Térzene lesz... Ez elandalít... elálmosít... Nekem nagyon jót tesz... Egyedül ez... Egyedül csak ez... Már csak ez...

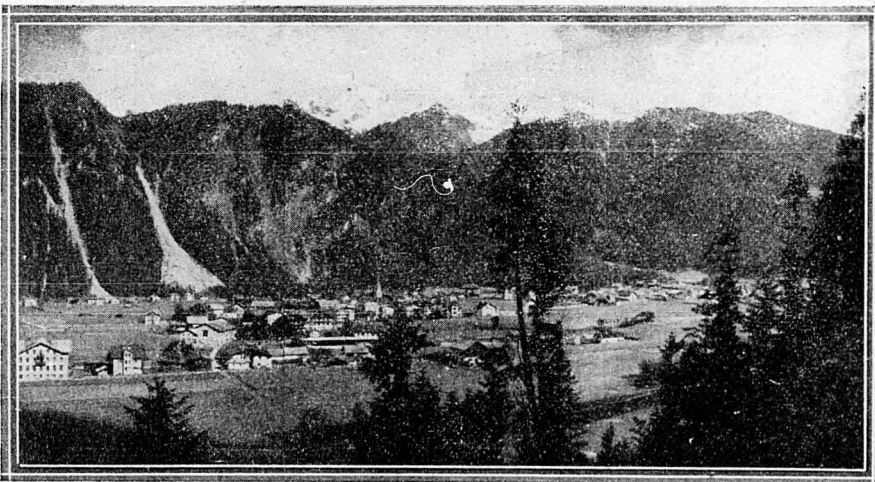
Elváltak. Lajkó hazafelé menet végigszáguldott lelkében egész közös múltjukon és úgy érezte, hogy ez az ember igen szerencsétlen... Aztán eszébe jutott az édesanyja, aki a város végén lakik az ő hugával, Erzsébettel... Egy szerelmében csalódott, érett leánnyal, aki hasonlóan hordja összetört szíve roncsait, mint ez az árva, meggyötört ember: Gencsi...

Mire hazaért, már részleteiben is tudta, hogy mit kell tennie.

(Folyt. köv.)

A ZILLERTHAL TIROLBAN

Trianon következtében elvesztettük a Kárpátokat és a magyar közönség szívesen keresné fel azokat a vidékeket, ahol a hegyóriások hófölte ormai nemcsak üdülést, hanem ritka látványosságot is nyújtanak. Ebből a szempontból a legmelegebben ajánlhatjuk a magyar közönségnek a tiroli „Zillerthal“-t

Zell am Ziller Mayrhofen látképe

amelyet gyönyörű hegyóriások öveznek és széles völgyeit a kristálytisza vizű Ziller folyó szeli ketté, helyenként pompás vizeséseket alkotva. A környező hegyek sziklaóriásain történelmi nevezetességű várromok dacolnak az idővel. Ezekből a várakból évszázadokkal ezelőtt Tirol várurainak nemcsak a környéket, hanem a határon túli vidéket is katalmukban tartották. A vidék üdülöhelyei közül Zell am Ziller Mayrhofen és Fügen a külföldön is elismert nyaralóhelyek, amelyeknek kényelmes szállodáiban az utazók olcsó áron a legkellem-

sebben kipihenhetik fáradalmaikat. A Zillerthal nemcsak a hosszú lélegzetű turisták kedvenc kiránduló helye, hanem gyönyörű útjain a kényelmesebb természetű közönség is kellemes szórakozást talál. Némelyik hegyóriás 3000 méter magas is van, amelynek hófölte ormain és gleccserekkel borított medrekein csak a

legvakmerőbb turisták merészkednek felfelé. A német turista egyesületek a magaslatokon pompásan berendezett menedékházat építtettek. A Zillerthal-ba a Bécs—Innsbruck vasútvonalon Jenbachban való átszállással juthatunk Mayrhofenig. Az út mentén hatalmas hegyóriások vannak, amelyeknek lejtőit gyönyörű fenyvesek borítják. A tiroli nép magas kultúrája és szinte „magyaros“ vendégszeretete az ottartózkodást feltétlenül a legkellemesebb szórakozássá nemesíti. Kedves előfizetőinknek szívesen szolgálunk ismerteremtő prospektussal. Pintér Lajos

MIT FŐZZEK?

Május 31. Péntek: Zöldségleves, sült hal szardellával, tejföllel és citromlével, burgonyakrokett-körítés, túrós-dereje. — **Vacsora:** Szóló spárga kirántva vajban, tojásomlett gombával töltve, fejjessaláta, sajt, gyümölcs.

Június 1. Szombat: Spárgaleves, töltött rostélyos, kalarábé főzelék, lekváros csodakifli. — **Vacsora:** Töltöttburgonya, fejjessaláta, sajt, retek, gyümölcs.

Június 2. Vasárnap: Csirkeaprólék-leves sült borsókával, rakott spárga, csirkebecsinált zöldborsóval, krémeslepény. — **Vacsora:** Hideg csirkesült sonkás salátával, sajt, retek, gyümölcs.

Június 3. Hétfő: Húsleves eperlevél tésztával, velőcsont piritott zsemlyével, főtt hús, új burgonya zöldpetrezselyemmel és tejjel párolva, sóskamártás, hajtogatott bukta. — **Vacsora:** Borjú-naturszelet, burgonyapüré, fejjessaláta, gyümölcs.

Június 4. Kedd: Paradicsomleves, vagdalt libamell, parajfőzelék, tejberizs csokoládéval. — **Vacsora:** Borjúpörkölt tarhonyával, gyümölcs.

Június 5. Szerda: Burgonyaleves, vesepecsenye angolosan, sajtos rizskörítés, fejjessaláta, magyorpuding tejszíddal. — **Vacsora:** Virstli tormával, gyümölcs.

Június 6. Csütörtök: Zöldborsóleves, sertéskaraj egybesütve, kaproskáposzta, tejszínes eper. — **Vacsora:** Szalámi, körített liptói, retek, sajt, gyümölcs.

Június 7. Péntek: Halászlé, túrosbéles. — **Vacsora:** Töltött tojás, fejjessaláta, rokfort vajjal, retek, gyümölcs.

Június 8. Szombat: Reszelt-tészta-leves, párolt borjúnyelv, rakottburgonya, öntött saláta, csehpiimasz ízzel. — **Vacsora:** Hirtelen sült rostélyos piritott hagymával, francia saláta, gyümölcs.

Június 9. Vasárnap: Ragouleves, sajtospudding, rántott csirke, újburgonya, fejjessaláta, eperkrém-torta. — **Vacsora:** Hideg hús tartármártással, vegyes sajt, gyümölcs.

Június 10. Hétfő: Húsleves májgaluskával, főtt hús, rakottburgonya, kapormártás, töltött palacsinta. — **Vacsora:** Lágytojás, vajaskenyér, sajt, gyümölcs.

EGYSZERŰ ÉTLAP

Május 31. Péntek: Zöldségleves, káposztáskocka. — **Vacsora:** Aludttej, snidlinges vajaskenyér.

Június 1. Szombat: Spárgaleves, töltött felsálszelet, kelfőzelék. — **Vacsora:** Tojásrántotta, fejjessaláta.

Június 2. Vasárnap: Borjúcsontleves vajgaluskákkal, borjúbecsinált zöldborsóval, krémes. — **Vacsora:** Hideg felvágott, körített liptói, retek.

Június 3. Hétfő: Húsleves árpakásával, főtt hús, gombásrizskörítés, sóskamártás. — **Vacsora:** Burgonyakrokett, fejjessaláta, gyümölcs.

Június 4. Kedd: Paradicsomleves, vagdalt pecsenye, paraj főzelék. — **Vacsora:** Tejberizs csokoládéval.

Június 5. Szerda: Burgonyaleves, lekvárosderelye. — **Vacsora:** Borjúpörkölt tarhonyával.

Június 6. Csütörtök: Zöldborsóleves, kaproskáposzta hasaaljával főzve. — **Vacsora:** Körített liptói, retek, gyümölcs.

Június 7. Péntek: Halászlé, burgonyametélt. — **Vacsora:** Kávé, vajaskenyér, gyümölcs.

Június 8. Szombat: Reszelttészta-leves, savanyú borjúnyelv, zsemlyegombóc. — **Vacsora:** Virstli tormával, gyümölcs.

Június 9. Vasárnap: Ragouleves, kirántott borjúszelet, rakottburgonya, fejjessaláta, hajtogatott bukta. — **Vacsora:** Szalámi, sonka, vaj, retek, gyümölcs.

Június 10. Hétfő: Húsleves eperlevéltésztával, főtt hús, rösztelt burgonya, kapormártás. — **Vacsora:** Lágytojás, vajaskenyér, gyümölcs.

HÁZTARTÁS

Kenyérleves. Három liter forró vízhez négy kanál barna kenyeret veszünk, a forró vízbe dobjuk és adunk bele kőménymagot, sót, vagdalt hagymát, 5 deka parmezansajtot, 20 deka marhahúst csonttal és 2 óra hosszáig főzzük. 8 deka

vajat, pár kanál tejjel elkeverünk és a leszűrt levest ráöntjük. Rizst, vagy fél lágytojást teszünk bele.

Barnaleves. Egy lábasba teszünk egy kanál zsírt, tegyünk bele 75 deka feldarabolt levescsontot, karikára vágott vöröshagymát, sárgarépat, zellert, petrezselyemgyökeret, mind karikára vágva. Megsózzuk és gyors tűzre tesszük, hogy sötét barnára piruljon. Kavarás közben néhány darabka marhamajat is tehetünk közé. Ha egészen megbarnult, akkor a még le nem szűrt húslébe öntjük, félóráig főzzük, mire szép barna levest kapunk. Ha megfőtt, átszűrjük és májgombócot főzünk bele.

Töltött gomba. (Előétel.) Cukor nélkül középhig palacsinta tésztát készítünk. Ebbe belemártjuk a hosszú nyélen levő gombaformát, melyet előzőleg forró zsírba mártottunk s most a tésztával együtt forró zsírba mártjuk, míg a formáról leválik. Így egymásután többet teszünk a zsírba, szép világosra sütjük. Ezalatt készítünk finom csirkepörköltet, a húst a csontokról leszedve, összeapritjuk, levével jól elkeverjük és a gombákat megtöltjük vele. Lehet finomra vagdalt borjúmájat is megrösztelni, kevés sűrű tejjel elkeverni és ezzel is tölteni. Forrón tálaljuk. Mindkettő igen jó. Özv. Zettl Józsefné, Csihóstöttös.

VACSORÁRA

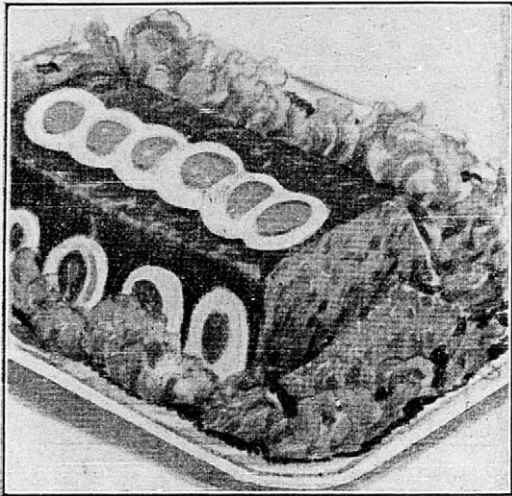
BOON CACAO

OLCSÓ, TÁPLÁL, ÜDIT.

Töltött felsálszeletek. Veszünk a felsál közepéből 1 kg-t és negyedkilós darabokra felvágjuk. A húst megtisztítjuk, megmossuk, megtöröljük, vékonyra kiverjük, megsózzuk, borsozzuk. 20 deka rizst lábosban zöldpetrezselyemmel puhára párolunk. Ha megpuhult, keverünk hozzá 20 deka finomra vágott sonkát, vagy füstölt húst és egy egész tojást. Az egészet négyfelé osztjuk és rákenjük a négy szelet hútra. Mindeniket összesodorjuk, körül spékkeljük szalonnával és spárgával átkötözzük. Egy jó kanál zsírba teszünk egy nagy vöröshagymát és egy késhegynyi paprikát. Ebben a húst jól megforgatjuk és három óra hosszat pároljuk benne. Tálalás előtt a spárgát le vesszük róla, éles késsel szépen felszeljük, a zsírt szűrjük, töltünk rá jó bőven tejjel és azonnal tálaljuk.

Csuka tejszelet tormaival. A csukát szépen megtisztítjuk és besózzuk. Egy lábosba egy liter vizet öntünk, teszünk bele karikára vágott sárgarépat, petrezselyemgyökeret, egy fej apróra vágott vöröshagymát, egy szál reszelt tormát, egy kanál írósvajtot és főzzük addig, míg a zöldség megpuhul. Egy lábosba tegyünk félliter jó tejjel és evőkanál lisztet, habarjuk jól el, a levest szűrjük a tejszelet habarásba és ebbe tegyük bele a besózott halat, fedjük le és gyors tűznél forraljuk. Vigyázzunk, hogy a hal szét ne hulljon. Ha megpuhult, vegyük ki, helyezzük tálra, hintjük be frissen reszelt tormaival és a tejszelet levest öntjük rá. Melegen tálaljuk. Bármilyen halat készíthetünk ilyen módon.

Borjufrikandó savanyu tejföls lével. A fiatal borjufrikandót megmossuk, szalonnával megtűzdeljük, megsózzuk és zsirban puhára sütjük. A húst a zsirból kivesszük, abban kevés cukrot piritunk, liszttel meghintjük, összekavarjuk, kevés ecetet adunk hozzá és felfőzzük. Végül két deci tejfölt öntünk bele, ismét felforraljuk és ráöntjük a frikandóra.

Vagdalt hús és díszítése tojással, salátával és retekkel

Körített borjúszelet. Nyolc darab borjúszelet, 8 articsóka, 4 nagy szarvasgomba, 2 köteg spárgahegy, 18 deka vaj, madeira fehér bor, demi-glace mártás, só, törött bors és szerecsendió szükséges hozzá. Két borjúvesésnek a vesepecsenyét kivágjuk és szeljük abból 8 drb. 4 cm. magas szeletkéket, a kés lapjával egy kevésé lapítsuk le és sózzuk meg. Először elkészítjük az articsókát. A leveleitől megtisztítjuk, dörzsöljük be citrommal és kevés só, citromot és vajat tartalmazó vízben főzzük meg. Körülbelül egy óra alatt puhára fő. A spárgát szintén tisztítsuk meg, főzzük meg sós és egy kevés cukros vízben, szűrjük le a vizet mindkét főzelékről. A spárgahegyeket apró darabkákra vágva, pároljuk meg vajban, úgyszintén az articsókát is külön, de egészben. A felszeletelt borjúszeleteket vajban süssük meg s ha készen vagyunk, adjunk a vajba demi-glace-t, fehér bort és madeirát és hagyjuk jól felfőni. Egy kerek tál közepére helyezzük egy szarvasgombát, rá egy hússzeletet, ennek tetejére az articsókát, ennek belsejébe pedig a spárgahegyeket, a többi hússzeletet körbe helyezzük el, a mártást pedig a tál aljára öntsük.

Sonkasaláta. Főtt, hideg sonkát kövérjével együtt összevagdaltva, jó sok összeaprított zellert vagy salátát vegyítünk hozzá. A tálát bőven kirakjuk gyenge salátalevelekkel, a tömeget rá halmozzuk és leöntjük a következő mártással: 2 tojást 2 kanál cukorral habosra kavарunk, fél tojásnyi vajat, egy kis kanál mustárt, fél csésze tejszint ízlés szerinti ecettel felfőzünk és lehűtve ráöntjük. Kevés finom olajat és citromlevet is adhatunk bele.

M. Gizella, tanárnő, Aszód.

RECEPTEK

Női-szeszély. Két tojás fehérjét, 2 kanál vaniliás porcukrot, 2 kanál lisztet, 4 kanál vizet és 10 deka héjazott, őrölt mandulát összekeverünk, hozzáadunk négy tojás felvert habját és kikent tepsiben megsütjük. Tetszés szerinti ízzel megkenjük, azután 6 tojás kemény habját összekeverjük 10 deka vaniliás cukorral, 8 deka hámozott vagdalt mandulával, a kisült tészta tetejére tesszük és a sütőben szép sárgára szárítjuk. Forró vízbe mártott késsel kockára vágjuk.

Túros-torta. 6 tojássárgáját 10 deka porcukorral elkeverünk, 10 deka írósvajat, 10 deka szitán áttört száraz túrot, 10 deka darált diót és a tojások habját hozzávegyítjük. Tortaformában kisütjük. Melegen is feladható. Eperjessy Zoltánné, Gödöllő.

Eper- vagy málnakrém. Fél liter málnát, vagy epret szőrszítán áttörünk. Fél liter jó tejszínből habot verünk, óvatosan kavарunk hozzá vagy eper-, vagy málnanedvet, ezután hozzákeverünk még 17½ deka törött cukrot és az egészet cochenillel, vagy bretonnal világos pirosra festjük és használatig jégre állítjuk.

Szekely Károlyné, Hódmezővásárhely.

Hajtogatott töltött bukta. Egy kis dagasztó teknőben dörzsöljük el habzásig egy tetejes evőkanál fagyos zsírt, vagy vajat, adjunk hozzá egy egész és 2 tojássárgáját, egy lecsapott kávéskanál sőt, két evőkanál cukorport, és 3 deka cukros, langyos tejben megkelesztett élesztőt, 56 deka finom lisztet és annyi langyosmeleg tejet, amennyit felvesz, hogy kanállal felferve, jó kalácstészta keménységű legyen. Ha jól hólyagzásig kidolgoztuk, hagyjuk meleg helyen megkelni. Ha megkelt, vegyük ki nyújtó deszkára és meglisztezve nyújtjuk ki félcentiméter vékonyra. Ekkor habzásig kavart zsírral, vagy vajjal vékonyan kenjük meg az egészet és hajtsuk össze egymásra, kétrétbe. Vágjuk fel kétujjnyi széles és 15 cm. széles szalagokra, mindenik darab egyik végébe tegyünk tetszés szerint lekvárt, diót, mákot, vagy mandulás töltelékéből egy-egy kis csomót, göngyölgitsük össze és kikent tepsibe rakjuk bele a tekeréseket felállítva. Ha a tepsiben is jól megkelt, tojással a tetejét kenjük meg és szép pirosra süssük meg. Cukorporral meghintve, melegen tálaljuk.

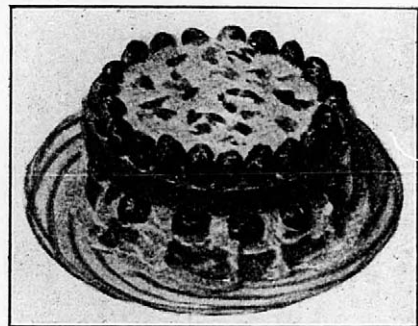
Barabás Emilné, Debrecen.

HA FÉNYES ÉS POMPÁS TORTÁT AKAR, KÉSZITSE VILÁGHIRŰ

BOON CSOKOLÁDÉVAL.

Diópudding. Két tejbeáztatott zsemlyét kifacsarunk, 6 deka vajat, kevés cukrot, fahéjat, szegfűszeget, 25 deka őrölt diót, a vajat 6 tojás sárgájával habosra keverjük, hozzáadjuk a zsemlyét és végül a 6 tojás habját. Egy óráig gőzben főzzük. Tejszínhabbal tálaljuk.

Tomka Lia, Békéscsaba.

Torta eperrel töltve és díszítve

Japán linzer. 38 deka liszt, 25 deka vaj, vagy 18 deka zsír, 12 deka cukor, egy kis pohár rum, 2—3 kanál tejfel kell hozzá. Ezeket összegyúrjuk, három lapba kinyújtjuk és közép nagyságú tepszi alján megsütjük. Ha megsült, baracklekvárral megkenve összeborítjuk. Két tojássárgáját 10 deka cukorral eldörzsölünk, a tésztát bekenjük vele és nyitott sütőben megszárítjuk. Hosszú, vékony szeletekre vágjuk. Sztráda Jánosné, Nyírájkó.

1929—30. tanévre tanári család

női kétéves kereskedelmi iskolába, tanítónéköpzetbe, gimnáziumba iratkozó *leányokat, kisebb fiúkat* kitűnő ellátással, felügyelettel, internátusszerűen, a **szün időre viszontnyaralásra** elfogad. Tennisz, fürdés, zene, nyelvek.

Dr. Freitag, Szarvas.

BEFŐZÉS

Meggy cukorban. Ahány kiló meggyet teszünk el, annyi kiló cukrot számítunk. A szép nagyszemű spanyolmeggy szárát félig levágjuk. A cukrot kevés vízzel főni tesszük, többször lehabozzuk, ha gyöngyözik, a meggyet belerakjuk. Az edényben néhányszor megrázzuk, hogy elvegyüljön a cukorral, de nem keverjük. A meggyet 15 pernyi főzés után habszedő kanállal kiszedjük, a cukrot pedig még 15 percig tovább főzzük. Ha a tűzről levettük, a meggyet bele tesszük és ha kihült, üvegekbe rakjuk.

Szamóca. Szép érett szamócát veszünk és ugyanannyi súlyú porcukrot. A szamócát egy nagy tába rakjuk és a cukor felét rászórjuk és egy kissé összerázzuk. Másnap a cukor másik felét szirupnak megfőzzük, adjunk hozzá másfélkiló szamócahoz félkiló ribiszke levét s a szamócát beleöntve, gyengén főzzük addig, míg a leve kocsonyaszerű lesz. Végül kevés szalicilt adunk bele. Finom sütemények mellé poharakban tejszínhabbal adjuk fel.

Eperdulcsásza. Egy deci vízzel 30 deka cukrot erős golyópróbaig felforralunk, 28 deka friss, de nem puha epret hozzákeverünk és még egy néhány percig főni hagyjuk. Kavarni nem szabad. Körülbelül 20 percig főzzük és ha a kályhától elvettük, hülni hagyjuk és aztán széles üvegekbe töltjük. Ugyanígy készíthetünk dulcsászat ribiszkeből, málnából, nyári barackból és szederből.

Cseresznye. Válogatott szép, érett, ép cseresznyét veszünk, megmossuk, üvegekbe rakjuk. Szirupot főzünk és forrón a csersznyeire töltjük, úgy, hogy másfélujjnyival a gyümölcs fölötte legyen a szirup. Tetejére kevés szalicilt teszünk. Légmentesen leköttjük és gőzben kifőzzük.

Erdei nyers eperlekvár. A kiválógatott ép, egészséges erdei epret szőr-szítán áttörjük. Minden kiló mennyiségre számítunk 1 kg. 30 deka daraszerű törött cukrot. Az áttört eper levét edénybe öntjük, bele tesszük a cukrot, 20 percig keverjük és kész a lekvár, mely hónapokig megtartja kellemes ízét és friss, szép színét. Használhatjuk frissen, jégre téve, fagyalt helyett. Ezen lekvárt sütenedő tésztába nem használhatjuk, mert kifolyik, de igen jó tészta mellé mártás végett, vagy rizsfelújít leöntésére.

Zöld borsó. Az egészséges borsószemeket megmossuk, a vízből kiszedve, kissé megsózzuk. Egy-egy üvegebe annyit teszünk, amennyi egyszerű használatra szükséges. Gyengén cukros, kevés szalicilos vízzel feltöltjük, légmentesen leköttjük és gőzben kifőzzük.

Narancsdzsem. Ötven narancsot tisztára lehámozzuk, a magot kiszedjük, félliter vízben addig főzzük, míg sűrű lesz. Lemérjük és minden kilóra $\frac{3}{4}$ kg. cukrot számítunk. Sűrű sziropot készítünk és a megfőtt narancsot belekeverjük s addig főzzük, míg megkocsonyasodik. Végül 8 citrom levét adunk bele.

BALATONFÖLDVÁR FÜRDŐ

összes szállói és panziója

MEGNYILTAK

TELJES KÉNYELEM,
ÖSSZES SPORTOK

Felvilágosítást ad a központi iroda: Bpest, IV., Kaplony-u. 9. és e lap utazási osztálya.

Szalicilos befőttek. Egrest, uborkát, paradicsomot, spárgát, zöldpaprikát egészben eltehetünk szalicilba. Egy liter vízhez egy kávékanál szalicilt adunk és félóra hosszat folyton főzzük. Ha kihült, az üvege elrakott zöldségre öntjük, az üveget beköttjük és hideg helyre eltesszük. Télen, használatkor vesszük belőle és ismét leköttjük. Éppen így rakhatunk el gyümölcsöt is egészben.

Meggy befőzve. Két liter meggyhez $\frac{1}{2}$ kg. cukrot veszünk. A meggy szárát levesszük, megmossuk, szitára tesszük. A megszikkadt meggyet üvegekbe rakjuk s a sziruppá főtt cukrot ráöntjük. Az üvegeket légmentesen leköttjük és gőzben kifőzzük.

Gyümölcs fagyaltokról. Eper, barack, ribiszke, meggy, dinnye, őszibarack, ringlott, birsalma-fagyaltok készítéséhez, ha egy liter mennyiségű fagyaltot készítünk, akkor vegyünk 36 deka cukrot, 4 deciliter, szítán áttört gyümölcsnedvet, egy kevés citromlevet és annyi vizet, hogy épp egy litert tegyen ki az egész

KÉZIMUNKA

Rovatvezető: *Gottlieb Gyula, iparművész, kézimunkaspecialista, Budapest, IV., Hajóutca 12-14 az udvarban. Tel.: Aut. 811-26.*

Négyszögü milió, 80/80 cm. nagyságban, angol-madeira és madeira himzéssel. Finom siffonbatsiztra előrajzolva 3.60 P
Finom lenvászonra előrajzolva 8.— P
Finom lenbatsiztra „ 10.— P
Hozott anyagra „ 1.20 P
Szűrt sablonja „ 2.— P
Kézihimzés munkadíja 25.— P
Utánvétel-portódij külön —.80 P

Asztal-futó, 150/50 cm. nagyságban, angol-madeira és madeira himzéssel. Finom lenvászonra előrajzolva 9.— P
Finom lenbatsiztra „ 14.— P
Hozott anyagra „ 1.20 P
Szűrt sablonja 2.— P
Kézihimzés munkadíja 16.— P
Utánvétel-portódij külön —.80 P

Egyszerű ágyhuzat, madeira himzéssel. Elsőrendű lenvászonból 2 párna (100/80 cm.), 1 kapric (62/42 cm.), 1 olasz paplanlepedő áthajtóval (190/130 cm.) varrva, előrajzolva 110.— P

Teljesen készen, kézihimzéssel, monogrammal és tisztítva 148.— P
Hozott anyagra előrajzolva, darabonként —.80 P
Szűrt sablonja 1.— P

Retikül cordovára festve, hátlappal együtt 5.— P
Utánvétel-portódij külön —.80 P

Komoly árvealeány gyermekek mellé ajánlunk Mindenben segítkezik. Címe: Billerné, Budapest, Komócsy-u. 32. szám.

Intelligens, perfektül németül beszélő, gyermekszertető, gyakorlattal bíró komoly gyermekkissasszonyt keresek két gyerek mellé, ki a háztartásban is segítkezik. Állandó otthont találhat. Szilvássy Jánosné, földbirto- kos neje, Hajdúnádudvar.

Díványpárna montirozását szeretném megtanulni. Nagyon kérem kedves olvasótársnőimet, ajánljanak szépen montirozó nőt, akitől megtanulhatnám. Címem: Reiter Ilona, Budapest, I., Orlay-u. 2/b. I. 4.

Csonkáné női divattermében — IV., Kossuth Lajos-utca 1. sz. III. lépcső, I em. eredeti párizsi modellrajzok szerint készülnek tavaszi, nyári ruhák, kosztümök és köpenyek olcsó árban. Ugyanitt szabást, varrást és modell-készítést tanítok..

HORVÁTH MIKSA SZŐNYEGIPAR RT.

Alapítva
1903

MAGYAR VACUUM CLEANER

Alapítva
1903

SZŐNYEGEK ÉS SZŐRMÉK
NYÁRI GONDOZÁSA

V. VISEGRÁDI-UTCA 62. SZ. VÁKUM KLINER TELEFÓN: L. 906-98 és 906-99.

SZŐNYEGEK MŰVÉSZIES JAVI-
TÁSA, MOSÁSA ÉS FESTÉSE

TANÁCSOT KÉRNEK

Kérjük mélyen tisztelt előfizetőinket, hogy lejárt előfizetéseiket a megküldött csekklapon szíveskedjenek megújítani, hogy lapunk előállításiával felmerülő igen súlyos kiadásokat mi is akadálytalanul fedezhesük. — Teljes tisztelettel

a Kiadóhivatal.

Kedves olvasótársnőim közül ki ismeri a paprikának hordóba, ecetbe való eltevési módját? Eddig üvegekbe szoktam eltenni, de olyan nagymennyiségben van szükségem paprikára, hogy már nem győzöm üveggel. Igen hálás volnék szíves tanácsukért és viszonzásul készséggel küldenék néhány jó receptet. — Üdvözlettel:

„Földbirtokosné“.

Kérem kedves olvasótársnőimet, tudassák velem a M. U. L. útján: hogyan lehet vízfestékekkel selyemre festeni. Milyen anyaggal kell a selymet preparálni, hogy a festék ne szaladjon szét. A tafton kívül még melyik selyem alkalmas festésre. Szíves tanácsukat „Diványpárna“ jelégre kérem.

Kedves magyarországi olvasótársnőim között volna-e olyan urileány, aki szívesen levelezne megszállott területen lakó magyar urileánnyal, későbbi személyes ismerkedés reményében? — Kedves soraikat szeretettel várja: T. Marica, Subotica, postafiók Jugoszlavia, Bácska.

Június elején Skóciába, Glasgow-ba utazó fiatal nő legálább Londonig utitársat keres. Angliába utazó utitársnők szíves értesítését kéri a továbbiak megbeszélése végett: Müller Károlyné, Rákospalota, Eötvös-utca 30.

Kedves olvasótársnőim közül ki adhatna tanácsot píci páva felnevelésére vonatkozólag. Mi legyen az első eledel és miként kell gondozni? Előre is hálás köszönettel és hazafias üdvözlettel: Dusz Józsefné, Szabadhidvég, Somogy-megye.

Tizenhétéves reáliskolai növendék fiamat a francia nyelv gyakorlása érdekében Franciaországban, vagy a francia Svájcban szeretném az idei nagy szünidőben 6—8 hétre uricsaládnál szerény díjazás ellenében. — még szívesebben, azonban egy ottani fiúval való csere útján elhelyezni.

Hálás köszönettel tartoznék azon kedves olvasótársnőimnek, aki oly kegyes volna nekem ebben a tekintetben segítségemre lenni, vagy legalább némi útbaigazítást, vagy tanácsot adni.

„Egy gondos anya“.

Süssünk, **VENUS** Kókuszs Ételszírral.
Főzzünk a Diétikus 100%-os garantált zsirtartalommal. Minden fűszer és csemege-üzletben kapható.
Gyártja: Olajművek Rt. Kohn Adolf és Társa
Budapest, V., Zoltán ucca 16. sz. :: Telefon 208—22 vagy 257—68.

Asszonytársaimat kérném, ha felvilágosítanának, hogy „indiai futókacsa“-tojást hol kaphatok: Dr. Székely Istvánné, Gara, Bácska.

A baj, melynek orvoslása miatt most olvasótársnőim tanácsát kikérni óhajtom, még 1920-ból datálódik. Ez évben éreztem először, hogy a bokáim megdagadnak, s mivel akkor még nem fájt, asszonyi rossz szokás szerint, nem helyeztem rá különösebb súlyt. Ma már ott tartok, hogy az akkor semmibe sem vett jelenség tönkreteszi az életemet. Félcipőt egyáltalán nem hordhatok és minden új cipő a kinok eddig nem ismert sorozatát zúditja rám. Két évvel ezelőtt, egy orvos-professzor tanácsára négy hónapig zanderoltattam a lábam és magasszárú cipőt hordtam, de sajnos, minden eredmény nélkül. E sikertelenség után naponként rendszeresen masszírozattam a lábam és az ezzel elért eredményt sem nevezhetem eredménynek. Talán annyit észleltem, hogy a maszszás után a járásom könnyebb volt, azonban a daganat a bokáiban megmaradt. Az eredménytelenség láttán minden kezelést megszüntettem és ma az a helyzet, hogy ha félóraig járok, annyira megdagad a lábfejem, az erekben a vérkeringés oly természetellenessé válik, hogy a fájdalomtól, mely részben az izomzatban, részben a megdagadt éreztben észlelhető, még beszélni sem bírok. Harmicéven főlüli asszony vagyok és elkéserít, hogy ilyen tehetetlenül állok e bajjal szemben. Állítólag bokasúlyedésem és kezdődő lúdtalпам van, állandóan parafabetés cipőt viselek, de mit sem használ. A helyzet az, hogy a sarok rövidesen olyan széles lesz, mint elől a lábfej és mivel a fájdalom is mind nagyobb, attól tartok, hogy nem fogok tudni járni sem. Testsúlyom 80 kg. s mert járni nem tudok, e súly is állandóan emelkedik. Miután az eddigi kúrák mit sem használtak, mint végső eszközhöz, olvasótársnőimhez fordulok tanácsért: talán tudnának útbaigazítást adni, hogy lábam miként kezeljem, mert attól félek, hogy rövidesen egyáltalán nem fogok tudni járni. — Kedves olvasótársnőim szíveségét előre is köszöni:

„Barcáné“.

ÜZENETEK

Az utazási, nyaralási idény közeledtével értesítjük kedves előfizetőinket, hogy mindennemű utazási-, fürdő- és panzió-ügyben levélbeli megkeresésre készségesen adunk tanácsot, felvilágosítást.

Szerk.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság május hó 4-én tartotta 1929. évi rendes közgyűlését, amely az 1928. évi nyereséget 207.652,88 pengőben, az osztalékot pedig 15.— pengőben állapította meg.

„Reménység“. Amiről ír, a legszomorúbb ügyek egyike, s különösen Nagyságos Asszonyra nézve, aki egyben át is élte annak minden fázisát. Majdnem hihetetlenül hangzik, hogy férje követeli Nagyságos Asszonytól, hogy az összes háztartási, lakbér, ruházati stb. szükségleteket felerészben viselje, mert mint tisztviselő, szintén keresettel rendelkezik. Az ebből keletkezett nézeteltérések miatt a házastársi kapcsolat megromlott, hogy hozzánk intézi a kérdést: élhetnek-e így tovább és lehet-e reménye, hogy békeségben, megértésben, együtt maradhatnak. Nézetünk szerint a férjnek nincs joga követelni, hogy felesége a háztartás közös kiadásait felerészben magára vállalja. Más lapra tartozik, ha önként teszi, de megkövetelni nem lehet és minden férfinak érezni kell e követelés immoralitás súlyát. Mert minden ilyen követelés csak ellenszenvet válthat ki és komoly férfi, még ha felajánlják, sem veszi igénybe, ha csak nem válik életkérdéssé részükre a kereset és terhek felerészbeni megosztása. De mivel az Ön férje olyan keresettel bír, hogy azt a háztartás büdzséje nem emészti fel, teljesen indokolatlannak és szokatlannak találjuk követelését. Mint írja, fél éves házások és máris olyan súlyos differenciákkal áll szemben, amelyet nem tud kiegyenlíteni, mert ellenkezik felfogásával, ellenkezik eddigi elveivel és nem látja az okszerűséget férje kívánságában. Mint írja, nem zárkózik el egyes kiadásokban való részvételről, de nem fogadja el a követelés formáját és még kevésbé engedi magát befolyásoltatni férje felfogása által, ami lehet, hogy a mai kor szűkös, de az Ön meggyőződésétől idegen. Úgy állunk egymás mellett máris, mint két idegen — panaszkoljon — és én is, mikor most megoldáson gondolkodom és a leírt eseményekkel szembenézek, érzem a felelősséget, mert tanácsom a ma még egymás mellett álló házastársakat közelebb hozhatja, vagy teljesen elvá-

Hajszálakat arcról,

karról utónyomok nélkül kiirtja, összes szépségábrák kezelését biztos sikerrel végzi: Pollák Sarolta,

VI., András-út 38. I. em. (25 éves működés.)

„MIRACLE“ hajeltávolító-szer szétküldése utasítással. „MIRACLE“ szepilókúrám hatása bámulatos. (Kérjen prospektust.) Díjtalan felvilágosítás.

ERNYŐK

Schimek J.-né és Novák Gy.-né

ernyőkereskedőknél

BUDAPEST, IV.,

Régi posta-u. 10. (Váci-u. sarok)

Javítások. :: Áthúzások. :: Sétabotok.

laszthatja De mert csak elviselhetetlenül súlyos esetekben fogadom el a váláshoz való menekülést, arra kérem Nagyságos Asszonyt is, keressen valamely összegevezethető lehetőséget, melynek mozgató rugóját képezze a szeretet, őszinteség, megbecsülés és bizonyos vagyok benne, hogy Nagyságos Asszonyom óhajta teljesül. Nincs az a férfi, akit a feleség minden gondolatát feltáró bizalma ne nyert volna meg akaratának, ha ezt az akaratot a szeretet kormányozza.

Ha tanácsomat magáévé teszi, kérem írja meg az eredményt. Szív. üdv. Szerk.

Felhívjuk igen tisztelt olvasóink szíves figyelmét, hogy ajándékoszi akciónkat (lásd lapunk első belső oldalán) folyó év július hó 10-ig meghosszabbítottuk.

„Margit-Kisküfélegyháza”. A természetben sincs két levél pontosan egyforma. Hogyan is kívánhatnák, hogy minden leány gondolkozásmódja úgy hasonlítson a másikéhoz, mint két gombostű? Ezt gyárilag miliméter hajszál pontosságra elő lehet állítani, de a természet nem sablonszerűen gyártja a teremtményeit s így nem is lehetünk egyformák. Egyben mégis hasonlítunk nem éppen egymáshoz, hanem az édesanyánkhöz, hogy hozzájuk hasonlóak és méltóak akarunk lenni, ha mi is édesanyák leszünk. Addig is, míg ezt bebizonyíthatjuk, törjük fejcskóinket valami más témán és öleljük át egymást szeretettel. „Te Berkenye”.

„Igazság”. Kérdéseire az alábbiakban közöljük lapunk jogtanácsosának válaszát.

ad 1. A ma életben levő jogszabály szerint a férj tartozik vagyoni helyzetéhez és társadalmi állásához illeően eltartani nejét. Ez alól csak teljes vagyontalansága és keresetképtelensége esetében mentesül. A még törvénybe nem iktatott magánjogi törvénykönyv javaslat szerint azonban a feleség is köteles a lehetőség szerint önállóan is keresni és a házassági terhek viseléséhez jövedelméből a méltányosság szerint hozzájárulni, amennyiben ezt életviszonyaik megkívánják. A gyakorlatban mindinkább érvényre jutnak már ezen törvényjavaslatban lefektetett jogelvek. Ha tehát férje keres, úgy Önt tartani köteles, de ha nem tud keresni s Önnek van jövedelme, úgy a szükséghez és körülményekhez képest Ön is köteles a háztartási kiadásokhoz hozzájárulni.

ad 2. Fentiek vonatkoznak a lakbérre is, de semmi olyan szabály nincs, hogy bármi okból a feleség

INGYEN NAGYMOSÁS!

Budapesti háziasszonyok!

Az egész június hónap folyamán az idén is teljesen díjtalanul elvégezzük saját háztartásában a nagymosását, hogy megismertessük a „RADION MOSÁS” előnyeivel. Erre a célra egy egész napra teljesen díjtalanul rendelkezésére bocsátjuk szakszerűen kiképzett „RADION” mosónőnket, aki tisztviselőnők felügyelete mellett elvégzi a nagymosást!

Kérjük: nevét, pontos címét (emelet és ajtószámot is) és a kívánt díjtalan nagymosás napját velünk mielőbb levelezőlapon közölni.

HUTTER JÓZSEF SZAPPANGYÁR- OLAJIPAR R.-T. BUDAPEST 4, POSTAFIÓK 46

lenne köteles a házbért fizetni, ha csak a férj erre teljesen nem képtelen, s viszont a feleségnek van erre elegendő jövedelme. Semmiesetre sem válóok, ha nem fizet.

ad 3. Ha bizonyítani tudja, hogy a pénz kifejezetten kölcsönképen adta férjének, úgy ezt visszakövetelheti, de ha ennek behajtásával férje anyagi létét veszélyezteti, úgy ez könnyen vezethet arra, hogy férje emiatt tartási kötelezettség nélkül Önt elhagyhatja, sőt bizonyos körülmények között esetleg sikeresen válhatna is Öntől.

ad 4. Az ajándéktárgyakat csak a házasság felbontása esetén köteles az a házastárs visszaadni, akinek hibájából a házasság felbontott.

Üdv. Szerk.

Kérem azon kedves előfizetőtársnőmet, ki „Pusztai asszony”-nak a március 20-i számban, a pikkelyes sömör gyógyításával kapcsolatban izent, szíveskedjék közölni, hogy e baj belső fejletlenséggel járt-e Önnél is, mely időkorban kapta meg e bajt és a tanácsolt szernek mennyi idő alatt volt hatása. Húgom évek óta szenved e bajban, orvosok kezelték, de eredménytelenül

Szíves válaszát várja, előre is hálás köszönettel „Egyéves előfizető”.

A május elsejei lapban megjelent hirdetésemre oly nagy számban érkeztek címemre ajánlatok, hogy azokra mind válaszolni képtelen voltam. Mivel az ajánlatok közül egy családi házat, mint legmegfelelőbbet, el is fogadtam, kérem mindazokat, kik ajánlatukkal szívesek voltak felkeresni, fogadják ezúton igaz köszönetemet. „Nagy ezredesné.”

„Egy partiképes fiatalember”-nek üzenem a következőket: Megállapítom, hogy mennyire téves hitben élnek az „igazi” középosztály aranyifjai, akiknek derogál a szerényebben öltözködő, a társaságban meghúzódo, nem fölényeskedő leányokkal foglalkozni. Flörtre akad partner és még a legkomolyabb fiatalember is először komolytalan oldaláról fogja fel az udvarlást és az első hang sejtjéit az emberrel, hogy az illető úr szórakozni akar. Természetes, hogy akadnak hölgyek, akik szintén csak ezt akarják. Csodálkozom azon, hogy egy intelligens fiatalember, aki előtt a dolog lényege a fontos és nem a dolgok köntöse, miért nem tartja érdemesnek, hogy egy inkább elvonultan élő, komoly, szegény leánnyal foglalkozzék. Kár volt sietni az ítélettel, mert ismerem kedves, jó kisleányt, aki saját-maga tartja rendben a lakásukat és épp a főverei azok, akik a nagy fáradsággal teremtett rendet egy-kettőre szét-dőlják. Aztán a kisleány drukkol, ha a hivatalból hazajövet valaki elkiséri és egyúttal belátogat hozzájuk, hogy távolléte alatt vajjon milyen felfordulást okoztak. De persze a mai fiatalembernek fontos a milió, az elegáns, komfortos lakás s hogy szobaleány vegye le róla a felöltőjét. E sorok írója szegény hétköznapi kislány, de azért felismeri a jölelkeket s az értékesebb embereket. Szintén hivatalba jár s egyetlen vágya, hogyha netalán egyedül marad, szép, kedves, derűs otthon teremtsen magának szerény fizetéséből, mert tekintettel az irtózók nagy számára, kevés a reménye, hogy pont az nem fog irtózni a nősüléstől, akit tiszta szívből, igazán megszeret.

J. Mária, Kalocsa.

**Szájról-szájra jár a hír:
Szeplő s arcfolt ellen ír,
Biztos, egy van: Liszka víz
Széplesz az, ki benne hisz.**

„Nincs testvérem”. Sajnáljuk, hogy nevét nem írta alá, mert névtelen levélben foglalt kérest lapunkban nem közölhetünk. Szíveskedjék e hiányt pótolni és készséggel teszünk kívánságának eleget. Szív. üdv. Szerk.

„Egy partiképes fiatalember”. Lehet, hogy igaza van és mi, leányok sok hibát követünk el, de semmiesetre sem olyan mértékben, hogy Önök ezekért a kis hibákért örökre Isten hozzádot mondjanak a nősülésnek. Az ártatlan arccal hangoztatott kifogások halmaza mögé megbújt ártatlan kis báránycákát könnyen meg lehet fogni a saját kelepcejükben. Nem az a tulajdonképeni ok, hogy a leányok megváltoztak, nem háziasok, hanem az, hogy Önök nem is akarnak nősülni, mert könnyebbnek, felelősségnélkülbbnek találják a garzon-életet. Így bujnak ki maguk a nősülés alól és mi vagyunk a hibásak, hogy nem veszik magukra Hymen rózsaláncát. Szeretném bebizonyítani magának, hogy nincs igaza és annyi házias, jól nevelt úriklányt mutathatnék be, akik megfelelnek annak az ideálnak, amelyről levelében úgy nyilatkozott, hogy ma már nincsenek ilyenek. Vallják be, hogy nem akarnak komolyan nősülni, csak beszélnek róla. Ha pedig komolyan rászánták magukat a nősülésre, akkor csak a gazdagok között keresnek feleséget. Nem lehet minket félrevezetni. Mi azért nem búsulunk és igyekszünk továbbra is dolgozni, házi kislányok lenni. Szívesen üdvözlő „Egy házias leány, Tiszasas”.

„Margit asszony”. Ez úton kívánom értesíteni, hogy birtokomban van egy recept, melyet egy már nem élő híres gégespeciálístától kaptunk és használunk sikerrel. A használati utasítás oly hosszú, hogy levélben tudom csak elküldeni. Négy hét múlva „Margit asszony” címre a kiadóhivatalba elküldöm. Ugyanis a recept most egy ismerősömnél van. Üdv. „Tanárnő”.

Nincs többé meszes tojás!

GARANTOL

tojáskonzerváló szer egy évig frissen tartja tojásait.

Kis csomag ára 120 tojás részére 80 fillér.

Kapható: drogériában, fűszerüzletben.

Magyarországi központ:

MIHÁLY OTTÓ gyógyszer-
nagykereskedés
Budapest, VI., Podmaniczky-u. 43.

Kérjen tőlünk ismertetőt!

„Egy partiképes fiatalember”. Mikor a közleményt beküldte, bizonyára nem gondolta meg, hogy milyen nagymértékben kockáztathatja saját nyugalmát. Ugyanis lehet, hogy ismer olyan leányokat, akik irtóznak a házimunkától és korai felkeléstől (ez utóbbiakra az vesse az első követ, aki...), de olyat még nem talált, aki a vitaközvetítő is „irtózna”. Ebből a vitából pedig mi kerülünk ki győztesen! Csak annyit jegyzek meg, hogy úgy látom, eddig éppen azokat a jó úricsaládokat kerülte el, akiknél ellenkező tapasztalatokat szerezhetett volna. Ne is próbálja elhitetni velünk, hogy komoly nősülési szándékai volnának! Szegénységi bizonyítványt állít ki magáráról az, aki nem tud megfelelő leányt találni. Ha valaha volt, ma is bőven van választék. Szinte sajnáljuk és önkénytelenül feltesszük a kérdést: ugyan kiket ismer és milyen társaságba jár? Abban a reményben, hogy még sokan válaszolnak szomorú tapasztalataira, mi befeljük. „Kenyérkereső pályán lévő Luci és Baba”.

„Magdolna”. Drága kisleány, Maga talán nem is tudja, hogy azok közé a kiválasztott kevesek közé tartozik, akiket az Ég minden körülmények között boldogságra teremtett. Olyan kevesen mondhatják el magukról, hogy az étellel járó disszonanciák lelki harmóniájukat nem zavarhatják meg és a belülről jövő boldogság mindent amit szemükkel áttekintenek, megszerpít. A magáéhoz hasonló szép lelkek a leglényegtelenebb dolgot is aranyos fényvel sugározzák be és ez vezeti vissza lelkükbe a legtisztább boldogságot. Hogy e derült boldogságon kívül minden más lényegtelen. Maga előtt, a bölcsesség ismeretét árulja el. Természetesnek találjuk, hogy önmagunkban és ne külsőségekben keressük az élet tartalmát és értékét, de sajnos, csak szintén nagyon kevesen vannak, akik kemény belső küzdelmek, lemondások és önfeláldozások árán megszerzik, helyesebben megkeresik a bennük rejtőző boldogságot. Szeretnénk a Maga bizakodó rajongásából és lelkének hevítő tűzéből legalább valamit átömlesztetni a mai fiatalság enervált lelkébe, hogy felismerjék az ember küldetésének igazi célját, melytől egy évtized óta messzi eltávolodtak.

Nagyon örültünk tartalmas szép levelének és kérjük a jövőben is keresen fel írásaival. Üdvözlettel Szerk.

„Anna-Mária”. A küldött négy új előfizető előfizetési díját megkaptuk. Nagyon köszönjük szíves fáradozását és azokat a meleg sorokat, amelyekkel örömet szerzett nekünk. Kérjük, értsítsen, hogy a megküldött retikül ajándékunkkal szerezhetünk-e mi is hasonló örömet? Szív. üdv. Szerk.

„H. Jenőné”. Az ekrü színű filé asztalterítőbe minden gondolkodás nélkül lehet színes mintát beleszőni, mert a színes mintázás ma nagyon divatos és függönyökbe is alkalmazzzák. Színes gyapjúfonál helyett megfelelőbbnek tartjuk a fényes gyöngyfonállal való mintázást. Hozzá való minta lapunk kézimunkarovat-vezetőjénél beszerezhető. Szív. üdv. Szerk.

Minden háziasszony érdeke, lakását kényelmesre rendezze! „KOMFORT” alvó és ülő kárpitozott bútorok. IX., Ráday-u. 14 (Kálvin-térnél). Kedvező fizetési feltételek.

Iff. VOGEL TESTVÉREK

szőnvegkereskedése

IV. ker., Petőfi Sándor-utca 7. sz.
(Bejárat Pálvax-közben.) Tel.: Aut. 874-13.

— Szőnvegek legolcsóbb bevásárlási forrása. —
Kedvező fizetési feltételek.

M Ű A S Z T A L O S N Á L

háló-, ebédlő-, uriszobák jótállással.

Hitelképes vevőknek
fizetési kedvezmény.

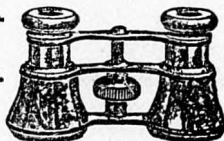
Iff. Tóth Kálmán
műasztalos, IV., Semmelweis-u. négy.

CALDERONI és TSA

LÁTSZERÉSZEK

Budapest, V., Vörösmarty-tér 1. sz.

Látcsövek, szemüvegek, orrcsipek.
Fényképezeti készülékek és cikkek.
Barométerek, hőmérők

Hűttl Tivadar porcellángyáros

BUDAPEST, V., DOROTTYA-UTCA 14. Saját porcellángyár.

Porcellán és üvegaruk.

Étkező, teás, kávék stb. készletek,
üvegservicek. Háztartási edények.
Disztárgyak.

LAPUNK

BEKÖTÉSI TÁBLÁJA

MÉG KAPHATÓ. DARABJA P 3.—

A FRIEDLER-féle
szabadalmazott

GAMMA
hajnövesztő
egyszerűs mind a hajhullás, kopasodás, hajmolyosodás leg-tökéletesebb gyógyszere.

GAMMA
hajszappan
a leg-tökéletesebb hajmosószer.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva.

Kapható minden gyógyszerertárban és drogériában, valamint a **FRIEDLER-laboratoriumban**.
Budapest, VII., Murányi-u. 48. Telefon: J. 464-71.

„Székesfővárosi kórházi tisztviselő neje”. Portoré-fürdőre vonatkozó érdeklődésére kimerítő felvilágosítást nyújthattok. Ezt a fürdőt nagyon jól ismerem, mert több évi fiúmei tartózkodásom alatt Portoréba számtalanszor átrándultunk és hosszabb időt töltöttünk ott. Kraljevica-Portoré ezidő szerint horvát fürdőhely, Fiumétól hajón a második állomás és Jugoszláviához tartozik. Jugoszláv vízummal lehet utazni Buccariig, Buccariból pedig hajóval Portoréba. Az egész út nem tart tízpercnél tovább. Szépfekvésű, jó levegőjű csendes fürdőhely. Homokfövénye kitűnő. Két közeprendű szállodája van. Nem szükséges azonban a szállodát venni igénybe, mert privát helyen nagyon szép szobát már P 2—3-ért lehet kapni. Az ottani fürdőzést a horvátok szimpátiája még kellemesebbé teszi, mert mióta a szerbek fenhatósága alá kerültek, barátságosan közelnek lennek. Szomorú, hogy ilyen áron szerettek meg bennünket de átmenetileg így is jó. Éghajlata, vize, levegője teljesen azonos Cirkvenicáéval, mely hajón husz percen belül elérhető Portoréból. Élelmiszert felesleges volna vinni, mert ott ép úgy lehet mindent kapni, mint itthon és olcsón. Nem szükséges továbbá a szobát sem megrendelni, mert akár privát helyen, akár szállodában, a megérkezés alkalmával lehet kapni. Portoré különösen gyermekek részére elsőrendű tengerfürdőhely. Igen nagy előnye, hogy a part mellett a tenger mintegy két kilométer távolságra nem mély. Közeli kiránduló helyek: Cirkvenica, Selce, Novi, Zengg, valamint Fiume, Abbázia, Lovrana, Voloska, Cherso és Veglia szige-

te. Ha németül beszél, más nyelv hiányát nem fogja érezni, különben a lakosság egyrésze magyarul is tud. Miután e fürdő közönsége nem az elegánciára helyezi a fősúlyt, néhány egészen könnyű nyári ruha, hűvösebb idő esetére egy melegebb ruha elegendő. Egyszerű, satenből készült pizsamakabátra lesz még szükség, hogy fürdő után a nap erős tüzésétől megvédje. Ne méltóztassék megfeledezni egy egészen olcsó kis napernyőről, mert ennek a kiegészítő darabnak igen nagy hasznát veszi.

Nagyságos Asszonyomnak nagyon kellemes fürdőzést kívánok és kérem, ha jól érzi magát, értesítsen. Szív. üdv. Szerk.

„Garantol”, a közismert tojáskonzerválószert által szavatolunk, hogy a tojások egy évig frissen maradnak, ha azokat az azzal készült oldatban elhelyezzük. A tojásoknak elmarad megszokott ízük és egyenértékű a teljesen friss tojás tulajdonságaival. Gazdaságos és amellett olcsó, mert egy csomag sok száz tojáshoz elegendő. Ma már minden szaküzletben beszerezhető.

MIND poloskairtószert, feltétlenül biztos hatásu. Kapható utasítással drogériák- és illatszertárakban. Kis doboz 90 f., nagy doboz 3.— P.

„Debreceni olvasó”. Ha kisleányának tehetsége, jó zenehallása van, akkor kár volna nem teljesíteni kívánságát. A zene sok mindenért kárpótolhat az életben s aki szereti, annak a lelke a legnemesebb szórakozásban részesül. Ne fossza meg kisleányát a legideálisabb gyönyörűségtől, mert annak, aki a zenében élvezetet talál, az egész életére kihatással lehet ennek a lelkiszükségletnek a ki nem elégítése. Anyagiakon nem mulhat, más szempontok pedig ne akadályozzák meg. Szív. üdv. Szerk.

FÁJÓS, ÉGŐ.

SZENT RÓKUS LÁBSÓTÚRÓ
1 MAGY CSOMAG
1 P. 28 Ft.

FELTÖRÉSES
fagyástól megkínzott lábait azonnal rendbehozza egy Szent Rókus lábcsótúró. Legendó, ha egy év-kánál Rókus-lábsót felold egy lavór meleg láb- vízben és áztatja lábait vagy 10 per-cig. Ezen idő múlva a lábait valósággal ujjaszűletnek. Kapható gyógyszerertárakban és drogériákban. Főraktár Szent Rókus gyógyszerertár, Rákóczi-út 70.

Dr. Z. V.-né A pálmát most tavaszszal méltóztassék átültetni, mert valószínű, hogy a talaja már nem nyújt kellő táplálékot és ezért lepték el az úgynevezett pajzstetvek. A leveleket langyos szappanos vízbe mártott puha kefével tessen lemosni és azután szintén langyos vízzel leöblíteni. Többszöri kezeléssel teljesen meg lehet menteni a pálmát ezektől az elősdi rovaroktól. Tanácsos volna a leveleket többízben langyos vízzel permetezni. 2. Hónapos retket még most is lehet vetni jó porhanyós földbe. Jó ápolás mellett rövidesen fejlődik. A bő öntözés feltétlenül szükséges. 3. A címeiket hálásan köszönjük. Reméljük, hogy Nagyságos Asszony társaságát lapunk is barátai közé számíthatja. Szív. üdv. Szerk.

„K. Eszter”. Hirdetését nem közölhettük, mert a hirdetés díját nem küldte be. Kiadóhivatal.

TÁRSASUTAZÁS
Svájcon át Francia- és Északolaszországba.

A nyári iskolai szünet beálltával alkalom kínálkozik egy körutazás keretén belül, a gyönyörű Svájcon át Páris, Versailles, Trianont, Lisieux, Trouillet, Neverst, a Pyrreusok tövében fekvő Lourdest, az Atlanti-Oceán partján lévő Biarritz világfürdőt, Lequeitiót, Marseillet, Nizzát, Monte-Carlot, Mentonet, Páduát megtekinteni. Indulás július hó 2.

A 15 napos társasutazás részvételi díja 580 P. A részvételi díj 2 héttel az indulás előtt befizetendő, mégis ajánlatos a rendezés szempontjából írásban mielőbb jelentkezni Remsey Győző tanár-csoportvezetőnél (Budapest, IV., Reáltanoda-utca 7) vagy a Társasutazás rendezőségénél, Bpest, IV. Váci-utca 40.

NAGYOTHALLÓK SZÁMÁRA SZERKESZTETT villamos telefonszerű készülék a Siemens-Phonophor. Hitelképes egyének részletfizetésre is kaphatják. Vételkényszer nélkül szakszerűen kipróbálható a Magyar Gyógytechnikai Ipar Rt. röntgen- és orvostechnikai gépgyárban, Budapest, VI., Nagymező-utca 4. (a Terézvárosi templommal szemben). Kérjen ismertető füzetet.

A MODERN LAKÁS.
Érdekes újítást vezetett be a 30 év óta fennálló Bátorcsarnok Szövetkezet, amely a VIII., József-körút 28. sz. helyiségeit teljesen átalakította és abban a mai kor igényeinek megfelelő kiváló ízléssel és kitűnő munkával előállított bútorokból kiállítását rendez, mely naponta 8—6-ig megtekinthető.

Kellemetlen szájszag

visszataszító. Csunya színű fogak eltorzítják a legszebb arcot. Mindkét szépségihát azonnal és alaposan el lehet tüntetni a pompásan üdítő Chlorodont-fogpaszta gyakran már egyszeri használatával. A fogak már egyszeri használat után gyönyörű elefántcsontszinben ragyognak, különösen ha a tisztításhoz külön erre a célra készített fogazatos sörtejű Chlorodont-fogkefét használjuk. A fogak közé szorult rothadó ételmaradékok, melyek a kellemetlen szájszagot okozzák, ezzel a fogkefével alaposan eltávolíthatók. Kísérlelje meg egy tubus fogkrémmel, melynek ára 60 fillér, egy nagy tubus ára P 1.—. Chlorodont-fogkefe (puha vagy kemény sörtejű) P 1.50. Chlorodont-szájvíz üvegenként, P 2.60. Csak kék-zöld színű csomagolásban „Chlorodont” felirattal valódi. Mindenütt kapható. — Leo-Werke A. G., Dresden, magyarországi vezérképviselő: Molnár Bertalan és Társa, Budapest.

„K. Sándor”. Sajnos, nem hisszük, hogy komoly irodalmi sikerre számíthatna, mert írásaiban nem lőttük fel a tehetség bélyegét. Privát passzióból foglalkozhat továbbra is írással, de a hozzánk beküldöttékről megállapított vélemény után nem reméljük, hogy közölhetőt kapunk. Szerk.

Lakásunk igazi értéke — a szőnyeg. A mai rossz gazdasági viszonyok között minden háziasszonynak kötelessége lakásának berendezését konverzálni.

Ezt a kötelességét csak akkor végzi igazán lelkiismeretesen, ha szőnyegeit, függőnyeit nyári gondozásra, mosásra, festésre, javításra kiadja a Horváth Miksa Szőnyegipar rt. **Magyar Vacuum Cleaner**-hez V., Visegrádi-ucca 62. (Tel.: L 906—98 és 906—99).

APRÓHIRDETÉSEK

E rovatban kizárólag előfizetőink privát hirdetését negyedévenként egyszer, 15 szó terjedelemben díjtalanul közöljük le. Jelíges hirdetés esetén 1 P.— a hirdetéssel egyidejűleg beküldendő a beérkező válaszlevelek továbbítására. Nem előfizetőink részére a hirdetés díja szavanként 10 fillér.

Páratlanul olcsón világ-márkás zongorák, pianinók részletesre. Javítás, hangolás, kölcsönzés **Ehall zongoratermeiben.** **Andrássy út 15. „Országos tisztáskaszinó szállítója”.**

Perzsa- és más szőnyegek szak-szerű és művészi javítással vállalom. Vidéki megrendeléseket is pontosan eszközölök. A lap előfizetői részére 10 százalék kedvezmény. Cím: Tcharhoukian Vosdanik, Budapest, IV., Városház-u. 10. (Pálvax-köz 6.) Tel.: Aut. 897—86.

Tanítónő nyaralásért gyermek mellé ajánlkozik. Címe: „Gyermekszerező” jelige alatt a kiadóhivatalban.

Balatonbogláron, a villasorban, közvetlen a parton, árnyas, tágas udvarral bíró házban két szoba, csukott veranda, konyha és kamrából álló lakás, eszinosan bútorozva kiadó a nyár tartamára. Cím: Fenyvesi Béláné, Kaposvár, Somsich P.-utca 1.

Keresek azonnalra intelligens urileányt 16 éves leányom mellé, aki könnyű házimunkában segédkezik és kézimunkázik. Némétül tudó előnyben. Fizetési igény feltüntetését kérem. — Cím: Marschall Lajosné, Somogyacs.

Balatoneredicsen, alsó Feketesaskastélyban panzió jutányosan kapható. A Balatonról három perenyire. Ugyanez 24 hold földdel eladó. Cím: Nemes Gyuláné, Balatoneredics. Alsó Feketesaskastély.

Siófokon, közvetlen a strand mellett, gyönyörű helyen, szép villában két háló, 1 ebédlő, 1 konyha nyárlakásnak kiadó. Bővebb felvilágosítás nyerhető: Kiss Györgynél, Budapest, Üllői-út 91., I. em. 8.

Instruktornak, nevelőnek menne vidékre is a nyári hónapokra, vagy több gyermek mellé is, menekült egyetemi hallgató. Címe: „Instruktor” jelige alatt a kiadóhivatalban.

Gyermekszerező, németül jól beszélő 16—18 éves leányt keresek. Cím: Szücs Dezsőné, Vasvár.

Csinosan bútorozott szoba úrinőnek kiadó. Esetleg két szobából álló modern, komfortos lakás gyermektelen házaspárnak albérletbe kiadó. Én is ott lakom. Cím: Özv. Kuthy Lajosné, Budapest, Vármegyeháza, II. em. 110.

Árva, vagy szegény, szorgalmas, jómagaviseletű, 12—14 éves leánykát keresek kéttagú családhoz. Családi bánásmódban és fizetésben részesül. Cím: Vinczellér útmester, Dunavecse.

Kitünően főző uriaszony, négyéves kisleányával, anyahelyettesi, vagy házvezetőni állást keres. Segítséggel mosást, vasalást, varrást vállal. Cím: Puschtzné, Bicske, Tükrösmajor.

Fiatl, helyettes tanító, kinek szünetidőre fizetése nincsen, instruktori, vagy egyéb nyári állást keres. Cím: Stalter Ferencné, Hernádnémeti.

Budapesten dohánytözsédéhez pénzes társat, vagy társnőt keresek közreműködéssel. Érdeklődők válaszát „Engedély lesz” jelígre kérem a kiadóhivatalba.

Szüneti nyaralásra tanári-család leányokat, fiúkat kitünő ellátással, gondos felügyelettel elfogad 1—2 hónapra. Tennisz, fürdőzés, sport, zene, korrepetálás. Dr. Freitag, Szarvas.

Épületfauzletben hetévi gyakorlati bíró fiatalember fakeskedésben állást keres. Szorgalmas, megbízható, korrekt. Cím: „Kert” jelige alatt a kiadóhivatalban.

Személygépkocsi-vezetőt keresek azonnali belépésre. Szerelők éves bizonyítvánnyal előnyben. Minden levélre válaszolok. Cím: Wolff Ottóné, Gyöngyös.

Lakásért takarítást vállal fiatal iparos házaspár, egy gyermekkel. Cím: Budapest, Lajos-utca 33., IV. em. 4.

Balatonalmádiban, a strandtól kétszáz lépésnyire fekvő „Gyökér panzió” kellemes otthont nyújt kitünő házikosztval. Elő- és utószezonban nagy árkedvezmény. Cím: Gyökér Mihályné, Balatonalmádi, Óváry-utca 8.

Negyedéves tanítójelölt a német nyelv elsajátítása végett a szünetidőre elmenne német családhoz, gyermekek mellé. Szépen fest, kézimunkázik. Kezdeket hegedüre és zongorára tanít. Ajánlatokat „Sz. M., Kalocsa, Csillag-utca 4. sz.” kérek.

Idősebb gyermektelen B-listás tisztviselő házaspár vidéki uri családhoz házvezetésre ajánlkozik. A férj gazdasághoz, szőlő-kezeléshez ért, a feleség megbízható gazdaszony. Mindketten a legnagyobb lelkiismeretességgel és szorgalommal teljesítenék a rájuk bízott feladatokat. Cím: „Megbízható, szorgalmas” jelige alatt a kiadóhivatalban.

Erdélyből menekült középkorú uriaszony elmenne házvezetőnőnek kisebb családdhoz, magányos úrnőhöz, vagy úrhoz. A háztartás minden ágában jártas. Bizonyítványa van. Megkeresést: H. E. Budapest, IX., Ráday-utca 31., I. em. 16 ajtó kérek.

Modern lakásomból egy szoba mellékkeliségekkel hosszabb időre is kiadó egy-két intelligens egyénnek. Nyaralásra alkalmas. Cím: Budapest, I., Ugocsa-utca 11., I. 8.

Mely idősebb urinő fogadna magához lakótársul és gondozna idősebb gyengélkedő nyugdíjas nőt, megfelelő díjazás ellenében. Dunántúl nagyobb faluba, vagy városba is elmegyek. Cím: K. P., Nagykanizsa, 3. számú postahivatal.

Nyugdíjas tisztviselő gyermektelen özevge a nyári idényre, vagy egész évre elemista kislányt, esetleg özevgyet, vagy magányos hölgyet elfogad gondozásra. Kitünő koszt, jó levegő, tejkúra. Díjazás minimális. Hajoállomás két kilométerre. Cím: „Dunaparti uriaszony” jelige alatt a kiadóhivatalban.

Okleveles tanítónő, 27 éves komoly, szerény urileány, nyaralás ellenében vállalná elemista, vagy polgárista gyerek tanítását. Megkeresést: „Vidéki” jelígre a kiadóhivatalba kérek.

Első és második gimnázista fiú, vagy leány korrepetálását jutányosan vállalom. Cím: M. L., Budapest, X., Pongrác-út 17., flsz. 8.

A Balaton somogyi partján, nyaralásra elfogad urileányokat, vagy fiúkat uricsalád. Jó házi koszt. Homok, strand, csónakok, légsátor, park, jó társaság, gondos felügyelet. Napi ötszöri étkezés 6.— pengő. Cím: Ugi Lajosné, Győr, Batthyányi-tér.

Szováta-fürdön, a központban, Policzka-villában, elsőrangú panzió kapható. Júniusban és szeptemberben 20 százalék árengedmény. Cím: Policzka, Szováta. Érdeklődni lehet még: Janikovichné, Ujpest, Kolozsvári-u. 59.

Szovátán, Pekry-villában, a Medvetóval szemben, kitünő panzió kapható Székely tanárnénál. Cím júniusig: Nagyenyed.

Féltveörzött 40 éves családirecept szerint készült csodáshatású rántalanító tisztító-krém, a legelnyagotabb arcot is kiduzzasztja, megfiatalítja. Hozzávaló hamvas üdeséget kölcsönző szépségvizhez való anyaggal, értékes tanácsokkal, 6 pengő utánvétellel, diszkrétén küldöm. Kizárólag levélbeli megrendelésre. Július, augusztus hónapokban nem leszek idehaza, kérem a rendelést ehez alkalmazni. Dr Wohlfart Béláné, Személynök-u. 7. III. em. 1. Budapest.

Felelős szerkesztő, kiadó és tulajdonos: KERTESZ BELA
Szerkesztő: tordai BÖJTJE ETELKA
Ügyvezető igazgató: BARTHA ISTVÁN

Kéziratokat nem adunk vissza.

A MI MAGYAR VIRÁGOSKERTÜNK

Beta Juliska, Balatonalmádi

Tamás Emma, Szentgál

Molnár Évike, Nagykáta

Molnár Pityu, Nagykáta

MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA

A MI MAGYAR VIRÁGOSKERTÜNK

bödi és szentiamási Zongor Kriszta, Edve

Nagy Kató és Panka, Cegléd

E három magyar kisleány egy berni (Svájc) leánynevelő-intézet növendékei. Magyarságukra büszkék, és ennek minden ünnep alkalmával a magyar ruha viseletével is kifejezést adnak. A fénykép Bernben készült.

edvei Edvy Lenke, Edve